

ZAČETEK SMUČARJE – Prvi sneg, čeprav moker in pičel, je zvalil na smučišča prve smučarje. Presenetljivo kmalu je zapadel, zato je presenetil marsikatero smučarsko središče. Kjer so bili nanj kolikortoliko pripravljeni, so v soboto že pognali kolesja žičnic. Kranjskogorci, od koder je posnetek, so zavrteli vlečnici Kekec in Mojca, ki sta v soboto in nedeljo prevažali okrog 1000 smučarjev. Sicer pa bo uradni začetek kranjskogorske zimske sezone 29. novembra. Za praznične dni so hotelske zmožljivosti že skoraj polne, na voljo pa so še zasebne sobe. (jk) – Foto: F. P.

Leto XXXIII. Številka 87

GLAS

Kranj, torek, 11. 11. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin – Irska Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gorenjci utemeljujejo s potrebami

Potrebe združenega dela so osnovni motiv za dopolnitev predloga bodoče mreže srednjega usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem

U bodoči mreži šol srednjega usmerjenega izobraževanja je v teh dneh največ razprav, saj se čas za spremembe na predlagano novo razporeditev, ki je bila objavljena 1. oktobra, danes izteka. Gorenjci so v prejšnji teden temeljito prebrali in se sporazumeli za predlog, ki ga bodo zagovarjali povsod, kjer bodo morda hoteli ovreči.

Upošteva merila družbenega dogovora o razmestitvi vzgojnoizobraževalnih programov, razmerje med proizvodnimi in naravoslovnimi ter družboslovnimi usmeritvami, razvojne prednostne panoge gorenjskega gospodarstva, sedanjo razporeditev šolskih prostorov in učiteljev ter v precejšnji meri tudi dejansko mogoč obseg vpisa novincev v prvo leto srednjega usmerjenega izobraževanja.

V »precejšnji« meri zato, ker se število vpisanih mest spet nekoliko razhaja s številom učencev, ki letos končujejo obvezno šolanje. V »idealnih« razmerah bo razkorak znašal približno 200 učencev, kolikšen bo res, pa je zaradi nove razporeditve vzgojnoizobraževalnih programov trenutno težko predvideti.

Kakorkoli že, gorenjski predlog sloni na trdnih argumentih, na potrebah združenega dela, ki zahteva predvsem kadre s proizvodnimi poklici. V Sloveniji naj bi v prihodnjih petih letih veljalo razmerje 70 odstotkov proizvodnega in naravoslovnega izobraževanja ter 30 odstotkov družboslovnega. Če v objavljenem predlogu mreže šol Gorenjska prvo prekoračuje, po predlogu, ki ga je v petek izoblikoval koordinacijski odbor za usmerjeno izobraževanje pri medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko, pa je dosegel kar 80 odstotkov.

Gorenjci namreč menijo, da bi glede na potrebe lastnega in tudi slovenskega združenega dela morali povečati število oddelkov naravoslovno matematične usmeritve in triletnega programa za elektroenergetiko na Jesenicah, program za obutvene tehnologije, za kmetijske in gradbenike v Kranju ter vnesti program za voznike-avtomobanike v Škofi Luki. Rešitev so našli tudi za pedagoško usmeritev, ki za celo Gorenjsko predvideva le dva oddelka, medtem ko bi vsako leto rabili kar 170 učiteljev, vzgojiteljev in varuhov. Najmanj dva oddelka bi se morali dodati, ali bosta v Kranju ali v Škofi Luki, pa trenutno niti ni pomembno. Razveseljivo je tudi, da so se Kranjčani in Radovljičani končno sporazumeli o delitvi programa za trgovsko dejavnost.

Glavni cilj Gorenjske je, da bi izobraževalna skupnost Slovenije osvojila njene predloge, osnovane na potrebah združenega dela. Žal so te znane samo za bodoče delavce, ki že sedijo v šolah, ne pa tudi za tiste, ki se bodo zaposlovali po 1985. letu ali kasneje. Seveda bo razporeditev vzgojnoizobraževalnih programov mogoče sproti spreminjati in prilagajati potrebam, veliko naporov pa že letos čaka poklicne usmerjevalce, ki bodo morali pri učencih spodbujati zanimanje za proizvodne in naravoslovne usmeritve, predvsem za krajšane programe, potrebno pa bo pokopati tudi staro miselnost o ženskih in moških poklicih.

Pri oblikovanju pripomb na predlog srednješolske mreže žal ni bilo časa za pogovor o opremi učilnic za predmetno področje osnove tehnike in proizvodnje, ki se posebno pereče pojavlja v zvezi z bodočimi dislociranimi oddelki, premalo pozornosti pa je bila deležna tudi boleča preazporeditev učiteljev, ki jo bodo novi vzgojnoizobraževalni programi gotovo zahtevali. Teh še ni, zato tudi niso bili dovolj prisotni v razpravah. Vsekakor pa bodo ta vprašanja ob vrsti drugih zahtevnih nalog, nujnih za preobrazbo srednjega šolstva, prav kmalu odvrnila misli uporabnikov in izvajalcev od zgoče teme, kakršna je mreža šol.

H. Jelovčan.

Prezgodnja zima dela težave

Snežna odeja je prišla prekmalu, poldrugi mesec prezgodaj, kot smo usi skupaj načrtovali – Ponekje so bile zaradi tega hude zadrege na cestah – Cestno podjetje Kranj letos ne bo imelo kaj več vozil in posebnih strojev za zimsko službo, kaj več pa je delovati dolgo pričakovana UKV posteljava med vozili – Soli ne bo zmanjkalo

Novembrski sneg nas je pošteno presenetil – pa ne le zato, ker je zapadel tako zgodaj, temveč tudi zato, ker ga je tudi v nižinah padlo domala pol metra; tolikšni sneg pa tudi takojšnja odjuga ni kos. Sneg pa ni presenetil le avtomobiliste, ki so se na cesti znašli brez prezračevalnih gum, ki so na večjih klanecih seveda odpovedale, pač pa tudi cestno službo. Tako je sneg pričaral delno pripravljena tudi cestna služba Cestnega podjetja Kranj, ki mora v zimskem času čistiti za čiščenje in posipanje 550 km cest na Gorenjskem.

Za zimsko službo imamo pripravljenih 35 vozil, za čiščenje cest pa jih uporabljamo tokrat 20. Čistilnega snega vsekakor ni bilo pričakovano, je povedal vodja čistilnega pri Cestnem podjetju Peter Porenta. »V kratkem se nasulo toliko snega, da ga pri čiščenju volji ni bilo mogoče kaj očistiti. Razen tega so, da bi očistili snega, nekatera vozila situacija še slabša, nekatera vozila odpovedala; to se je na primer zgodilo v Poljanski dolini, ko so se vozila kar tri vozila. Morali smo očistiti druge odseke cest, kar je tja vozila, da so očistila sneg, pa je zamuda seveda bila tudi razumljiva.«

Se pa je povedati, da so za čiščenje v Poljanski dolini zvedeli v pisarni Cestnega podjetja še preden je plug, ki je zdrnil s ceste, mogoč nikamor več, je namreč radijsko oddajno postajo, preko katere je šofer lahko sporočil nevarnost. Letos prvič so namreč vozila Cestnega podjetja povezana preko radijske zveze z dežurno službo in delovodskimi in

pregledniškimi vozili. Dolga leta so si namreč cestarji prizadevali, da bi dobili dovoljenje in opremlili nekatera vozila ter tako omogočili hitrejše izmenjavanje sporočil in tako tudi hitrejše ukrepanje. Telefonske zveze namreč niso vedno omogočale hitro informacijo, tako da so velikokrat naprosili za sodelovanje službo milice. Vendar pa je trenutno rešena postaja le na Krvavcu, kar pa je za tako obširno področje, kot je gorenjsko, še premalo. Zato sedanje UKV zveze še ne delujejo kot bi morale; ko pa bo postavljena še druga rešena postaja, pa bo po večjem delu Gorenjske možno pošiljati sporočila. Kaže, da bodo nekako v štirinajstih dneh UKV zveze urejene.

Sicer pa strojni park Cestnega podjetja za novo sezono ne bo kaj veliko dopolnjen. Že lani so pričakovali novi snežni rezkar, vendar pa je za letošnja kvota že porabljen, tako da bo morda novi rezkar kupljen šele naslednje leto. Tudi glede novih treh vozil, ki bi jih potrebovali v zimski službi, kaže, da letos ne bo nič. Od vseh novih strojev, ki jih je Cestno podjetje Kranj načrtovalo za novo zimsko sezono, bodo lahko kupili le nekaj čelnih plugov.

Sol, ki je bila zadnja leta velik problem, letos verjetno ne bo povzročala kaj velikih zadreg. Trenutno ima Cestno podjetje 1300 ton soli za letošnjo zimo že pripravljenih, dobili pa bodo še okoli 600 ton, delno tudi iz uvoza. Tuzlanske soli je namreč malo, saj se Soda – so bolj preusmerja v predelavo jedilne soli, manj pa odpadne, kot je uporabna za ceste.

L. M.

Kultura je tudi naša kulturnost

O čem se pogovarjamo dandanes, če se v dirki za časom sploh še utegnemo pogovarjati. O vsakdanjih težavah, o avtomobilih, o svoji hiši z vrtom, morda še o športu. Priznajte, da se redkokdaj ali sploh nikoli ne pogovarjate o knjigi, ki je pravkar izšla, o gledališki predstavi, razstavi, koncertu... Kajti navadili ste se na svoj naslonjač pred televizorjem.

Imamo kulturo, pisano kulturno dejavnost. Ponekod je živo vpeta v življenje kraja, delovne organizacije. Toda veliko je krajev, kjer vlada zatišje, kjer se nič ne zgodi, če pa se že, gre neopazno mimo.

Naša splošna kulturna raven je še nizka. Ni posluha za kulturo, slišimo. Še vedno jo pojmujejo kot denar, ki ga je treba odriniti, da gledališča, muzeji, galerije, knjižnice, društva lahko žive. Vselej preti nevarnost, da zaradi pekočih družbenoekonomskih težav najprej odinemo skrb za kulturno življenje. Mar ga res najlažje pogrešamo?

Le s spodbujanjem delavca za proizvodnjo materialnih dobrin ni mogoče razvijati celovite samoupravljalne osebnosti. To lahko dosežemo le, če delovnemu človeku tudi omogočimo, da razvije svojo kulturo, da se razvije in uveljavi kot kulturna osebnost. Takšen poudarek je imela nedavna seja republiškega sveta zveze slovenskih sindikatov, ki je bila posvečena nalogam pri razvijanju kulturnega življenja delavcev. Sindikalna akcija razglasa potrebe in pravice vseh delovnih ljudi do kulturnega udejstvovanja. Kako naj bi geslo, ki ni novo, prelihi v prakso? Vse osnovne organizacije sindikata bodo podrobno in redno spremljale kulturno dogajanje in potrebo v svojem okolju, napele moči, da bo v samoupravnih aktih organizacij združenega dela prostor tudi za delavčev pravico do kulturnega življenja, poskrbele, da bodo programi kulturnega razvoja sestavni del novih srednjeročnih načrtov slehernega delovnega kolektiva.

Ali bodo kos zdajšnjim, marsikje poenostavljenim stabilizacijskim pojmovanjem, da je najmanj škoda, če odrečemo skrb kulturi.

Še vedno mi zvane v ušesih besede, izrečene na enem usklajevalnih sestankov, ko je morala kulturna skupnost črtati več postavk programa dela za prihodnjih pet let: govoriti, veliko bomo morali govoriti prihodnjih pet let, kako vsi skupaj potrebujemo kulturo, morda bomo poslej ravnali drugače.

Graditi moramo torej našo kulturnost, ne le kulturo. Mar ne bomo bolj zadovoljni, če se ne bomo pogovarjali le o avtomobilih, svoji hiši z vrtom...

M. Volčjak

Del nedeljske vaje reševalcev v Kranjski gori. Štirje reševalci plezajo po vrveh iz lebdečega helikopterja na kraj nesreče.

Več o vaji na zadnji strani Glasa – Foto: F. Perdan

PO JUGOSLAVIJI

Začetek mladinskega dela

V rudarskih Banovičih so konec preteklega tedna proslavili 34-letnico izgradnje prve mladinske proge Brčko Banoviči in položitev temeljev za rudarsko mesto pod Konjuhom. Tedaj so tudi po novi progi odposlali prve tone »banoviškega črnega zlata«. Ob tej pomembni obletnici so v delovni organizaciji »Rudar-invest« uvedli novo tehnologijo za montažo vseh vrst elektromotorjev, ki jih uporabljajo v rudarstvu in industriji, stekel pa je tudi promet na odseku ceste Banoviči-Zavidoviči od Željove do Ribnice.

Denar za novo tovarno

Predstavniki 26 delovnih organizacij iz vse države, ki se ukvarjajo s predelavo in montažo stekla, so v Pančevu podpisali samoupravni sporazum o združevanju sredstev za gradnjo tovarn ravnega stekla po takomimovanem flot sistemu. Z združenimi sredstvi bodo v Pančevu zgradili nove objekte, najkasneje do leta 1985. Potem bomo pri nas izdelali 31,7 milijona kvadratnih metrov stekla letno, kar bo krilo celotne jugoslovanske potrebe. Jugoslavija danes proizvaja 25 milijonov kvadratnih metrov stekla letno, kakovostno steklo za avtomobilsko industrijo in gradbeništvo pa uvažamo.

Zeleni vlak poln

Odkar so podaljšali progo dolenskem zelenemu vlaku do Črnomlja in Metlike, upoštevali pa so tudi pripombe na prvotni vozni red, se je število potnikov v vlaku podvojilo. Vlak, ki ima 72 sedežev, je, odkar vozi po novem, v poprečju zaseden 75-odstotno, kar železnici zagotavlja rentabilnost.

Odkrili spomenik komandantu Stanetu

V nedeljo so se v krajevni skupnosti Pirniče, pred rojstno hišo komandanta partizanske vojske Slovenije Franca Rozmana-Staneta zbrali številni borci in aktivisti ter mladina in delovni ljudje. Udeležili so se slovesnosti ob odkritju doprsnega kipa komandanta Staneta. Kip so odkrili ob obletnici njegove smrti.

Ugodna ocena obveščanja

Komisija skupščine SFRJ za informiranje je ocenila, da so sredstva javnega obveščanja svoje delo pri spremljanju ekonomske stabilizacije dobro opravila, kljub zaprtosti virov informacij. Pojavljalo se je sicer tudi senzacionalistično in kampanjsko pisanje, vendar so člani komisije ob tem menili, da je te slabosti moč premagati, če se bodo novinarji v prihodnje natančneje seznanili z dolgoročnimi strateškimi cilji stabilizacije.

Srečanje novinarjev tovarniških glasil

V Tuzli je bilo konec preteklega tedna šesto srečanje novinarjev glasil združenega dela Bosne in Hercegovine. Kot je bilo poudarjeno, je bila njegova pglavna naloga oceniti naloge v sedanjem trenutku. Srečanja se je udeležilo več kot 100 novinarjev, sicer pa je pri glasilih združenega dela zaposlenih 300 novinarjev, ki pišejo za 150 listov z mesečno naklado okoli milijon in pol izvodov.

JESENICE

V sredo, 12. novembra, ob 10. uri bo v jeseniški železarni seja izvršnega sveta skupščine občine Jesenice. Na njej bodo osrednjo pozornost posvetili problematiki gospodarjenja in planiranja v železarni. Med drugim bodo obravnavali tudi delovni osnutek družbenega dogovora o skupnosti za cene v jeseniški občini ter pregledali uresničevanje programa dela skupščine in izvršnega sveta. (S)

Jutri ob 15. uri se bodo sestali delegati delavskega sveta železarne na Jesenicah. Obravnavali bodo poročilo o poslovanju delovne organizacije v devetih mesecih letošnjega leta in temelje srednjeročnih načrtov železarne za obdobje 1981-1985. Razen tega bodo sklepali tudi o pristopu k samoupravnemu sporazumu o posebni raziskovalni skupnosti in več imenovanjih. (S)

Skromno in prisrčno

Koordinacijski odbor za organizacijo novoletnih prireditev v kranjski občini sprejel organizacijsko in vsebinsko usmeritev letošnjih prireditev - Letošnji prispevek na zaposlenega enak lanske- mu - Na Gorenjskem vedno več enotnosti na tem področju - Večina kranjskih prireditev v pravljici vasi na Gorenjskem sejmu

Kranj - Koordinacijski odbor občinske konference SZDL Kranj za organizacijo novoletnih prireditev dedka Mraza v kranjski občini je konec oktobra sprejel organizacijsko in vsebinsko zasnovano letošnjega praznovanja. Zaradi splošnega varčevanja se je odločil, da bo letošnji prispevek zaposlenega za ta namen enak lanskega in bo znašal 50 dinarjev. Tako se odločajo tudi v drugih gorenjskih občinah, kar kaže, da zastopa Gorenjska vedno bolj enotna stališča tudi pri novoletnih prireditvah za najmlajše.

Teža praznovanja dedka Mraza bo po krajevnih skupnostih. Vanj morajo biti vključeni vsi predšolski otroci, ne glede, ali so v organiziranem varstvu ali ne. Del programa je skromna pogostitev, na vsakem srečanju najmlajših pa mora biti prisoten tudi dedek Mraz, ki bo malčkom razdeljeval sladkarije. Razen tega bo imela vsaka krajevna skupnost možnost sama pripraviti igrice ali lutkovne predstave, povabiti v goste lutkovne in igralske skupine od druge ali obiskati filmske in lutkovne predstave v Prešernovem gledališču, kinu ali hali Gorenjskega sejma. Vse te prireditve bo plačal koordinacijski odbor s sredstvi, zbranimi po sporazumu.

Med novostmi letošnjih novoletnih prireditev je odločitev, da bosta spreved dedka Mraza in pravljica

vas v hali Gorenjskega sejma in ne več na Titovem trgu kot je bilo lani. V sejemskih prostorih bo lažje postaviti pravljico vas, hkrati pa bo lahko zagotovljen neposrednejši stik med dedkom Mrazom in otroki. Na sejmišču bo prav tako postavljen pravljici grad, ki bo skupaj z drugimi objekti primeren tudi za igro otrok. Proizvajalci igrač in izdelkov, priljubljenih med malčki, bodo uredili svoje stojnice in času primerno oblekli zaposlene na teh stojnicah. Program na Gorenjskem sejmu se bo začel 25. decembra in bo trajal do 30. decembra, vsak dan pa bo njegov začetek ob 16. uri, zaključek pa ob 19. uri. Vstop na sejmišče bo prost. Program treh ur bo pester. Vrstile se bodo otroške in lutkovne igrice, mladinski in otroški filmi, nastopi dedka Mraza, pravljicarjev, godbenikov in učencev glasbene šole. Dedek daril ne bo razdeljeval. Mlade bo razveseljeval le s sladkarijami. Sejmišče bo času primerno okrašeno, prav tako pa tudi mesto. Prireditve bodo tudi v vrtcih, vendar to ni razlog, da se ti otroci ne bi udeležili tudi prireditev po krajevnih skupnostih. Sedem krajevnih skupnosti cerkljanskega območja bo prav tako kot lani pripravilo svoje praznovanje. Koordinacijski odbor jim bo namenil ustrezen del sredstev.

J. Košnjek

Priprave na akcijo NNNP

Radovljica - V sredo, 22. oktobra, je bila v Radovljici seja predsednikov krajevnih konferenc Socialistične zveze in predsednikov koordinacijskih odborov za akcijo Nič nas ne sme presenetiti.

Na seji so se dogovorili za načrtno usposabljanje vseh delovnih ljudi in občanov ter za podružljanje ljudske obrambe, varnosti, družbene samozaščite in narodne zaščite. Pred-

vsem so poudarili, da morajo v krajevnih skupnostih uresničevati tiste aktivnosti, za katere bi bila krajevna skupnost v primeru vojne najbolj izpostavljena. V krajevnih skupnostih morajo nenehno dopolnjevati obrambne načrte in kadrovske sestave. Za vajo Nič nas ne sme presenetiti 80-81 naj se vsaka krajevna skupnost odloči za tako predpostavko, po kateri bi bila v primeru vojne ali naravnih nesreče najbolj ogrožena. Družbene organizacije, društva in klubi morajo čimprej izdelati načrte aktivnosti in programe usposabljanja, programe pa mora uskladiti krajevna konferenca.

Predsedniki krajevnih konferenc Socialistične zveze so se na seji dogovorili za enotno praznovanje novoletne jelke. V vseh krajevnih skupnostih bodo za otroke pripravili kulturne programe, dedek Mraz pa naj bi obdaroval le simbolično, v vrednosti 50 dinarjev. Organizacije združenega dela naj bi prispevale na zaposlenega po 50 dinarjev.

Delegati nekaterih krajevnih skupnosti se redno ne udeležujejo skupščin interesnih skupnosti, zato naj bi na Koprivniku, na Srednji Dobravi, na Lancovem, na Bohinjski Beli, v Ribnem, Kropi, Zasipu in drugod, kjer so premalo aktivni, sklicali posvet.

Na seji so se domenili tudi o poteku programskih konferenc, ko bodo morali predvsem oceniti delo v preteklem obdobju, sprejeti smernice za nadaljnje delo, po potrebi pa naj bi opravili še nekatere kadrovske spremembe.

Ciril Rozman

Rezervirano za urednika

Nekateri naši naročniki se pritožujejo, da časopis prejema razstrgan, moker, zamazan... ali pa ga kdaj sploh ne dobijo. Lahko vam zatrdim, da iz naše hiše ne pošiljamo ne strganega, ne zamazanega časopisa, da je skoraj nemogoče, da ne bi adresirali slehernega našega naročnika - torej je razlog za pritožbe druge. Ali ste že sami kdaj pomislili, ali imate dostop do hiše dovolj primeren, ali imate kraj kamor poštar odlaga pisma in časopise na suhem? Pod streho, zavarovanega, da vsa pošta ne more pasti na tla? Nabiralniki, ki jih imate nekateri v stanovanj-

S skupne seje zborov jeseniške občinske skupščine

Imenovali so funkcionarje

Jesenice - Skupno sejo zborov jeseniške občinske skupščine, ki so jo prvotno sklicali 29. oktobra in jo zaradi nesklepnosti preložili, so delegati imeli v ponedeljek, 3. novembra. Obravnavali so prej načrtovani dnevni red. Potem ko so so, glasno sprejeli besedilo osnutka dopolnil k ustavi naše republike, so opravili več volitev in imenovanj.

Delegati so najprej razrešili dolžnosti člana izvršnega sveta občinske skupščine ter načelnika oddelka za gospodarstvo, plan in finance Leopolda Zonika, ki odhaja na novo delovno dolžnost. Iz istih razlogov so dosedanega načelnika oddelka za splošne zadeve Teodorja Okročnika razrešili njegove dolžnosti. Zatem so izvolili tri nove člane izvršnega sveta. Božo Ahec, rojen 1949. leta, po poklicu diplomirani pravnik, ki je bil doslej sekretar izvršnega sveta, bo v bodoče kot član izvršnega sveta zadolžen za področje občne uprave, splošnih zadev in družbenih dejavnosti. Rado Košir, rojen 1946. leta, po poklicu inženir organizacije dela, je bil vodja oddelka za plan in analize pri oddelku za gospodarstvo, plan in finance, v izvršnem svetu pa bo odgovoren za področje gospodarstva. Pavel Lotrič, rojen 1930. leta, ki je dokončal prvo stopnjo visoke šole za politične vede in je bil načelnik oddelka za notranje zadeve, bo kot član izvršnega sveta zadolžen za področje notranjih zadev.

V skladu z določili statuta občine in odloka o organizaciji in delovnem

področju upravnih organov so delegati imenovali funkcionarje upravnih organov jeseniške občinske skupščine. Dosedanji vodja oddelka za plan in analize Rado Košir je predsednik komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj. Dosedanji vodja oddelka za finance v oddelku za gospodarstvo, plan in finance Vanjo Pleš je namestnik predsednika komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj. Dosedanji načelnik oddelka za urbanizem, gradbene in geodetske zadeve Anton Kovat je predsednik komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja. Njegov namestnik je Jaka Dakakobec, dosedanji svetovalec za urbanizem v oddelku za urbanizem, gradbene in geodetske zadeve. Dosedanji sekretar izvršnega sveta Božo Ahec je sekretar sekretariata za občno upravo in splošne zadeve. Dosedanji načelnik oddelka za notranje zadeve Pavel Lotrič je sekretar sekretariata za notranje zadeve. Ludvik Zalokar še naprej ostaja načelnik oddelka za ljudsko obrambo. Dosedanji načelnik davčne uprave Božo Resman je načelnik uprave družbenih prihodkov.

Na skupni seji so delegati sprejeli tudi predlog za razrešitev in izvolitev nekaterih posameznikov v komisijah občinske skupščine. Prav tako so potrdili predlog za imenovanje vršilca dolžnosti načelnika in vršilca dolžnosti namestnika načelnika uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. S. Saje

Spodbujati delo mladih

Komite občinske konference ZKS Radovljica temeljito spregovoril o delu in o problematiki občinske konference ZSMS Radovljica - Bolj aktivni mladi komunisti

Radovljica - Na minuli seji komiteja občinske konference Zveze komunistov Radovljica so člani temeljito spregovorili o delu in vlogi mladinske organizacije v našem sistemu in v občini. Mladi so pripravili poročilo, kjer ugotavljajo predvsem tiste probleme mladih, ki zavirajo uspešnejše delo občinske konference Zveze socialistične mladine in delo mladih posebej v osnovnih organizacijah ZSMS.

Mladi so menili, da bi morala mladinska organizacija temeljito in

skrbno reševati vso problematiko mladih kot je problematika štipendiranja, zaposlovanja, stanovanjske problematika, izraba prostega časa. Mnenje mladinske organizacije naj bi bilo v prihodnje odločilnejše pri podeljevanju štipendij, kajti do zdaj se je prej ali slej upošteval le uspeh ne pa toliko tudi vključevanje v aktivnost v družbeno in samoupravno življenje. Mladi nasploh pa tudi čutijo, da jih ponekod obravnavajo kot neenakopravno družbenopolitično organizacijo in ne upoštevajo dovolj njihovih predlogov in mnenj.

Prav gotovo naj bi v prihodnje posvetili več pozornosti usposabljanju in izobraževanju mladinskih aktivistov ter omejili fluktuacijo mladega kadra. Ugotavljajo, da so mladi na terenu bolj aktivni predvsem tam, kjer imajo svoje prostore - v radovljiški občini je 21 krajevnih skupnosti, v katerih deluje 25 osnovnih organizacij ZSMS, a jih ima le pet svoje prostore.

Na seji pa so še posebej poudarili delovanje komunistov-mladincev mladinski organizaciji, kjer je najbolj mesto. Ocenili so, da v mladinski organizaciji dela trenutno le okoli 25 odstotkov mladih komunistov, kar se posebno pokaže pri raznih delovnih akcijah. Menili so, da se morajo sprejemati v članstvo Zveze komunistov le tisti mladi, ki jih predlagajo mladinska organizacija, le-ta pa naj bi predlagala najboljše. Tako ne bi prihajalo več do tega, da se jih sprejema mimo mnenja mladinske organizacije, mladincev pa naj bi sprejeli v članstvo ZK le tam, kjer dela. Aktivnejše delo mladih komunistov pa naj bi spodbujale vse družbenopolitične organizacije, še posebej pa se za boljše delo mladih komunistov in za vključevanje v razreševanje vseh problemov morajo zavzemati sama mladinska organizacija.

D. Sedež

B. Blenkus

skih blokih so tako majhni, da pismo moša komaj vanje stlači časopis - lahko ga pri tem tudi strga, ker pa ves ne gre v nabiralnik, ga je pa še kako lahko se sposoditi!

Tovariši, olajšajmo pismo mošem opravljati njihovo - za nas - prijetno delo: v prvi vrsti privlačimo naše pse (!), bodimo prijazni z njimi tudi kadar nam prinese položnico za davek ali pa naročnino za Glas - saj opravlja samo svojo delovno dolžnost in ni kriv - saj od dvig davka in ne za podražitev časopisov.

V tem zimskem času, ko je pot slaba, vreme pa nič boljše, vi pa sta doma lepo na toplem in ležite svoje ugodje deliti tudi s pismo mošem, potem mu namestite v šnopsar raje ponudite tople čaj z vejico, vam bo bolj hvaležen, pa tudi koristnejše je.

Vas lepo pozdravljam vas urednik

Volilno programska seja zadala nove cilje

Kranj - Konferenca mladih v zvezi in izobraževanju, ki deluje pri ZSMS Kranj ter organizacijsko pravi mlade iz osnovnih in srednjih šol je imela preteklo sredo svojo volilno-programsko sejo, kjer je bilo predmet poročilo za preteklo mandatsko obdobje, sprejet okvirni program za obdobje do XI. kongresa ZSMS in izvoljeni novi organi.

V preteklem obdobju 1978/80 so mladi KMVI z vsemi drugimi subjektivnimi silami naše družbe usmerjene v premagovanje sedanje stanja na področju vzgoje in izobraževanja. Prizadevali so si, da bi mladi v vzgojnoizobraževalnih programih uveljavljali in uresničevali svoje interese in hotenja ter potrdili svojo vlogo, samoupravni in družbenoekonomski položaj. V predloženem obdobju jih čaka še veliko nalog in vsi mladi, ki delujejo v komisiji za osnovne in srednje šole kluba študentov se bodo morali zavezati za uresničevanje ciljev, ki jih sprejeli z resolucijo na X. kongresu ZSMS. V razpravi so se mladi dotaknili prostovoljnega dela. ZSMS Kranj je letos sodelovala na dveh zveznih in treh republiških kongresih, katerih se je udeležilo 205 mladih. Pomembni so tudi rezultati delovnih lokalnih MDA v krajevni skupnosti, šolah in OZD. Delovni dosežki, ki so jih mladi mladi, so potrdilo, da mlada generacija zeli s svojim delom konkretno prispevati k bogatjenju materialnega, kulturnega in socialnega razvoja razvitih področij. Namen MDA ne more biti zgolj ekonomski, ampak obenem šolanje kadrov, saj

se v prostem času brigadirji ukvarjajo z različnimi aktivnostmi.

Po daljšem času je bilo v letošnjem letu obnovljeno delo Kluba študentov Kranja, ki se je ponovno ustanovil preko iniciativnega odbora, le-ta pa je pripravil vse potrebno do ustanovitve skupščine kluba. Po spoznavnem večeru, ki je bil organiziran v marcu in na katerem je bilo izvoljeno predsedstvo kluba (študenti ljubljanske fakultete in kranjske VSOD) ter sprejet program dela so uredili članstvo kluba, zbirali prijave za Titovo štipendijo, evidentirali člane za mladinski skupini La Ciotat in Oldham. Člani so se udeležili MPS, pohoda po poteh partizanske Ljubljane, izvedli predavanje o političnem položaju SFRJ v svetu, ustanovili delovno skupino, ki se ukvarja s problematiko Mladinskega servisa pri posredovanju občasnih zaposlitev študentov. Pogovarjali so se o možnostih mladinskega turizma, pripravili in izvedli brucovanje in pohod na Triglav, ki naj bi ostal tradicionalen, trenutno pa se pripravljajo na konferenco. Programska usmeritev kaže, da so se resno lotili aktualnih družbeno-ekonomskih problemov, ki so specifični za študente kot je štipendijska politika, štipendistijski sklad, problematika vključevanja študentov v združeno delo in mladinske delovne brigade, izobraževanje članov, obravnava aktualne tematike v obliki predavanj, poučnih filmov, debatnih večerov. O delu kluba bodo sprotno informirali javnost preko glasila »Naprej« in

ostalih občil obveščanja. Povezali se bodo z ostalimi tovrstnimi klubi na Gorenjskem, sodelovali v VSOD, v okviru kulturne komisije pa želijo ustanoviti recitatorsko in plesno skupino, organizirati »festival«, skupne ogledne filmov, gledaliških predstav in prireditev. Najbolj je pereča problematika vključevanja študentov na MDA, le-ta naj bi se štela enakovredna kot počitniška praksa, pa tudi izpitni roki bi se morali podaljšati za mesec dni. To pa bi morala najprej reševati RK ZSMS. Tudi sama počitniška praksa postaja problem, ker praktikanti opravljajo neustrezna dela, nastaja problem usposobljenih mentorjev, to pa se nadaljuje pri vključevanju diplomantov v združeno delo, kjer je problematičen neustrezen program pripravniške dobe, kakor tudi zaposlitve glede na vrsto izobrazbe.

Naloge in cilji KMVI v prihodnje temeljijo na uveljavljanju samoupravnega in družbenoekonomskega položaja učenca, kjer mora temeljna celica postati razredna skupnost kot mesto enakopravnega zadovoljevanja; mladi se morajo po delegatski poti vključiti v samoupravne organe šole, samoupravne interesne skupnosti, in posebne izobraževalne skupnosti pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike. Jasno se mora opredeliti vloga in pomen ZSMS ter uveljaviti oddelčne konference, zbori učencev in študentov kot sestavni del aktivnosti mladih. S presnovo učno-vzgojnega procesa v usmerjenem izobraževanju bodo vzpostavili tesnejši stik spodročnimi konferencami mladih delavcev in mladih iz krajevnih skupnosti, kjer bodo povečali vpliv družbenega dogajanja na vzgojo in izobraževanje. Prav tako pa bodo mlade seznanjali z usmerjenim izobraževanjem in se aktivno vključili v izvajanje zakona o usmerjenem izobraževanju. Zavzemati se bodo morali za celovito povezovanje vzgoje in izobraževanja z združenim delom, poklicnim usmerjanjem osnovnošolcev in srednješolcev s profili poklicev in predhodnim vpisom, da ne bi prišlo do nesorazmerij pri izbiri poklicev, ampak v skladu z realnimi družbenimi razmerami, kadrovskimi, potrebami v OZD in širši družbeni skupnosti. Večjo pozornost bo potrebno posvečati delovanju sedaj na novo ustanovljenemu aktivu mladih mentorjev, razvijanju mladinskih ur, ki bodo morale vsebovati zanimiva področja. Nudili bodo čimveč oblik dejavnosti, s poudarkom na marksističnih krožkih in klubih OZN, kot enega nosilcev internacionalistične vzgoje mlade generacije. Vzpostavili bodo tesnejšo povezavo z VSOD in študenti, ki se izobražujejo izven Kranja; Zavodom za šolstvo in SIS, da bodo bolj enotno delovali na področju vzgoje; pomembne naloge jih čakajo na področju informiranja in izdaje glasila o ZSMS, kjer so v preteklem obdobju dosegli že lepe uspehe.

D. Sedej

D. PAPER

Prispevne stopnje v presoji

Radovljiški občini razpravljajo o sredstvih za programe interesnih skupnosti in o prispevnih stopnjah - Precej omejili naložbe

Radovljica - V občini v tem letu intenzivno razpravljajo o skupnih sredstvih, v temeljitem presesu so pripravili sporazumi o temeljnih interesih vseh samoupravnih interesnih skupnosti. Najbolj zanimivi programi interesnih skupnosti materialne proizvodnje, ki naj bi bile v vseh interesnih skupnostih petih letih prispevne stopnje iz bruto osebnega dohodka. Pri samoupravnih stanovanjih interesnih skupnosti znaša prispevna stopnja 6,5 odstotka, pri komunalni skupnosti naj bi bila 0,91 odstotka, pri samoupravnih interesni skupnosti za varstvo pred požarom 0,29 odstotka od bruto osebnega dohodka. Tako se poprečne stopnje rasti prispevnih sredstev za naslednjih pet let gibljejo v skladu z materialnimi okviri in stopnja vseh interesnih skupnosti 3,5 odstotka.

Ugotovljajo, kako in po kakšni stopnji načrtujejo svoja sredstva interesne skupnosti interesnih dejavnosti, so lahko zadovoljni, da ni večjih odstopanj in investicijske želje niso prevelike. Tako so opozorili, da je stopnja skupne porabe, ki obsega sredstva interesnih skupnosti, mnogo nad načrtovano stopnjo rasti in družbenega proizvoda. Zato je skupne stopnje rasti je treba načrta sredstev pri zdravstveni skupnosti.

Šolska skupnost bo dobila sredstva v višini več kot 60 milijonov dinarjev, pri tem pa se je treba lotiti številnim novim naložbam kulturna skupnost bo za letošnji program združila 43 milijonov dinarjev, od katerih bo največ namenila varstvu kulturne dediščine, razvoju množične kulture in knjižničarstva. Naložb v kulturne objekte, razen vzdrževanja, pa ne predvidevajo; razredna skupnost bo razpolagala s 700.000 dinarjev; skupščina otroškega varstva s 118 milijoni dinarjev. Skupnost otroškega varstva bo letos za naložbe zbrala 800.000 dinarjev, v naslednjem letu pa bodo z razpoložljivimi sredstvi pokrivali že začete iz prejšnjega obdobja, tako v vseh in v Bolnjski Bistrici. Sredstva pa so namenjena za gradnjo otroškega centra v Radovljici. Občinska skupščina za zaposlovanje bo za občinske službe pridobila povprečno letno 4 milijone 241.000 dinarjev, občinska skupščina pa naj bi po predlogu v srednjeročnem

obdobju dobila iz prispevkov združenega dela milijardo 174 milijonov dinarjev, po novem izračunu pa so jih zmanjšali za 104 milijone.

Skupnost socialnega skrbstva načrtuje program v vrednosti 92 milijonov dinarjev, izobraževalna skupnost pa za občinski program brez naložb v naslednjih petih letih 561 milijonov dinarjev. Zaradi povečanja redne dejavnosti so se morali omejiti pri načrtovanih sredstvih za naložbe, za katere pa namenijo 50 milijonov dinarjev. Z izgradnjo prizidka v osnovni šoli v Radovljici bodo reševali prostorsko stisko v tej šoli, vrednost naložbe pa znaša 44 milijonov 800.000 dinarjev. Ostala sredstva bodo namenili za šolska igrišča, sanacijo šolskih bazenov in za ureditev zemljišča za letovanje šolskih otrok.

D. Sedej

Negospodarske investicije v kranjski občini

Dve plati odstotka

Kranj - Služba družbenega knjigovodstva je posredovala analizo letošnjih negospodarskih investicij v kranjski občini, ki jo je med drugim obravnaval tudi izvršni svet občinske skupščine. Vzrok za analizo ni le nujnost stalnega spremljanja te problematike, ampak tudi nekajkrat ponavljane ocene, da negospodarske investicije v kranjski občini letos v primerjavi z lani pretirano naraščajo, pri gospodarskih investicijah pa je porast komaj opazen.

Statistični podatek o rasti negospodarskih investicij v letošnjih prvih osmih mesecih pravi: porast investicij v osnovna in obratna sredstva dosega 61 odstotkov po podatkih Službe družbenega knjigovodstva. Ko je najprej delovna skupina izvršnega sveta analizirala to problematiko in je o njenih ugotovitvah razpravljala se izvršni svet, se je izkazalo, da ima omenjeni odstotek tudi drugo plat. Med negospodarsko so vključeni tudi nekateri delovni kolektivi in dejavnosti gospodarskega značaja, interesne skupnosti s področja gospodarstva, republiška skupnost za ceste itd., prav tako pa tudi izplačila za investicije v drugih občinah, ki jih uresničujemo organizacije s sedežem v Kranju, kar je vzrok, da je ta investicijska uvrščena med kranjske. Če tako upoštevamo le čiste negospodarske kranjske investicije, se odstotek porasta bistveno spremeni oziroma zniža. Ne dosega več 61 odstotkov, ampak le 1,5 odstotka, kar je manj od porasta investicij v gospodarstvu.

Pomembne so tudi ugotovitve, da kranjska občina med negospodarskimi investicijami največ vlaga v gradnjo novih prostorov za izobraževanje, kulturo in zdravstvo, manj pa v opremo. Prav tako je eden za ta vlaganja, dogovorjen v planih družbenopolitičnih skupnosti, interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij ter največkrat povezan s samoprispevkom delovnih ljudi in občanov. Zato je izvršni svet menil, da je treba upoštevati realnejšo sliko tega področja, ki statistično ugotovitev bistveno spremeni, zaradi česar posebni ukrepi niso potrebni.

J. Košnjek

Spet o mreži šol

Pri predsedstvu občinskega sindikalnega sveta v Radovljici so tehtno spregovorili o mreži šol usmerjenega izobraževanja - Brez lokalizma

Radovljica - Ko so na minuli seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta Radovljica razpravljali tudi o predlogu razporeditve vzgojnoizobraževalnih programov ali o mreži srednjih šol, o kateri tudi na Gorenjskem že dolgo na široko razpravljamo, so menili, da so odločujoč vpliv na razmestitev programov tudi pri tej mreži imeli izvajalci, ki delujejo v izvršnih in strokovnih organih. Drugače, so dejali, si ni mogoče predstavljati neskladja med ugotovljenimi potrebami posameznih usmeritev in predvidenimi oddelki po predlogih izobraževalne skupnosti. Tako je število oddelkov v nekaterih usmeritvah precenjeno, v drugih pa so ga podcenjevali.

V vsem času, ko so razpravljali o mreži šol, so slišali, da je škodljiv predvsem lokalizem. Pri tem pa niso razčistili, kaj je lokalizem: ali je to težnja vsake občine po srednješolski ustanovi ali pa izrazita koncentracija srednjih šol v regijskih centrih ali pa nekaj tretjega. Lokalizem občine naj bi se kazal v tem, če ni zadovoljivih kadrovskih in prostorskih možnosti delovanja šole, lokalizem centrov pa je v tem, da pritegnejo k sebi čimveč vzgojnoizobraževalnih programov, da bi lahko sofinancirali ogromne investicije. Najbolj pa je lokalizem viden v nepripravljenosti pri usklajevanju in razvrščanju šol.

Koordinacijska odbora jeseniške in radovljiške občine, ki skrbita za usklajevanje mreže usmerjenega izobraževanja vsaj za dve sosednji občini, menita in vztrajata, da je treba družboslovno usmeritev jeseniške gimnazije zamenjati z naravoslovno, prav tako pa naj bi bila v centru srednjih šol na Jesenicah dva oddelka elektrosmeritve ob ustreznem zmanjšanju kovinske usmeritve na Jesenicah in elektrosmeritve v Kranju. Z ustreznim zmanjševanjem kranjskih oddelkov naj bi v Radovljici imeli še dva oddelka trgovske dejavnosti.

Občinski sindikalni svet v Radovljici se je tako zavezal za takšno mrežo osnovnih šol, ki bi bila najbolj smotrna z ozirom na kadrovske in prostorske možnosti ter za minimalno velikost šol in za minimalni obseg vlaganj v prostore. Upoštevati bi morali izkazane kadrovske potrebe združenega dela, predvsem pa se pogovoriti o financiranju. Po samoupravnem sporazumu se v radovljiški občini letos že združujejo sredstva po stopnji 0,58 odstotka od bruto osebnih dohodkov za šolski center, vendar pa naj bi v prihodnje razpravljali o sedanjih umestnosti tega sporazuma.

D. Sedej

Mreža šol v razpravi

V jeseniški in v radovljiški občini vztrajajo, da se upoštevajo predlogi, ki sta jih oblikovali obe občini - Trgovski oddelki v Radovljici

Radovljica - Koordinacijski odbor za vzgojo in izobraževanje, ki deluje pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva v Radovljici, je na nedavni seji temeljito razpravljalo o mreži šol na Gorenjskem in o usmerjenem izobraževanju. Radovljiški in jeseniški koordinacijski odbor sta že pred časom uskladila svoja stališča in predlagala takšno mrežo in takšne oblike izobraževanja v obeh občinah, ki so najbolj sprejemljive in najbolj potrebne za nadaljnjo kadrovske strukturo gospodarstva obeh občin.

Tudi na minuli seji so člani vztrajali pri tem, naj bi pri jeseniški gimnaziji imeli tudi oddelka naravoslovno-matematične usmeritve, ostala naj bi zdravstvena šola ter kovinarska usmeritev, v Radovljici pa oddelki za izobraževanje natakarjev in kuharjev ter ekonomska šola s poslovno-finančno usmeritvijo in s programom za izobraževanje prodajalcev z dvema oddelkoma. Tako naj bi se v Kranju trgovska in ekonomska usmeritev zmanjšali za nekaj oddelkov, ki naj bi jih imeli v radovljiški občini.

Člani so utemeljili svoj predlog, saj je v obeh občinah 720 mest v srednjih šolah, letne populacije pa je za 750 mest, menile so, da usklajen predlog obeh občin, ki sta se domeni za nadaljnjo mrežo, ni nobena lokalistična težnja, temveč nujna

potrebna, ki jo kažejo podatki in potrebe združenega dela. Prav tako so imeli nekaj drugih predlogov in pripomb, med drugim naj bi se v Kranju zmanjšali oddelki gradbene stroke na štiri oddelke.

Temeljito so spregovorili tudi o izobraževanju odraslih, ko naj bi imeli na Jesenicah dva oddelka metalurške usmeritve in oddelke kovinske usmeritve, v Radovljici pa oddelke za izobraževanje za poklic kuharja in poklic natakarja. Ustanovili naj bi tudi delovno skupino za izdelavo programa za prehod na usmerjeno izobraževanje, z delovnimi organizacijami in občinskimi sindikalnim svetom pa naj bi organizirali posvet o potrebah združenega dela. V delovnih in temeljnih organizacijah naj bi smotrno in natančno planirali kadre, bolj pa naj bi sodelovali s posebnimi izobraževalnimi skupnostmi in uvedli sistem kadrovskih štipendij povsod tam, kjer ga še nimajo.

Vse potrebe obeh občin temeljijo tudi na tem, da so delovni ljudje in občani Radovljice že zbrali precej sredstev - 7 milijonov dinarjev - za izgradnjo centra srednjih šol in da torej za obe občini ne bo prostorskih problemov ob uresničevanju tiste mreže, za katero so se odločili in pri kateri že nekaj časa tudi vztrajajo.

D. Sedej

Glas šolarjev še šibak

Kranj - Konferenca mladih v zvezi in izobraževanju (KMVI), ki deluje pri občinski konferenci ZSMS Kranj, je na nedavni volilno-programski konferenci ocenila delo v preteklih letih in sprejela program za obdobje do XI. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije. Dejavnost konference v zadnjih dveh letih je bila usmerjena - skupaj z drugimi družbenimi dejavniki - v preobrazbo šolstva, kjer so mladi s svojimi pobudami in predlogi prispevali k oblikovanju zakona o usmerjenem izobraževanju.

Lani je po daljšem molku oživel Klub kranjskih študentov, ki se s svojo dejavnostjo učinkovito vključuje v družbenopolitično, kulturno in športno življenje občine. Poleg tega so se lotili vrste problemov, ki so specifični za študente kot je štipendijska politika, počitniška praksa in možnosti zaposlovanja študentov

preko mladinskega servisa. V oči je zbedel na konferenci podatek, da so študentje tudi letos stali ob strani pri oblikovanju brigad za republiške in zvezne delovne akcije.

Ena najpomembnejših nalog KMVI v prihodnjih letih bo nadaljnja krepitev samoupravnega in družbenoekonomskega položaja učenca, dijaka ali študenta. Po delegatski poti morajo svoja hotenja prenesti v samoupravne organe šole in izobraževalne skupnosti, tja, kjer je bil doslej njihov glas šibak. Jasno bo potrebno opredeliti vlogo oddelčnih konferenc in zborov učencev ter dosledne pristopiti k poklicnemu usmerjanju, kjer naj bi načrtovali kadre v skladu z družbenimi potrebami. Potem ko se bo zakon o usmerjenem izobraževanju pričel izvajati, bo nastala tudi tesnejša vez med mladimi v izobraževanju, mladimi delavci ter mladinci v krajevnih skupnostih.

D. Papler

Prazne police zahtevajo vlaganja

V Trziču se zaradi pomanjkanja nekaterih izdelkov široke potrošnje zavzemajo za čimprejšnje oblikovanje občinskih blagovnih rezerv – Vlaganje v razvoj živinoreje je pot do mesa

Tržič – Tržiški občani so se letos večkrat jezili zaradi slabe založenosti trgovin z nekaterimi izdelki široke potrošnje kot so na primer sladkor, kava, olje, svinjska in rastlinska mast, pralni praški, sveže meso, premog, drva in plin.

Za pomanjkanje ni bila kriva samo potrošniška mrzlica, značilna za nekatera obdobja in vrste blaga. Dejstvo je, da je tržiški Mercator-Prekrba, ki v občini ustvarja približno 41 odstotkov celotnega blagovnega prometa – podobne težave pa so okusile tudi druge trgovinske organizacije – letos dobil precej skromnejše količine teh izdelkov kot lani. Le preмога je bilo več.

Eden od pomembnih vzrokov za zaviranje razvoja trgovine, slabšo založenost in kvaliteto so prav gotovo neurejeni dohodkovni odnosi med udeleženci trgovine. Tem so se pridružile še posledice spremenjene uvožno-izvozne politike, vse skupaj pa je povzročilo, da se na policah tržiških prodajalnih nabira vse več prahu.

Izvršni svet skupščine občine Trzič je v želji, da bi potrošniki pomanjkanje čim manj občutili, že v začetku leta namenil 1,3 milijona dinarjev za ustvaritev zaloga. Denar je prevzel Mercator-Prekrba, z njim pa tudi skrb za zadostne količine življenjsko nujnega blaga. Nekaj

zaloga je res ustvaril, žal pa so v poletnih mesecih, glede preskrbe najbolj kritičnih, hitro pošle. Novih ni oblikoval.

Za povečanje zaloga v trgovini na drobno bo zato res potrebno napeti vse sile, meni tržiški izvršni svet, ki se zavzema tudi za oblikovanje občinskih tržnih rezerv. O njih govori že dolgo, vendar se stvari zelo počasi premikajo. Najhuje je, ker v občini ni niti diskontne trgovine niti primernih skladišč, v katerih bi lahko hranili in obnavljali večje količine izdelkov široke potrošnje. Izvršni svet zato vidi rešitev v prekinitvi dogovora z Mercatorjem in povezavi s kakšno drugo organizacijo ki bi zalogo lahko zagotovila, razen tega pa se naslanja tudi na možnost za gradnjo skladišč na območju trgovskega centra Deteljica v Bistrici.

Glede preskrbe s kurivi bi Gorenjci morali iskati skupne rešitve. Sovlaganje v rudnike je, kot kaže, edina pot, da si v prihodnjih letih zagotovijo dovolj premoga, dogovor pa bi bil potreben tudi z gorenjskimi gozdarji, saj ob obilici gozdov pomanjkanje drv res ni sprejemljivo. Trzičani so letos dobili le polovico lanskoletnih količin plina. Zakaj in kako naprej, bo pokazal pogovor z zastopniki ljubljanske Plinarne.

V Trziču upajo, da se bo s sklenitvijo samoupravnega sporazuma o pospeševanju kmetijstva in z ustanovitvijo intervencijskega sklada za kmetijstvo tudi na področju preskrbe z mesom premaknilo na bolje. Pričakujejo, da se bosta v prizadevanja za razvoj živinoreje primerno vključila KZK iz Kranja in Mesoizdelki iz Škofje Loke, razen tega pa razmišljajo tudi o oblikah pomoči kmetom za privezovanje telet, s čimer bi povečali težo živine za zakol in zagotovili boljše preskrbo z mesom.

H. Jelovčan

Pred zahtevnim letom 1981

Reševalo nas bo normalno delo

Ob ugotovitvah kranjske občinske konference Zveze komunistov, da letošnji devetmesečni rezultati gorenjskega gospodarstva ne zagotavljajo brezskrbnega prihodnjega leta, da je zagotovitev normalne proizvodnje naša glavna naloga in da se bodo tudi prihodnje leto nadaljevale težave pri urejevanju našega poslovanja s tujino

KRANJ – Ko je sekretar medobčinskega sveta Zveze komunistov za Gorenjsko Zdravko Krvinca v četrtek v sklepni besedi na zasedanju občinske konference Zveze komunistov Kranj, ki je imela izrazito gospodarski ton, zaključeval razpravo, je izpostavil naslednje misli: devetmesečno gorenjsko gospodarstvo je zadovoljivo, izgube so minimalne in bodo do konca leta še manjše, vendar so v združenem delu zaloge surovin in reprodukcijskega materiala večinoma pošle, prav tako pa se praznijska skladišča gotovih izdelkov. Začetek prihodnjega leta, prvega v novem srednjeročnem obdobju, ne bo rožnat. Iz letošnjega naslednje leto prinašamo pozitivne rezultate, z njimi pa tudi težave, ki smo jih skušali tudi sami, pa samoupravne sporazume, ki so vse kaj drugega kot to, nove, večinoma vičje cen, razen tega pa upamo, da bomo delili dohodek in sredstva, za katera ne vemo, če jih bomo ustvarili. Tega pred ljudmi ne smemo skrivati, ampak jih mora Zveza komunistov z vsemi drugimi odgovornimi z njimi skupaj reševati na osnovi ustave, zakona o združenem delu in drugih dokumentov, stališč in smernic. Predvsem moramo ljudem zagotoviti normalno proizvodnjo in preskrbo. Rabimo se bo morala prilagajati temu. Ponovno jo je treba oceniti, jo postaviti na realna tla in v soodvisnost od dohodka.

Jasno in prepričljivo so o položaju gospodarstva in njegovi odvisnosti od zunanjetrgovinske menjave spregovorili gostje četrtkovne konference ZKS, direktorji večjih kranjskih delovnih kolektivov.

Tone Gros, direktor Planike, je našteval težko razumljive primere dnevnega spreminjanja pogojev izvoza in uvoza, primere, ki jim ni kos niti delovni kolektiv, ki veliko izvažata, dosega pri tem skrajne meje in mora zaradi spremenjenih režimov s enim letu nad 60-krat prilagajati proizvodnjo. Težko je na pojasniti tujemu kupcu, še težje pa delavcu, ki je objektivno težave voljan razumeti, najrazličnejših »muhe« administracije pa ne. Združeno delo, izvozno usmerjeno, mora dobiti glavno besedo. Težko dobljeno tujo devizo bo brez administrativnega posega znalo prav obrniti, prav tako bi tudi družba iztržila več. Direktor Save Janez Bohorič je omenil enake težave, ki se stopnjujejo, kolikor bolj se kolektiv usmerja k izvozu. Sava se je na primer dogovorila za rešitve devizne problematike, pa dnevnaj spreminjanje zunanjetrgovinske politike onemogoča uresničevanje, svoje pa prispeva še zaprtost za republike in pokrajinske meje. Prevelik je še vedno vpliv organizacij, ki zaradi konjunkturalne doma zanemarjajo izvoz in v najrazličnejših oblikah, ki odločajo o tem, prevladujejo.

To so problemi, ki zmanjšujejo učinkovitost ukrepov in boljše gospodarjenje. Pojavljajo se, ker je večkrat delegatni glas združenega dela utišán, ker vsi še nismo spoznali pravega smisla stabilizacijskih prizadevanj in ker se marsikje ne zavedamo, kakšne dodatne težave nam to še lahko povzroči.

J. Košnjek

CENTRAL KRANJ, gostinsko in trgovsko podjetje

HOTEL BOR

VABI NA PRIREDITVE

— vsako soboto ples od 19.30 do 23.30

Zabavali vas bodo ansambli **MODRINA** ter ansambli: **KIVADO, NOČNA IZMENA, COLOR** in drugi

V soboto, 15. novembra 1980 gostuje ansambel **12. NADSTROPJE**

vsak petek glasba od 18.30 do 22.30 **ONE MAN BAND** — melodije, ki jih radi poslušate

Vstopnine ni.

Vabimo vas tudi v preurejeno Grajsko klet, odprto vsak dan razen ponedeljka od 21. do 2. ure.

pošta PREDDVOR 64205

Težaven položaj gorenjskega opekarstva

Opekarske peči ugašajo

Zaradi dotrajane opreme, visokih proizvodnih stroškov in težkih delovnih pogojev bo opekarna v Češnjevku še letos ustavila proizvodnjo in se preusmerila v drugo dejavnost – Modernizacija opekarnar v Stražišču, izvršena s pomočjo sovlaganja in združevanja sredstev, je rešitev, da opeke in opečnih izdelkov ne bomo drago uvažali od drugod – Sedanje proizvodne zmogljivosti Opekarnar iz Kranja izkoriščene do skrajne meje, povpraševanje po opeki pa je vedno večje

KRANJ – Pred desetimi, petnajstimi leti je imela Gorenjska upoštevno vredno delež v slovenski opekarski industriji. Potem se je njen delež z ukinitvijo opekarnar v Bobovku in Dvorski vasi zmanjševal, sedaj pa sta obstoj in razvoj gorenjskega opekarnarstva pod resnim vprašanjem. Le dve opekarni, v Stražišču in v Češnjevku, imamo. Združeni sta v temeljno organizacijo združenega dela Opekarnar Kranj v okviru Komunalnega, obrtnega in gradbenega podjetja Kranj, čeprav je Gorenjska ogromen potrošnik opečnih izdelkov. Sedanja letna proizvodnja obeh opekarnar 26 milijonov opečnih enot dobesedno skopni in manjko dopolnjujemo z dragim uvozom iz drugih opekarnar. To je skrajna meja sedanjih proizvod-

nih zmogljivosti, ob iztrošeni opremi in nezavidljivem gospodarskem položaju, ki tišči osebnih dohodke zaposlenih v opekarnarstvu na rep lestvice, enako pa se dogaja tudi z dohodkom, ostanikom dohodka in akumulacijo. Samo mazut, ki ga opekarnarji ne potrošijo tako malo, se je podražil za 74 odstotkov, opečni izdelki pa le za 10 odstotkov. Stroški energije predstavljajo v proizvodnih stroških že 45 do 50-odstotni delež. Posledica tega je izpad dohodka ali motnje v poslovanju. O denarju za modernizacijo, še manj pa o gradnji nove opekarnar, ki velja po sedanjih cenah od 30 do 40 starih milijard, v takšnem položaju opekarnarstva še razmišljati ni mogoče brez pomoči družbe.

Opekarnar v Stražišču se na račun nedavne modernizacije še upira tem težavam, čeprav je njena sedanja proizvodnja na skrajni meji. 12 milijonov opečnih enot je njen letošnji plan, doseženih pa bo 18 milijonov enot. Vendar večja proizvodnja dohodka bistveno ne povečuje, ker je nesorazmerje med cenami goriva in drugimi stroški ter cenami opeke očitno. Opeka iz drugih republik je veliko dražja, čeprav so njihove opekarnar modernejšje in težav, enakih našim, ne poznajo. Opekarnar v Češnjevku pa se poslavlja! Letos bo zadnji izdelala dobrih 9 milijonov opečnih enot, kar je precej več kot zmorejo v pogojih, v kakršnih se je znašla. Nobena delna modernizacija Češnjevku več ne pomaga, novogradnja pa je prevelik zaloga. Zato bodo peči v Češnjevku gorele še letos, potem pa se bo v opekarnar preselil obrat Creinine kmetijske mehanizacije. Varnost zaposlenih je zagotovljena, saj se bodo prekvalificirali in opravljali nove delovne naloge.

Z ustavitvijo Češnjevka bo gorenjska opekarska industrija še bolj osiromašena, prav tako pa tudi proizvodnja v Stražišču v sedanjih pogojih ne bo mogla več dolgo ostati. Lahko se ponovi primer Češnjevka, če ne bomo ukrepali. Na osnovi analiz, da je opekarska industrija, seveda sodobno opremljena, rentabilna ob 30 milijonih opečnih enot, so opekarnarji pripravili predlog rekonstrukcije Stražišča. Z 12 stari milijardami bi lahko temeljito preuredili Stražišče, izkoriščali zalogo gline, ki jo cenijo na najmanj 30 let, in zagotovili letno proizvodnjo od 35 do 40 milijonov opečnih enot, kar je več od sedanjih zmogljivosti obeh opekarnar. Rešitev se ponuja v dvoimenski intenzivni surovi proizvodnji. V še enkrat večjih sušilnih zmogljivostih, tunnelski peči in avtomatiziranim transportu. Število zaposlenih bi ostalo enako, kar tudi povečuje upravičenost vlaganja v večjo in cenejšo proizvodnjo. Zanesljivi so podatki, da se povpraševanje po opečnih izdelkih ne bo zmanjšalo. Viri zagotovitve 12-starih milijard so lastna sredstva delovne organizacije, posejila in sovlaganja zainteresiranih. O pohoju rešitvi zato ne bi kazalo predolgo razmišljati.

J. Košnjek

Opekarnar v Češnjevku bo samo še letos zgradila opeko. Potem pa je naloge ne bo več zmogla. Gorenjci bomo tako imeli le še opekarnar v Stražišču, ki pa bo tako terja modernizacijo. — Foto: F. Perdan

Ukrep družbenega varstva

Komunalno podjetje Trzič naj bi dobilo tri mesece časa za odpravo vseh nepravilnosti v poslovanju in samoupravljanju – Šele nato, če je potrebno, začasni ukrep družbenega varstva

Trzič – Na slabo poslovanje Komunalnega podjetja Trzič niso vplivale le nizke cene komunalnih storitev, ki so jih letos krepko popravili. V kolektivu je bilo in je še vedno marsikaj gnilega, kar vpliva na neurejene medsebojne odnose, neizpolnjevanje delovnih obveznosti in kršitve samoupravnih pravic delavcev.

O problematiki Komunalnega podjetja oziroma o poskusih za njeno reševanje je izvršni svet skupščine občine Trzič že večkrat razpravljaj. Ker pa bistvenih sprememb ni bilo, je o tem pred dobrim mesecem ponovno spregovoril skupaj s člani predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov ter komiteja občinske konference zveze komunistov.

Na osnovi spoznanj, ki jih je izoblikovala komisija izvršnega sveta, imenovana sredi letošnjega junija, so družbenemu pravobranilcu samoupravljanja posredovali pobudo za ugotovitev razlogov, ki naj bi privedli do nekaterih začasnih ukrepov družbenega varstva v Komunalnem podjetju.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je po pogovorih z vodilnimi delavci, s predstavniki samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij v podjetju in po temeljitem pregledu samoupravnih splošnih aktov ugotovil, da delavci niso sprejeli vseh aktov, da so bistveno kršene njihove pravice glede odločanja o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter da

je direktor prekoračil svoja pooblastila. Razen tega je inšpekcija ugotovila, da družbenega knjigovodstva ni vključeno računu Komunalnega podjetja za leto 1979 našla precej nezakonitosti in nepravilnosti, družbeni skupnosti sicer niso nesele večje škode.

Motnje v poslovanju in samoupravljanju torej so, čeprav manjše kot lani ali v začetku letošnjega leta, ko je bil položaj Komunalnega podjetja najbolj slab. Podjetje je šele spomladaj novega direktorja in nov delovni svet, ki v kratkem času nista odpravila vseh pomanjklivosti, nezakonitosti, nakopičenih v letih, niti nista zanje kriva.

Ukrep družbenega varstva v poslovanju in samoupravljanju zato trenutno ni najbolj ustrezna, saj glavnim krivcem ne bi mogli živeti, po drugi strani pa bi se lahko veliko bolj, da z novo organizacijo, urejenimi samoupravnimi akti in zakonitim poslovanjem zgladi tudi notranje odnose, ki vajo na kvaliteto dela.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja predlaga, naj skupščina občine Trzič delavcem Komunalnega podjetja pusti tri mesece časa za odpravo vseh nepravilnosti in se šele nato, če to ni mogoče, odloči o začasni ukrepi družbenega varstva. S takim načinom reševanja se pred čelvi strinjati tudi izvršni svet predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov in komiteja občinske konference zveze komunistov.

H. Jelovčan

Bo srečanje imelo odmev

Na Javorniku potekalo letošnje gorenjsko srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov – Prazna dvorana in slabo pripravljena okrogla miza – Lep spomin na lansko srečanje, ki je škofovski zvezi kulturnih organizacij krepko spodbudilo literarno dejavnost

Javornik – V petek, 7. novembra je DPD Svoboda Javornik-Kočevje pripravilo v delavskem domu na Javorniku letošnje gorenjsko srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Prirediteljstvo srečanja, ki tako kot druga po Sloveniji najde nadaljevanje v vsakomur literarni koloniji v Gradišču v slovenskih gorah, je tokrat pripravilo jeseniški zvezi kulturnih organizacij. Izvedbo je poverila, lahko rečemo povsem prepustila, javornikskemu kulturnemu društvu.

Toda predstavimo najprej avtorje. Mladi literati smo običajno zapiski, letos ne moremo, saj je bila med študenti celo upokojenka. Zgodilav Grohar z Bleda, Silva Šušteršič iz Škofje Loke, Miranda Šušteršič iz Kamnika in Mira Ozmeč iz Begunj so napisali pesmi, Bojana Čušteršič iz Križi, Mateja Griljc iz Kamnika in Zlata Volarič iz Kranja besedila, Franci Tušar z Javornika dramski tekst. Pisan je bil literarni večer. Interesirani so ga domači igralci in pesniki. Pesmi so spleli s prozo in ob avtorjih predstavili domiseln Tušarjev tekst, igro Amaterji, ki govori, kako nastaja predstava na amaterskem odru.

Lepa, ki so jo sestavljali Miha Šušteršič, Valentin Cundrič in Marko Šušteršič, je dela osmih avtorjev izbrala izmed desetih, ki so poslali svoje prispevke. Istočano je ocenila, da je »Strašna leta« Zlate Volarič najboljše leto na republiško srečanje. Istočano leto so petdeseta leta ženstvenosti in doživljanja staranja. Tekst je najmočnejši v slikanju

občutkov, ki se sprva tekoče, v nadaljevanju pa morda preveč nasilno prelijejo v dogodek.

Prijetno srečanje z literarnimi prvenci pa je kvarila prazna dvorana, ki je celo brez vstopnine ni bilo moč napolniti. Res je literarni večer komornega značaja, zato ga vselej kaže postaviti v manjši prostor. Toda vtis, da je javorniški večer kot kulturni dogodek izzvenel v prazno, bi kljub temu ostal. Med poslušalci je bila le peščica domačinov, skorajda le toliko kot avtorjev ter njihovih sorodnikov in prijateljev.

Slabo je bila pripravljena tudi okrogla miza pred prireditelji. Povabljeni so ostali sami. Avtorji so pričakovali pogovor s člani žirije o svojih delih. Toda žal, jih ni bilo. Tudi predstavnikov jeseniške zveze kulturnih organizacij ne. Franci Tušar pač sam ni zmož, vsega: speljati in voditi prireditev, predstaviti svoje besedilo in voditi še okroglo mizo.

Kaže, da se jeseniška zveza kulturnih organizacij ni zavedla, da je namen srečanja dvojen. Ne zgolj javni nastop, predstavitev novih literarnih del, pač pa tudi prijateljsko srečanje, pogovor o navezavi stikov, organizaciji, katere kolesje mora poganjati zveza kulturnih organizacij. Pogovor za okroglo mizo se je zato sukal med avtorji in predstavniki Zveze kulturnih organizacij Slovenije, ki so podrobneje predstavili revijo Mentor.

Namen letošnjega srečanja je bil torej klavirno uresničen in že danes lahko rečemo, da odmeva ne bo imelo.

Toliko lepši je bil zato spomin na lansko srečanje v Škofji Loki, ki je ne le kot prireditev dobro uspelo temveč je krepko spodbudilo tudi literarno dejavnost pri škofovski zvezi kulturnih organizacij.

Zastavlja se torej vprašanje, v katerem kraju pripraviti srečanje. Ker je to pokrajinska prireditev, jo vsako leto prevzame ena izmed občinskih zvez kulturnih organizacij, stroške pa si razdelijo. Zanimanje ni povsod enako, ponekod prireditev jemljejo kot breme, ki ga je pač treba prevzeti. Ali se celo odreka sodelovanju kot na primer kamniška zveza kulturnih organizacij, ki škofovski še za lansko prireditev ni poravnala stroškov. Mar se ne bi kazalo dogovoriti, da se srečanja poslej odvijajo v krajih, v katerih je zanimanja za literarne večere dovolj. Če pa že želimo s srečanjem spodbuditi obisk tovrstnih prireditev in oživiti delo odborov za literarno dejavnost pri zvezi kulturnih organizacij, se je pač treba na prireditev temeljito pripraviti.

M. Volčjak

Bogat kulturni utrip

Ribno – Krajanom Ribnega se ta mesec obeta pestra kulturna dejavnost. Preteklo soboto je v združenem domu gostoval harmonikarski orkester glasbene šole iz Radovljice. Koncert je sodil v abonma letošnje sezone, ki ga je pripravilo domače kulturno društvo.

V soboto, 15. novembra, ob 19.30 bo v Ribnem gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja z dramo Grča. Uprizoritev prav tako sodi v letošnji abonma, istočasno v okvir kulturne akcije radovljiške občine.

V petek, 28. novembra, ob 19.30 bo v Ribnem krajevna proslava ob Dnevu republike. V kulturnem programu bodo nastopili učenci osnovne šole Ribno in recitatorji DPD Svoboda Rudi Jedretič. V pionirsko organizacijo pa bodo sprejeli učence prvega razreda.

V soboto, 29. novembra, pa bo domače kulturno društvo pripravilo zabavni večer, na katerem bo igral ansambel Karavanke.

Rado Mužan

Ustanovljeno likovno društvo

Kranj – Na pobudo Likovnega centra in nekaterih likovnikov je bil 22. oktobra sklican ustanovni zbor Likovnega društva Kranj. Udeležilo se ga je dvajset članov. Osnova programa dela je organiziran nastop in spremljanje umetniškega ustvarjanja v kranjski občini. S predlogom statuta je navzoče seznanil dr. Cene Avguštin, ki je poudaril odprtost društva, njegov družbeni pomen, demokratičnost in povezanost članov društva, ki vključuje likovnike, arhitekte, fotografe, režiserje, likovne kritike itd. Na ustanovnem zboru so soglasno sprejeli statut in izvolili vodstvo društva. Pobuda nedvomno zasluži družbeno priznanje in podporo. Naloga članov je, da sedaj s svojim delom potrdijo upravičenost ustanovitve društva.

Jože Volarič

Mikaven koncert

Tržič – V petek, 24. oktobra, je Glasbena mladina Tržič s sodelovanjem tržiške glasbene šole, ki je dala na razpolago prostor in klavir, priredila koncert priznanih mladih umetnikov: violinista Tomaža Lorenza in pianistke Alenke Ščekove iz Ljubljane. V prvem delu koncerta sta izvajala dela Mozarta in Brahmsa in takoj na začetku izpričala, da z lahkoto obvladata tehnične in interpretacijske elemente. Natančno in tenkočutno podajanje zahtevnih sonat je na mah osvojilo poslušalce, ki so umetnika nagradili s spontanim aplavzom.

V drugem delu koncerta sta občinstvu predstavila mladega, obetajočega skladatelja Uroša Rojka s štirimi novelami in podala dela vselej zaželenega Dvoraka. Poslušalcem sta zapustila nepozaben vtis, saj sta z interpretacijo zrelega učinka in podživljanja izvabila iz glasbil z vso globino prelepe zvoke.

Dobro uro je trajal koncertni večer, vendar je zaradi zavzetega in požrtvovalnega podajanja kar prehitro minil. V zahvalo lepemu umetniškemu užitku želimo koncertantoma nadaljnje uspehe pri njunem umetniškem poslanstvu.

Z. O.

Odprta vprašanja likovnega ustvarjanja Zagrebška izkušnja

Ko smo zadnjič pisali o sočasni problematiki materialne osnove likovnega dela smo omenili tudi kulturne skupnosti, ki v Sloveniji vsaj na področju likovnega ustvarjanja še niso prespele etatičnega načina financiranja. Svobodna menjava dela med organizacijami združenega dela, ki pri kulturnih skupnostih zbirajo denar za kulturo, in likovnimi umetniki še ni stekla. Financiranje likovne produkcije je omejeno zgolj na odkup – preko odkupnih komisij – kakšnega že ustvarjenega likovnega dela.

Zgled za drugačno vlogo kulturne skupnosti daje zagrebška izkušnja, nekateri jo imenujejo tudi zagrebški model. Kakšen je torej?

Kulturna skupnost razpiše natečaj, posamezni likovni umetniki ali skupine pa predložijo projekte za še ne ustvarjeno delo. O izbiri projekta odloča posebna komisija, v katero morajo biti delegirani čim bolj nepristranski in strokovni ljudje. Za izbran projekt sklene kulturna skupnost s predlagateljem pogodbo, ki mora vsebovati tudi sankcije. Iz sredstev, ki se pri kulturni skupnosti netekajo za likovno umetnost, dobi likovno ustvarjalec nadomestilo za ustvarjeno delo (za stvaritev in lahko tudi njeno predstavitev javnosti) in nadomestilo za materialne stroške ustvarjanja (stroški za življenje umetnika v času, ko delo ustvarja, stroški za atelje, za material, orodje in podobno). Seveda pa je mogoče predložiti tudi projekt za likovno prireditev z že ustvarjenimi deli kot je na primer retrospektivna razstava.

Ko je projekt izveden, povrne likovni ustvarjalec kulturni skupnosti v obliki likovne stvaritve polovico vsote, ki jo je prejel za uresničevanje projekta. Likovno delo kulturna skupnost najprej ponudi likovnim muzejem, krajevnim javnim zbirkam, knjižnicam, šolam, socialnim in zdravstvenim ustanovam brezplačno ali v prodajo po ugodnih cenah. Taka pot je primerna, da ključna dela sodobne likovne umetnosti ne gredo v tujino. Javnim likovnim zbirkam, pri katerih ni likovnih strokovnjakov (kot na primer knjižnice, bolnice) pa naj kulturna skupnost zagotovi pomoč pri izboru najboljših likovnih del. Preostala dela pa kulturna skupnost proda organizacijam združenega dela in občanom po ugodnih cenah. Na Hrvaškem jih prodajajo preko umetniške zadruge Likum, pri nas bi bilo to mogoče preko galerije Društva slovenskih likovnih umetnikov.

Del vsote, ki jo je likovni umetnik dobil za izvedbo programa se tako vrne kulturni skupnosti, ki ta sredstva lahko spet uporabi. Ta denar se seveda mora namensko uporabljati, ne sme ležati na bančnem računu, o njem morajo odločati likovni ustvarjalci in ne administracija v kulturnih skupnostih.

Pri kulturnih skupnostih pa morajo še naprej ostati odkupni fond za muzejske zbirke: za likovna dela preteklih časov in za tista, ki niso več v lasti ustvarjalcev, a bi jih muzeji potrebovali. Prav tako je moč preko kulturne skupnosti še naprej usklajati programe likovnih razstavišč.

Zagrebški model nam torej kaže pot za drugačno vlogo kulturne skupnosti predvsem na področju zdajšnje likovne ustvarjalnosti, razpleta problem, ki tudi med likovnimi umetniki povzroča največ nezadovoljstva.

M. Volčjak

Foto šport Tržič '80

Tržiški foto klub se z razstavo črnobele fotografije ter s projekcijo barvnih diapozitivov na temo športa že drugič predstavlja kot organizator nastajanja avtorjev jugoslovanskih foto klubov – diplome in diplome za kolekcije ter posamezna dela

Tržič – V paviljonu NOB v Tržiču so v petek s projekcijo barvnih diapozitivov odprli razstavo Foto šport Tržič '80, ki sta jo pripravila domači foto klub ter zavod za kulturno izobraževanje, da bi v občini spodbujala tovrstno dejavnost in dosegla kamenček v mozaiku samostojnega umetniškega snovanja jugoslovanskih fotografov.

Glavni na letošnji razpis prireditelj je bil izjemen, saj so dobili največ fotografij in diapozitivov kot pred dvema letoma, ko je bil v tržiškem paviljonu prva razstava na temo športa. Kaže, da je prireditev osvojila vse, ki jih zanima šport in gibanje, gledana skozi objektiv fotoaparata.

Razstavi – odprta bo do 24. novembra vsak dan med 16. in 18. uro. Če poseben značaj tudi selekciji praprot in z njim povezano kvalitativno merjenje dosežkov na tem področju. Tržiška žirija zastopana s tiska in fotografije (Franc Šušteršič, Miško Kranjec, Janez Puk) je iz množice del izbrala tista, za katero meni, da so najboljše ogleljive športnih dogodkov, najsi so bili tipično reportažno ali z umetniško ustvarjalnost.

Med 256 fotografijami in 264 diapozitivi, ki na razstavi predstavljajo avtorje iz enaintridesetih jugoslovanskih foto klubov, je žirija izbrala najboljše kolekcije in posamezna dela ter jih nagradila.

Prvo nagrado za kolekcijo fotografij je dodelila Marjanu Dobovšku iz Ljubljane, drugo Milanu Malovrhu iz Tržiča in tretjo Željku Hlebcu iz Zagreba, medtem ko je prvo nagrado za posamezno delo priznala Željku Šepiču iz Osijeka, drugo Bojanu Rodetu iz Ptuja in tretjo Milovanu Mišiču iz Beograda. Diplome so zaslužile fotografije Dimitrija Glebova iz Zagreba, Slavka Pavloviča iz Beograda, Draga Boleta iz Ljubljane in Marjana Stojka iz Maribora.

Prvo nagrado za kolekcijo diapozitivov je žirija prisodila domačinu Milanu Malovrhu, drugo Marjanu Ručigaju iz Kranja, tretjo Blagoju Marinskemu z Rijeke, prvo nagrado za posamezno izdelke Petru Staretu iz Maribora, drugo Dragu Boletu in tretjo Dušanu Miški iz Nove Gorice. Z diplomami pa se ponašajo: Marjan Kučan iz Zagreba, Zoran Ilič iz foto kluba Bosna, Gordan Pomorišac iz Beograda, Janko Krmelj iz Tržiča in Janez Planinc iz Krškega.

H. J.

Razstava fotografij in diapozitivov na temo športa bo v tržiškem paviljonu odprta do 24. novembra, vsak dan med 16. in 18. uro. – Foto: F.

Uspešnih trideset let – Kulturno umetniško društvo Oton Župančič iz Sore letos praznuje 30-letnico dela. Na bogati tradiciji so skromno začeli leta 1949; najprej je oživela dramska dejavnost, tri leta kasneje so ustanovili ženski in moški pevski zbor. Zbora sta se kasneje združila v mešani pevski zbor, ki ga že vrsto let vodi zborovodja Miha Gaber. Z zgraditvijo novega krajevnega doma se je dejavnost društva še bolj razmahnila. Zadnja leta marljivo in uspešno delata pionirska in mladinska folklorna skupina. Omenih velja tudi skupino recitatorjev, dramska sekcija pa ni polno zaživela, saj oder za predstave še ni usposobljen. – fr

FILM

PLOČEVINASTI BOBEN

Pločevinasti boben je brez dvoma eden izmed vrhuncev Zahodnonemške kinematografije kot tudi filmske industrije nasploh. Film je bil deležen številnih priznanj, bil je kandidat za Oskarja in v ostri konkurenci tudi izbran za najboljši tuji film leta 1979. Mnenja publike in kritikov so nedeljena, odločno govore o njegovi kvaliteti. Tudi nedeljska filmska premiera pri nas – že druga v tako kratkem času – je pokazala, da ta film ne bomo zlepa pozabili. Čeprav se javno največ omenjajo predvsem številni ekscesni prizori, ki naj bi bili glavni vzrok za popularnost filma, lahko odločno zanikamo take pomisleke, kajti ti prizori so tako globoko človeški, da jim gre odreči vsakršno senco poceni reklamnega trika. So sami po sebi razumljivi del celote, ki je v

svojem bistvu samo posplošitev vsake posamezne groteske v učinkovito parodijo o nacizmu. Svojevrstna obsodba nacizma je to. Režiser Schlerndorf nas preko besed Güntherja Gräsa opozarja, da je vse, o čemer pripoveduje »Humanita'te – da smo vsi s svojimi nasprotujočimi hotenji le del velike človeške groteske, ki se ob zanikanju temeljnih človeških vrednot, lahko sprevrže v tako kruto parodijo, kot je njegova. A kljub vsej nekompromisnosti, je vse v tem filmu prežeto s svojevrstno romantiko. Saj je med nami toliko ljubezni, prvi Schlerndorf, le izbežati jo je treba iz mračnih kotičkov na dan. S pomočjo izredne igralske ekipe in tehnično dovršeno na čisto samosvoji način reže v najbolj občutljiv del naše duše in trosi vanj to edino sprejemljivo alternativo.

Lilijana Saver

Mladi in prosti čas

Razpeti med kinom, gostilno in stadionom

Dolgočasje se stopnjuje ob slabem vremenu in ob koncu tedna – Apetiti po mladinskem klubu v Kranju, ki naj bi postal zbirališče mladih in prostor za raznovrstne interesne dejavnosti

Prosti čas. Jezimo se, če ga enostavno nimamo, če nas služba in popoldansko honorarno pehanje za denarjem okupirata in potisneta v okove časa. Še bolj smo nergavi, če je prostega časa na pretek in ne vemo, kam z njim. »Kam bi se dal, kaj počel« – vprašanje in problem v prvi vrsti mladih in upokojujencev. Predvsem prvi čisto ne spoznajo vseh možnosti, ki jim jih nudi današnja družba pri organizaciji in smotrnem izkoriščanju prostega časa, zato se s tem ubadajo tudi Zveza socialistične mladine in vse sredine, kjer mladi živijo, delajo in se učijo.

Ko so pred nedavnim mladi novinarji Centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Kranj po dolgem in počez »prečesali« mesto in njegovo bližnje okolico ter spraševali mlade o tem, kaj delajo v prostem času in s čim bi se želeli ukvarjati, so naleteli na vrsto zanimivih odgovorov. Iz njih je mogoče brez poglobljene analize zaključiti, da se mladi v Kranju dolgočasijo in da potrebujejo svoj prostor. Prislunimo mnenjem mladincev in mladink:

Suzana: »V prostem času hodim s sošolkami na stadion, berem knjige, gledam televizijo in pletem. Menim, da je že skrajni čas, da bi v Kranju ustanovili mladinski klub. V njem naj bi se mladi srečevali, se pogovarjali, prirejali plesne, glasbene večere, organizirali krožke...«

Boris: »Rad se vozim z motorjem, hodim v kino in zahajam v gostilne. Mladinski dom bi zelo potrebovali, saj se sedaj mladi nimamo kje srečevati.«

Jože: »Za zabavo mi zadostujejo stripi, kino in gostilne. V Kranju ni poskrbljeno za mlade, čeprav so možnosti...«

Alenka: »Rada hodim v hribe. V samem Kranju pa pogrešam več takih klubov kot je KLG (Klub ljubiteljev glasbe), več boljših filmov in sploh kraj, kjer bi se mladi zbirali in spoznavali med seboj.«

Marko: »Mladina v prostem času najraje zahaja v gostilne, saj drugih možnosti skorajda nima. V Kranju si želim prostor, kjer bi lahko razvili različne dejavnosti.«

Mare: »Mladi proste ure slabo izkoriščajo. Namesto da bi jih s športom, jih s pitjem in kajenjem. To je gnili način preživljanja prostega časa. Klub v Kranju je potreben.«

Lahko je ugotoviti, da so mladi v Kranju razpeti med kinom, in številnimi gostilnami, kavarnami, restavracijami in buffetti (zanje je

značilno kronično pomanjkanje prostora), poleti še med športnim parkom Stanka Mlakarja in Prešernovim gajem... Praznino občutijo zlasti ob koncu tedna, ko je prostega časa več, ter ob pustih deževnih dneh, ko so mladi omejeni le na pokrite prostore. Niso vsi ljubitelji dobre knjige, navdušeni planinci in taborniki, ne vsi glasbeniki in radio-amaterji, športniki in ljubitelji fotografije ter abonenti gledališča in filmskega gledališča. Mnogi niso privrženci nobene izmed teh interesnih dejavnosti, zato jim prosti čas preseda do glave in še čez. Mladinska organizacija ni vedno in povsod rešitev ter magnet, ki naj bi te mlade pritegnil v svoje delo in jih navdušil za programe njihovih komisij, predvsem tam ne, kjer mladi niso organizirani oz. deluje le peščica posameznikov.

Priznajmo, zanemarjali smo in zanemarjamo klubsko dejavnost. Možnosti za njeno organiziranje so različne, saj se mladinske organizacije še vedno otepajo s tako eksistencialnimi problemi kot sta prostor in denar. Če vemo, da večina od njih nima niti svojega prostora, potem drugače ne more biti. Veljalo bi razmišljati o ustanovitvi osrednjega mladinskega kluba v občini, o ureditvi prostora, ki bi postal zbirališče mladih in bi služil različnim namenom – za zabavo, družabno in kulturno življenje. Apetiti po njem so veliki in preveliki, saj mladi tega bremena ne zmorejo sami. Ne zahtevajo svoje zgradbe, želijo le večji prostor, funkcionalen in primeren za klubsko dejavnost. Zanj so se bojevale že generacije mladincev pred petimi in desetimi leti, toda vedno je izpadel iz programa za srednjeročno obdobje. Bo tudi tokrat tako?

Popoldansko potepanje »od šanka do šanka«, ki si podaja roko z alkoholizmom, vandalskim obnašanjem in kriminalom, ni tako redek pojav med mladimi, toda tudi ne merilo, s katerim bi ocenjevali dosežke in doseganje napore pri organizaciji in družbeno koristnem izkoriščanju prostega časa. Določeni premiki so bili storjeni, nadaljnji koraki bodo še težji...
Pripravil: C. Zaplotnik

Račun poviša predvsem davek

Temeljna organizacija Mehanične delavnice Alpetoura na Bledu predlaga nove cene storitvam – 25,5 odstotka davka na material in 10 odstotkov na storitev

Bled – Cene storitvam so letos hitro naraščale, cene vsem storitvam, tudi avtomehaničnim. Četudi smo se nekako že sprijaznili s poskočnimi cenami, pa smo vendarle znova in znova razočarani tedaj, ko prejmemo račun za opravljene avtomehanične storitve. Bi že nekako šlo, ko bi bile storitve tudi zares dobro in kvalitetno opravljene, tako pa smo vsi besni in jezni tedaj, ko nas avtomobil znova pusti na cedilu, se pravi, na cesti. Reklamacije so upravičene, jeza tudi in le težko nas je prepričati, da nismo plačali preveč za nesolidno delo.

Prav o cenah storitev, ki jih ponujajo naše avtomehanične delavnice, o njihovih problemih in njihovem mnenju smo se pogovarjali z vodjem delovne enote v Temeljni organizaciji Mehanične delavnice Alpetoura na Bledu. Stanislav Bucek je kot vodja delovne enote že letos oktobra pripravil predlog za nov cenik avtomehaničnih storitev in ga predložil občinskemu komiteju za družbeno planiranje. Cene so namreč v pristojnosti posameznih občinskih skupščin, zato se dogaja, da so cene storitvam med posameznimi občinami lahko različne. Predlog je utemeljil s tem, da so se med drugim cene rezervnih delov dvignile povprečno za 18 odstotkov, mast za mazut za 96 odstotkov, motorno olje za 18 odstotkov in tako dalje. Kot pooblaščen servis za vozila Zastave imajo na Gorenjskem še edini stare cene, pri katerih pa ne morejo več vzdržati prav zato, ker se je material tako podražil.

In kako na servisu zaračunavajo svoje storitve? Od česa je odvisna cena? Vse storitve obračunavajo po normativih, po tovarniško odobrenih

režijskih urah. Delovna organizacija Zastava priznava reklamacije po pravilni kategorijah.

Za primer: ura specialista velja 123 dinarjev; visokokvalificiranega in kvalificiranega delavca prve kategorije 116 dinarjev; kvalificiranega delavca druge kategorije 110 dinarjev in polkvalificiranega in nekvalificiranega delavca 86 dinarjev.

Če boste naročili normalni pregled popravila motorja, morate vedeti, da je veljavna norma 12 delovnih ur; menjavo verige bodo opravili v štirih delovnih urah; za menjavo ležaja prednjih koles je normativ 0,8 delovne ure in prav toliko za menjavo ležaja zadnjega kolesa. Zavore prednjih koles bodo spravili v red v 1,2 delovni uri in nekaj več časa bodo potrebovali za zavore zadnjih koles.

Razen tega se k ceni prišteva še davek na material, ki znaša 25,5 odstotka ter davek na storitev, ki je v višini 10 odstotkov. Številka tako ob dokončnem izračunu hudo naraste prav zaradi davka, ki se prišteva tako k materialu kot k storitvam. Cena za uro dela v mehanični delavnici je v vseh davki vred nekako 140 dinarjev, odobrili pa naj bi jim povišanje na 160 dinarjev. Tako naj bi v prihodnje za uravnoteženje kolesa na vozilu brez materiala plačali 64 dinarjev; za optično merjenje prednje in zadnje preme in nastavitve 220 dinarjev; za testiranje motorja in za nastavitev 256 dinarjev in za testiranje posameznih operacij 56 dinarjev. Vsaka storitev, ki jo opravijo, ne more veljati manj kot 50 dinarjev, intervencijo na terenu pa zaračunavajo po 150 dinarjev. Kvadratni meter ličanja karoserije je zdaj že 580 dinarjev.

Nam se seveda zdijo cene hudo visoke, na servisu pa zagotavljajo, da

cenejši ne morejo biti. Razen tega imajo hude in precejšnje težave z dobavo materiala, ki je za povrh vsega večkrat tudi nekvaliteten. Da niti seveda ne omenjamo njihovih delovnih pogojev, ki so na Bledu zares slabi in bi jih bilo treba v prihodnje nujno izboljšati.

Reklamacij imajo zelo malo, dela pa dovolj. Izkušnje, ki jih ima večina voznikov z blejskimi avtoervisom, so torej dobre, čeprav marsikateremu zapre sapo ob računu. Vendar imajo cene jasno določene, tako, da ne more prihajati do napak ali obracunskih poudrajajev. In kar jim je šteti v posebno dobro: »čakalna« doba je znosna, če se naročite in ne bodo vam obrnili hrbtna, če gre za nenadno in nepričakovano napako. In pri tem ni treba imeti nobenih zvez in poznanstev.

Ziviljenjski stroški rastejo in z njimi tudi cene avtomehaničnih storitev. Se je treba pač sprijazniti s tem, da bo posledje tudi na servisu treba seči globlje v žep...
D. Sedej

Programe uskladiti

Radovljica – Ko so na minuli seji člani izvršnega sveta skupščine občine Radovljica razpravljali o predlagani mreži šol usmerjenega izobraževanja, so menili, tako kot že prej koordinacijska odbora pri občinskih konferencah SZDL v Radovljici in na Jesenicah, da je treba mrežo srednjih šol bolj uskladiti in izobraževanje kadrov načrtovati tako, kot zahtevajo potrebe združenega dela. Predloga mreže srednjih šol niso sprejeli, priporočili so, naj se na Gorenjskem temeljito pogovorijo o posameznih oddelkih izobraževanja in uskladijo s kranjskimi predlogi.

Člani izvršnega sveta so imeli tudi več pripomb k samoupravnim sporazumom interesnih skupnosti s področja gospodarstva in negospodar-

stva. Menili so, da je treba samoupravne sporazume temeljito pregledati, predvsem pa morajo biti med seboj usklajeni. Zato so imenovali posamezne delovne skupine, ki bi pregledale samoupravne sporazume in šele potem naj bi jih obravnavali delegati vseh treh zbornih skupščin občine. Še posebej je precej problematike v zdravstvu, saj ne dovoljiska zdravstvena skupščina predvideva do konca letošnjega leta za skoraj 7 milijonov dinarjev izgube, kljub temu, da so se priprave stopnje za zdravstvo že dvakrat povišale. Člani izvršnega sveta so menili, da bi o problematiki v razpisnem delu zdravstva morali temeljito spregovoriti na ravni Gorenjske in v okviru gorenjskega zdravstva reševati težave.
D.S.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo banke 34 odstotkov sredstev občanov namenjale za strošniške kredite, za pospeševanje stanovanjske gradnje, za pospeševanje gospodarske in druge dejavnosti delovnih ljudi, 66 odstotkov sredstev pa bodo namenjale družbenemu sektorju, predvsem za kreditiranje delovnih organizacij, ki bodo širile zmogljivosti zaradi zaposlovanja delavcev iz tujine.

Se za enkrat nameravajo razširiti mrežo poslovalnic Ljubljanske banke, posebno v kraje, kjer jih zdaj sploh niso. Pomagali pa si bodo tudi s posebnimi avtomati za gotovino. Razmišljajo pa tudi o racionalnem delovanju časa, da bi bilo njihovo poslovanje resnično prirejeno potrebam občanov in delovnih ljudi.
D. Dolenc

Bogata izbira vseh vrst flanel za dopolnitev zimske garderobe.

Informativno prodajni center v hotelu Creina v Kranju, tel.: 25-168.

TEKSTILINDUS
KRANJ

Do več denarja le z boljšo ponudbo

Ljubljanska banka – Združena banka namerna izboljšati svoje usluge – Če hočemo pridobiti več deviz, moramo za naše delavce v tujini pripraviti več delovnih mest, stanovanja, omogočiti jim nakup zazidalnih parcel za gradnjo hiš, obrtnih delavnic – Tudi v bankah delovni čas prilagojen potrebam občanov

Ljubljana – Na tiskovni konferenci, ki jo je pretekli teden sklicala Ljubljanska banka – Združena banka, so njeni predstavniki želeli seznaniti javnost z nekaterimi povsem novimi ukrepi banke, da bi se izboljšalo poslovanje s sredstvi občanov in predstaviti teze srednjeročnega plana zbiranja in gospodarjenja s sredstvi občanov v srednjeročnem obdobju 1981–1985.

Zavedajo se, da so zaradi preobličja dela njihove usluge dostikrat slabe, da so bančni delavci na okencih včasih do varčevalcev nevljudni, da prihaja tudi do napak. Za vse to bodo v bodoče bolj poskrbeli, pravijo. Dosledneje bodo izvajali sistem osebne odgovornosti za delavce, ki opravljajo posle s sredstvi občanov, uvedli bodo nove oblike moralnega nagrajevanja in intenzivno izobraževali te bančne delavce. Zbirali bodo pritožbe varčevalcev in delali celo ankete med varčevalci o kvaliteti njihovih storitev.

Zavedajo se tudi, da smo v naši družbi premalo naredili za to, da bi devize, ki jih pridobivajo zunaj naših zdomci, pritegnili v domače banke. Premalo jim nudimo, oziroma, ne nudimo jim tistega, kar oni za svoj denar zahtevajo: zazidljive parcele

za gradnjo stanovanj in raznih obrtnih delavnic, nova moderna opremljena delovna mesta, stanovanja in podobno. Ljubljanska banka ima svoje poslovne enote v mestih devetih evropskih držav in med našimi ljudmi uživa veliko zaupanje. Prav tako tudi ostalih devet jugoslovanskih bank, ki delujejo zunaj, vendar ugotavljajo, da tretjina priliva deviz prihaja iz Ljubljanske banke. Zaupanje torej je, kljub temu, da je zunaj močno propagandna tujih bank, ki na vse mogoče načine skušajo privabiti denar naših delavcev. To jim uspeva največkrat z višjo obrestno mero, nujno bodo tem morale slediti tudi naše banke. Vsekakor pa morajo poskrbeti za ponudbo doma; omogočiti našim delavcem v tujini tisto, kar žele, za kar so se sploh namenili delati zunaj.

S svojim poslovanjem do zdaj Ljubljanska banka zadovoljna, saj so se sredstva delovnih ljudi in občanov v preteklem srednjeročnem obdobju povečala za 73,5 milijard dinarjev. Glede na leto 1970 pomeni ta porast za 490 odstotkov, kar je 16 odstotkov več, kot so načrtovali za to obdobje. V prihodnje načrtujejo manjšo stopnjo rasti sredstev občanov in predvidevajo da se bodo povečala za 114 milijard dinarjev. S sistemom brezgotovinskega poslovanja bo skušala še nadalje čim več sredstev zadrževati v bankah in vplivati na njihovo postopno porabo. Tudi nekaj novosti uvaja tem poslovanju: ček Ljubljanske banke, ki bo služil vsem občanom, ne le tistim, ki imajo tu tekoče računske poenaki ček in podobno. Skušala bo tudi povišati obrestne mere za dolgoročno vezavo sredstev, da bodo negativna inflacija.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo banke 34 odstotkov sredstev občanov namenjale za strošniške kredite, za pospeševanje stanovanjske gradnje, za pospeševanje gospodarske in druge dejavnosti delovnih ljudi, 66 odstotkov sredstev pa bodo namenjale družbenemu sektorju, predvsem za kreditiranje delovnih organizacij, ki bodo širile zmogljivosti zaradi zaposlovanja delavcev iz tujine.

Se za enkrat nameravajo razširiti mrežo poslovalnic Ljubljanske banke, posebno v kraje, kjer jih zdaj sploh niso. Pomagali pa si bodo tudi s posebnimi avtomati za gotovino. Razmišljajo pa tudi o racionalnem delovanju časa, da bi bilo njihovo poslovanje resnično prirejeno potrebam občanov in delovnih ljudi.
D. Dolenc

Franc Kozjek

Dvajsetega oktobra so v Čačku pokopali gorenjskega rojaka Franca Kozjeka, ki se je rodil leta 1892 v Besnici. Na zadnje pot so ga popremili njegovi najbližji in številni prijatelji in Čačka in okolice, ko jih pokojni Franc ni imel malo. Bil je cenjen in spoštovan. Do zadnjega je bil eden najaktivnejših članov čačanskega upokojskega društva in številni vzor zaradi svoje delavnosti, čeprav je dosegel častljivo starost. Tebe in tvoje dela, Franc, ni mogoče pozabiti, so v besedah slovesa izrekli člani upokojskega društva iz Čačka in s tem izrazili misli tudi številnih drugih sosedstev.

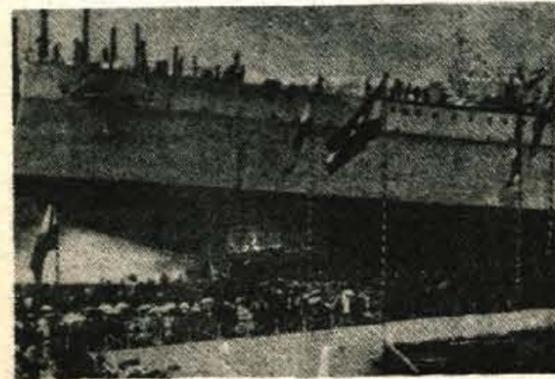
Besničan Franc Kozjek je leta svojega dela posvetil železnici, še od mladih let dalje pa je bil predan narodnjak in nasprotnik vseh, ki so skušali našo domovino spraviti na kolena, pod tujo oblast. Ko je končal železničarsko šolo v Ljubljani, je našel prvo službo v Ormožu, nato pa je bil premeščen v Zreče. Okupacija ga je našla na dolžnosti šefa te železniške postaje. Nemci so dobro vedeli za napredne misli in dejanja Franca Kozjeka. Več kot mesec je preživel v zaporniku kot talca, nato pa je bil skupaj z drugimi naprednimi Slovenci izgnan v Srbijo. Le-ta ga je tako kot vse druge rojake, oropane domovine, svobode in časti, sprejela odprtega srca, mu ponudila službo na železniški postaji Džunis pri Stalaču in bivanje pri družini Glišić.

Po vojni se je vrnil v Maribor, čez tri leta pa se je po službeni dolžnosti spet vrnil v Srbijo. Tokrat je bil poklican na takratno gen. direktorijo naših železnic v Beogradu, kjer je ostal do upokojitve, leta 1958 pa se je z družino preselil v Čačak.

Čeprav je bil daleč od doma, so njegove misli skoraj vedno blodile po domačih logih, gorah, pri ljudeh in običajih. Z iskreno zavzetostjo je takrat sodeloval z našim časopisom. Med drugimi prispevki so bili najbolj zanimivi mladostni spomini na Besnico in okolico, v katerih je bilo čutiti ljubečo in globoko navezanost na svoj domači kraj.

3 **RADAR**

KONEC DVEH VELIKANOV

Med tem ko premec 152 metrov dolge ladje se drsi po leseni drsnici...

V Sarajevu so počili strelji, ki so pretresli svet. Franc Ferdinand in njegova žena Sofija Hohenberg sta plačala vidovdansko izzivanje z življenjem. Iz Sarajeva so prepeljali trupli z železnico v Metković, od koder ju je jahta Dalmat (v bivši jugoslovanski mornarici je bila to admiralska ladja Vila, v naši mornarici pa najprej Orjen in nato Istranka) pripeljala v Ploče — danes Kardeljevo — ob ustju Neretve. Tam je čakala bojna ladja Viribus unitis in sprejela krsti na krov. Odpeljala ju je v Trst, od koder sta z železnico nadaljevali pot na Dunaj. Bilo je 30. junija 1914.

Avstrijska diplomacija je ob polni podpori kajzerjeve Nemčije izrabila sarajevski atentat in napovedala Srbiji vojno. Izbruhnila je dober mesec pozneje. Italija je bila sprva zaveznica Avstrije in Nemčije, pozneje pa se je v Londonu sporazumela z zavezniki in napovedala 23. maja 1915 svojima dotodanjima zaveznikoma vojno. V noči med 24. in 25. majem je bojna ladja Viribus unitis s topovskim ognjem napadla prometne točke v Anconi na italijanski vzhodni obali. To je tudi vse, kar je Viribus storila od svojega rojstva pa do potopitve.

Se za eno akcijo je bila namenjena Viribus unitis. S sodelovanjem vsega avstrijskega ladjevja naj bi uničili podmorniške ovire v Otrantski ožini. Toda ko je bil 10. junija 1918 pri Zadru potopljen dreadnought Szent Istvan, je bila akcija odpovedana in Viribus se je vrnil v Pulj, ne da bi izstrelil en sam strel.

OTRANTSKA ZAPORA

Pustimo za nekaj časa Viribus unitis v varni puljski luki in si oglejmo usodo druge velike avstro-ogrske vojne ladje Szent Istvana.

Potem ko je bil leta 1911 splavljen Viribus unitis, je avstro-ogrska mornarica izdelala še tri enake ladje. Naslednje leto so splavili ladji Tegetthoff in Prinz Eugen, dve leti kasneje pa še Szent Istvan. Toda ko je leta 1914 izbruhnila prva svetovna vojna, so nastale težave pri dobavi ladijske opreme in trajalo je še celi dve leti, preden so Szent Istvana vključili v vojno ladjevje.

Prvo noč po italijanski vojni napovedi obema bivšima zaveznikoma, torej v noči med 24. in 25. majem, so vse za vojni sposobne ladje avstro-ogrske mornarice izplule iz svojih oporišč in obstreljale vzhodno italijansko obalo. Potem so se umaknile v varni in dobro zaščiteni luki Pulj in Boka Kotorska ter v glavnem preživele vojno na sidriščih. Le eno večjo akcijo so nameravali izpeljati poleti leta 1918, a

so jo drago plačali: potopljena je bila bojna ladja Szent Istvan. Hoteli so namreč odstraniti protipodmorniške ovire, ki so jih zavezniki postavili v Otrantski ožini.

Podmornice so se v prvi svetovni vojni uveljavile kot zelo uspešno napadalno orožje. Skrite pod površino morja so se lahko neopazno približale sovražnim ladjam in izstreljale vanje svoje smrtonosne torpede. Primitivne prislukovalne naprave — hidrofon — s katerimi ladje le niso bile več tako izpostavljene podmornicam, so se pojavile šele proti koncu prve svetovne vojne.

Avstrijske in nemške podmornice, tehnično že kar precej izpopolnjene, so dosegle precejšnje uspehe. V treh mesecih leta 1915 so potopile tri oklepne križarke: francoško Leon Gambetta (12.550 ton) in dve italijanski: Amalfi (10.400 ton) ter Giuseppe Garibaldi (7.350 ton).

Te izgube so narekivale zaveznikom največjo predvidnost pri vseh akcijah, in sicer ne le v Jadranskem morju, marveč tudi v Sredozemskem, kamor so začele avstrijske podmornice vedno drzneje vdirati. En sam način je bil, kako preprečiti podmornicam prehod iz Jadranskega v Sredozemsko morje: zajeziiti Jadransko morje tam, kjer je najožje — pri Otrantu. O tem, kako naj bi to ožino zaprli, si zavezniki niso bili enotni. Medtem ko so bili Italijani, Francozi in Britanci za to, da bi namestili jeklene mreže — pri tem je imela vsaka stran svojo inačico — so Američani, ki so stopili v vojno na zavezniški strani 6. aprila 1917, predlagali, naj bi v ožino položili 40.000 podmorskih min, vendar niso še rešili vprašanja, kakonaj zasidrajo mine v tako globoko morje (najgloblja točka 1100 metrov).

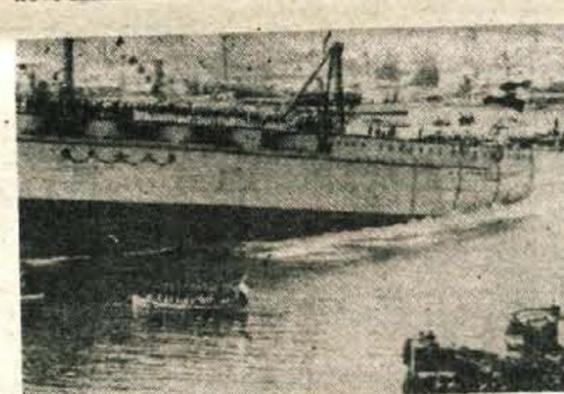
Evropakim zaveznikom se je mudilo, zato so morali ukrepati takoj. Zajeziitev morja je bila zelo zahtevno delo, prvič ker je Otrantska ožina dokaj široka (zajezili naj bi 66 km morja med rtom Otranto in otokom Fano na grški strani), po drugi strani pa zelo globoka.

Proti koncu leta 1915 in v naslednjem letu so začeli z zelo preprostim sistemom. Nekoliko večje ribiške ladje so vlekli za seboj navadne ribiške mreže za lov na tune, ki so bile sprva dolge 1000, kasneje pa 2000 metrov. Na te mreže so pripenjali kontaktne mine, toda pravega uspeha ni bilo. Mreže so se potapljale vedno globlje in potrebovali so vse več ladij, da so postavljale nove mreže in jih držale v primerni globini. Poleg tega so bile potrebne še lahke enote vojne mornarice, da so nenehno patrolirale ob tej baraži. Toda podmornice so se še vedno lahko izmuznile pod mrežami v Sredozemsko morje in potapljale iz meseca v mesec več zavezniških ladij.

Kljub temu pomorska zapora v Otrantski ožini Avstro-ogrski mornarici ni bila všeč. Zato so lažje pomorske enote — križarke in rušilci nekolikokrat napadle to baražo z večjim ali manjšim uspehom.

TRDNEJŠI JEZ ČEZ MORJE

Spomladi leta 1917 so se Italijani in Francozi sporazumeli, da bodo zaprli Otrantsko ožino z nepremičnimi, zasidranimi mrežami. Britanci, ki bi morali dobavljati potrebno opremo, so se temu nekolikokrat napadle to baražo z večjim ali manjšim uspehom.

... je krma Viribus unitis že vzvalovila morje pred vriskajočo množico.

(SE NADALJUJE)

Dopoldansko nakupovanje

Lep jesenski dan se je prebujal, ko sem na ženino povelje skočil iz postelje in odropotal na prva opravila. Še preden sem ljubeznivo povprašal po uri — hopla — že sem namesto žgolečega »dobro jutro« ponizižno sprejel prvi ukaz: »Hitro se obleci in hajd na nakupovanje. Tule imaš listek!« Sem že bolj trde glave, zato mi žena vsakič na papir »snakracas« artikla, ki bi jih še tisti dan rada videla v predalih bojnjene kot najine kuhinje. Toda tokrat je, kar ni bilo v njeni navadi, le dodala, naj se brez ene stvari z listka ne vračam domov. Pa da naj pohitim, ker bi se potem odpravila k njeni prijateljici, s katero sta se za snidenje menili že polgodno leto.

Papir sem sprejel kot »deset zapovedi«. Že prvi dan po poročni noči sem namreč hlače prepustil njej. Pa naj jih nosi! Tudi sicer priznamo, mlad sem še in v tem neenakopravnem zakonskem jarmu (dobro, da moja žena ni naročena na Glas) še zelo ubogljiv. Ob taknem strogem jutranjem poveljevanju moje ambiciozne žene mi ni preostalo drugega, kot da »zaveglam« svojo izmučeno kracho in se odpravim na lov po samopostrežnicah, vele in supermarketih ter zakonitih »pulte« trgovnicah.

Dvakrat, trikrat »skreht« in »skraht«. Ko sem se pred imenitno samopostrežno trgovino kobacal iz avtomobila, me je preko radijskih valov nagovoril Sifer »današnji čas nam nudi vsega na pretek, v času smo ko tečeta nam mleko in pa med...« Vzpodbudno za moja opravila. Že pri zaklepanju starega fičaka so oči obvisle na izložbah. Mh, in nobene vrste. Kakšen raj! Samo naložim v »cekar« in prošnja (ber ukaz!) moje žene bo uslišana.

Iz zadnjega žepa privlečem listek. Na njem je napisanih natančno deset stvari, ki jih bolj potrebuje moja šibka polovica kot najino gospodinjstvo: 5 kg praška, 3/4 kg teletine, žebje, barvni film, plin, 150-secunno žarnico, 4 litre olja, 3 kose mila za ročno pranje, 2 metra rjave podloge in 3 zavitke popra. Začel sem pri glavi. — Pod točko 1 — prah. Tavam sem in tja, pogledujem levo in desno, zrem po policah in po tleh. Ponavadi je bil naložen ob vhodu, danes so semkaj postavili še sirkovih metel. Povprašam vajenka, a ona mi hladnokrono, brez vsakega sočustvovanja s stranko, tako kot je to storila že stokrat in tisočkrat, odgovarja: »Nimamo. Ob devetih morda. Toda le po kilogram.« Ja kaj bom s »kilos«, si mislim, toliko ga potrebuje samo moja »delovna«. Svoje glavo sem se spustil z njo v besedni duoboj na tem »preskrba z življenjsko nujnimi dobrinami, mnenja so se kresala nazadnje sem pobral »cekar« in po načetu — pametnejši od neta — odvihral iz velemarketa.

Trgovina številka dva. Načikana dama stoji moško pred trikot zavito vrsto in deli kilogram za kilogramom. Bolje »kilos« kot nič, rečem in se postavim na rep. Ženin ukaz »pa da se mi ne vrneš brez ene stvarice mi je vse bolj razjedel mozeg. Uro in pol sem se kobacal med upokojenkami in gospodinjami. Nazadnje je vrsta prišla tudi nam, odšel sem petdeset dinarjev in se ljubeznivo roh, kako ste bila dobri zahvalil za eno večjih uslug v zadnjih dveh, treh tednih.

Ura jo je mahala proti poldeseti in v resnici se mi je že mudilo. V veletelzini me že na vratih obrnejo, ne, žebjev nimajo; v trgovini s fotomaterialom mi namesto barvnega filma ponudijo črnobelega in idejo, naj se ponj odpravim k Malleju; v marketu s tekstilom me prošnja za rjavo podlogo odbijejo in me odsvolijo z napolitno, naj pogledam v veleblagovnici »Metrsko blagos«, če tudi tam nimajo, na povprašam pri »Diolenu«, morebiti imajo pri »Komiju« ali v specializirani trgovini »Podloga«, pa da imajo take stvari celo v Trbižu in Celovcu zveč ob odhodu.

V plinarni zopet vrsta. Med čakajočimi se šušlja, da so količine omejene, da za zadnje jeklenk najbrže ne bo. Morda so te govorice »rekla — kazala« le psihološko orožje prekupevalcev. Tudi sam sem pripravljen »pomazati«, kajti brez plina bo najino gospodinjstvo žive ob suhi, bolj ali manj »plastični« hrani. Z Janezom, čakal je prej mano, sva se po začetnem »otipavanju« dobro ujela. Bentil je v svojem (in mojem) imenu čez takšno preskrbo, čez dolge vrste, čez uradnike pred vrstami, čez spekulante in prekupevalce... Ko sva z večjo večjim upanjem zrla v vrata, kjer so izdajali plin, se je na njih pogled debelusen mošček in dobrohotno podrobil: »Vi pa pridite jutri!« Predno mu je uspelo dokončati misel, se je Janezu vsul iz ust »spakedrank« slovanskega in neslovanskega izvora.

Ujela sva se v mislih, zakaj se ne bi še v dejanjih. Složno, brez posebne sporazumevanja in dogovarjanja, naju je pot zanesla bližnji buffet. Podkrepljena z »svečo« bova lažje prenesla žensko »jarjenost« ob skoraj praznem »cekarju« in popolnoma praznem »mobilskem« prtljajniku. Pa sva enega za plin, drugega za teletino, tretjega za olje, četrtega za »šajfo«, petega za podlogo, šestega za žarnico, sedmega za barvni film, osmega za... In ga še ni zmanjkalo. »Pa pa dobro založen«, sva ugotovila in si ob 17 različnih vrstah »vodka« 14 vrstah konjaka, 9 »sortah« vinjaka, 7 raznovrstnih primerkih vodke... zaklela, ja, v take trgovine bova pa še zahajala. C. Z.

Spomini

Tone Peternel-Igor

na leto 1941 in poljansko vstajo

Vzrokov, da je znaten del občanov nasedel demagoški nemški nacionalsocialistični propagandi, je več. Najpomembnejši so prav gotovo tile: Slabo razvito gospodarstvo bivše Jugoslavije, ki ni nudilo možnosti zaposlitve vsej razpoložljivi delovni sili, še posebno, ker je v tem območju bilo veliko malih kmetov in kočarjev s številnimi družinskimi člani. Težak gospodarski položaj kmetov. Predvsem na velika nerazgledanost in politična zaostalost znatnega dela občanov, ker so po prejšnji vladajoče stranke dušile vsako napredno politično vzgojno delo med ljudmi in držale ljudstvo v nevednosti. To nerazgledanost in politično zaostalost vsaj v majhnem karakterizira tale dogodek, ki se je zgodil dne 4. maja 1941 v Poljanah. Tega dne je bil v Poljanah, kot po navadi živinski in kramarski sejem, na katerega je vedno prišlo zelo veliko ljudi. Tako se jih je precej zbralo tudi tedaj. V tistem času je bil v Poljanah poleg žandarjev tudi oddelk Sturmabteilung (SA). Med člani oddelka SA so bili tudi Korošci, ki so znali slovensko. Ti so vneto krožili med ljudmi in se spuščali v pogovore. Med drugimi sta se spuščala z njimi v pogovor tudi dva možakarja, ki sta jim začela pripovedovati, da sta že bila na Koroškem, in sicer leta 1920, ko sta sodelovala v nekaterih borbah. Pripadnika SA sta pozorno prisluhnili in ju začela praveševati, v katerem času in kje sta bila, v kateri enoti itd. Jaz sem se vmešal in nenjena možakarja — koroška borca — vedel s pretežno stran in jima pojasnil, naj jih stvareh tem ljudem nikar nič ne pripovedujeta, ker sicer lahko prideta v težave. Jejal sem jima, naj to povesta tudi drugim

koroškim borcem in svetoval, naj čimprej gresta domov, kar sta potem tudi storila.

Ker je torej v prvem obdobju okupacije precejšen del prebivalstva nasedel nemški propagandi, ki je žela uspehe tudi s tem, ker so Nemci mnogim ljudem dali delo pri pospravljanju ruševin in gradnjah porušenih objektov, je bila v splošnem tisti čas politična situacija v dolini, še posebno na območju tedanje občine Javorje, dokaj neugodna. Poudariti pa moram, da vendar nacionalsocialistična propaganda večine prebivalstva ni uspela preslepiti in pridobiti zase. K temu je gotovo v precejšnji meri prispevalo dejstvo, da smo antifašisti in vsi tisti, ki nas je združevala misel odpora proti okupatorju, že konec maja začeli širiti med ljudmi vest, da je v Ljubljani ustanovljena nova politična organizacija Osvobodilna fronta, ki je prevzela vodstvo naroda in si nadela nalogo, da ga popelje in vodi v borbi proti okupatorjem. Seveda tedaj še nismo vedeli nič natančnega o sestavi in delu te organizacije. To nekaj sem najprej zvedel od brata Janeza, nekaj dni kasneje pa še od Franca Grošlja iz Javorjev — pri njegovi mami sem bil v službi — ki sta jo prinesla iz Ljubljane. Ta novica je bila velika moralna opora za vse ljudi z visoko narodno zavestjo. Na tej podlagi smo širili in utrjevali vrste antifasistov in nasprotnikov Nemcev. V zvezi z vsem tem in v upanju, da je nemška okupacija le začasna in da bo kmalu prišel čas, ko bomo rabili orožje, smo začeli že v maju in juniju sami od sebe poizvedovati za orožjem, municijo in drugo vojaško opremo in vse to zbirati. Tako sem že v tem času, torej še preden sem dobil povezavo z organizacijo

OF v Poljanah, uspel dobiti dve puški in precej municije.

To delovanje je olajševala tudi spreminjanja ča se politična situacija na terenu. Teško politično situacijo, ki sem jo prikazal prej, so začeli popravljati in spreminjati tudi nekateri nemški ukrepi. Precejšen preplah in veliko zaskrbljenost ljudi in splošno je namreč povzročilo že samo delovanje nemških rasno-političnih komisij, ki so začele popisovati in pregledovati ljudi in jih razvrščati v kategorije glede na ugotovljeno čistost rase, kar smo ljudem pojasnjevali kot priprave za selitev. Ta tolmačenja so mnogi zavračali kot neutemeljeno protinemško propagando, večji del pa je to možnost dopuščal. Zato so ljudje z negotovostjo in strahom pričakovali jutrišnji dan. Mnogi so tedaj pozorno prisluhnili našemu delu, naj se selitvi uprejo ali se ji izogonejo z begom v ilegalo, v gozdove. To se je zlasti pokazalo v začetku julija, ko so Nemci naložili na avtobuse in odpeljali iz doline prve ljudi in prve družine. Tedaj so v mnogih družinah pripravili nahrbtnike in vreče z najpotrebnejšim za življenje in se odločili, da pobegnejo v gozdove, če bodo prišli Nemci selit. V ta namen so marsikje zakopali in na druge načine poskrbali razna živila in drug material, da ga ne bi dobili Nemci in da bi lahko to kasneje sami uporabili. Čeprav je ta prva selitev zadela v glavnem le inteligenco in premožnejše ljudi, saj je bilo med njimi le nekaj kmetov, saj je vendarle po tistem politična situacija na terenu hitro temeljito spremenila. Ljudje so tedaj govorili: »Torej je le res, so le imeli prav tisti, ki so nam pravili, da bodo Nemci tudi selili in kaj vse bodo z nami še počenjale. Ti nemški ukrepi so streljnili tudi številne ljudi, ki so se prej navduševali za Nemce. Nervozno in negotovost pa so ustvarili celo pri najbolj vnetih zagovornikih hitlerizma in povzročili, da so začeli dvomiti v resničnost nemške propagande in da so potihnili tudi mnogi taki.

ORGANIZIRANE PRIPRAVE ZA VSTAJO

Ti ukrepi, predvsem pa organizirano politično delo med ljudmi ob pripravah na oboroženega odpora, ki se je že v juniju odvijati v Poljanski dolini, so bistveno menili stanje in povsem preusmerili naš razvoj ter odnos prebivalstva do okupatorja. Odločilno vlogo je pri tem odigrala partijska organizacija in odbor OF v Poljanah. Te organizacije je postavil in vodil Maks Krmelj, tija iz Hotovlje. Ta je svoje delo opravil v direktivah in ob pomoči partijsko političnih delavcev, ki so tedaj delovali na Gorenjskem. To so bili Lojze Kebe-Štefan, Tomo Pavle, Mira Tomšič in Stane Zagar, vsi pa bili člani tedanjega pokrajinskega partijskega vodstva na Gorenjskem. Nadalje je deloval Francem Vodopivec, sekretarjem okrajnih kotiteja Kranj, in Tonetom Nartnikom članom tega komiteja.

Tovariš Krmelj je bil že pred vstajo levičarsko orientiran in je imel zvezo z nekaterimi levičarskimi politiki iz Ljubljane. Deloval je v okviru Kmečko-delavskega društva in Društva kmečkih fantov in deklet. V ta je sodeloval v prirejanju sestankov in v njih, na katere sta prihajala med drugim Ivan Kreft in dr. Lado Vavpotič. Nekateri teh sestankov sem se udeležil skupno s jima bratoma Francetom in Janezom. Spominjam se, da so na te sestanke prišli tudi Jože Bizjak in Anton Čadež iz Sotli vasi, Lojze Kržišnik iz Podobena, Franjo Vinharjev in še več drugih. Vsi navedeni so takoj v začetku leta 1941 tudi opredelili in odločno podpirali partizansko gibanje. Sestanki so bili običajno v posebnih gostilne na Vidmu v Poljanah. Nadalje je Krmelj že pred vojno imel zvezo tudi s Tonetom Nartnikom, ki je bil tedaj stave delavec v Kranju in organiziran član okrajnega odbora.

(SE NADALJUJE)

HRABRI SPREVDODNIKI

Ni, da bi vedno le kritiziral in se pridružil! Ponavadi so na lapeti jeze in negodovanja prav sprevodniki, takšni ali drugačni, predvsem pa tisti, ki so prišli v kakšenkoli konflikt s potniki. S sprevodniki se srečujemo največkrat pozimi, ko moramo na avtoobus tudi po sili razmer; skoraj redno pa ob neparnih ali parnih torkih in četrtkih. Tedaj so razmere po naših avtoobusih obupne, da niti ne upoštevamo tistih dni, ko zapade sneg in je posebej zjutraj na cestah nered. Tedaj pa se vsaj za hipec postavite v vlogo in na položaj ali na delovno mesto sprevodnikov na medkrajevnih linijah. Na eni samed daljših krajevnih linij mi je bilo dano opazovati delo spre-

vodnika. In prisežem, da ni bolj nevhvaležnega posla in verjamem in dopuščam, da se sprevodnikom v takih situacijah ježijo lasje. Prvič nikoli ne veš, kje bi v te medkrajevne avtoobuse vstopal: pri sprednjih ali zadnjih vratih. Narod, ki čaka, ves premražen, se zalepi v vrata kakor pač nanesse. Na prvi postaji bodo oblegali prva vrata, na drugi postaji zadnja vrata. Tisti, ki so »za dole«, so zmedeni, kajti prerivajo se med tistimi, ki hočejo na vsak način in za usako ceno gor. Sprevodnik je ponavadi zagozden nekje v sredini, med potniki, ki si stopajo na noge, roke in na glavo. Včasih komaj dihaš: spredaj in zadaj te tiščijo, kaj šele, da bi se lahko premaknil. Roko imaš tam, kjer se je pač zagozdila, nogo pa spet tam, kamor so ti jo porinili. In v tej gneči, ko ne moreš ne sem in ne tja, dela sprevodnik. Ne vem in za vedno mi bo skrivnost, kako mu sploh uspeva, da se prerine, med toliko potniki, ampak vedno se prerine in zelo vestno opravlja svoj posel. Ni tako redko, ko on sam premore veliko potrpežljivosti in dobre volje, ki jo tako hudo in občutno zmanjkuje potnikom.

Mislím, da bi se vendarle dal ves ta cirkus vsaj deloma omiliti. Pa zdaj nimam v mislih tiste slavne in propale zadeve, ko so na avtoobus jemali le toliko potnikov, kolikor je bilo sedežev, saj obenem niso zagotovili tudi dovolj avtoobusov. Menim, da bi prav kultura nas samih po določenem redu omilila stisko, čeprav se zavedam, da je gneča gneča in da bo trideset stoječih potnikov prav tako težko dihalo, pa naj bo še takšen red. Prav bi bilo, ko bi se na avtoobusnih postajah postavili v vrsto — pa nikar se ne smeje! Res je malce smešno, predvsem pa ne navadno, ko na angleških tleh na vsakem koraku vidiš ljudi, ki disciplinirano in v vrsti čakajo na avtoobus. Ampak nereda sploh ni in tudi prevozi so izdatno kulturnejši in bolj človeški kot pri nas. Le disciplinirana vrsta bi rešila problem, kajti težko je pričakovati, da bi tudi kulturnejši med nami kulturno stali ob strani, ko se vsi drugi prerivajo in odrivajo na avtoobusnih postajališčih — tvegali bi pač, da bodo še naslednje uro zmrzovali ob cesti in čakali na naslednji avtoobus.

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(65. zapís)

V prejšnjem zapisu sem se navduševal nad akcijo, ki so jo pred leti izvedli po nasvetih domačega arhitekta: da so gostinske lokale, obrtne delavnice in trgovine označili z ustreznimi izveski. Na Titovem trgu vzbujajo pozornost izveski: Tourist office, Kulturni center, Galerija, Elita, Tobak, Taxi, Sumi, Restavracija Planika, Zmaga in res umetniško oblikovan mestni grb na poslopju občinske skupščine; v Maistrovi ulici so mi »padli v oči« naslednji izveski: Podjetje Meso, Pohištvo Kočna, Tina bar, Hotel Malograjski dvor, Gostišče pri Cererju, Nogavičar in Dana; v Mici Borisa Kidriča sem videl lepe izveske nad trgovino s čevlji Planika, nad lekarno, kruh — pecivo, Slovenija šport, Sadje — zelenjava, Darila in spominki, Ciciban, Utok-Butik, Triglav, Friz. salon Mali, Tapetništvo, Slaščičarna Vesna, Krojačnica — Sivalnica, Desert-Kočna, Ona-On, Gostilna Grčar, Bar Mitnica, Utok, Fotograf idr.

novo župnišče v Podbrezjah je sezidal Francišek Pirc — nad portalom sta še danes vklesani inicialki njegovega imena F. P. in letnica 1832. V letu 1835 — star že 50 let! — se je pod vplivom prijatelja Friderika Barage odločil za misijonarski poklic. Odsel je v severno Ameriko med tamkajšnje Indijance. Star že 88 let se je utrujen in bolan vrnil v domovino. Umrl je 20. junija 1880 v Ljubljani, v 95. letu starosti. Zvezna država Minnesota (ZDA) je po našem rojaku imenovala mesto — Pierz!

POČASTITEV NAŠEGA ROJAKA

No, o tem pa res morem kaj več povedati! Mesto Pierz je dobilo ime po našem Kamničanu leta 1886. Prej se je kraj imenoval Rich Prairie. Leta 1952, t. j. ob stoletnici Pirčevega prihoda so postavili v Pierzu veliko in moderno gimnazijsko poslopje, ki so ga poimenovali »Father Pierz Memorial High School« (očeta Pirca spominska gimnazija). Poslopje je trietažno in ima prizidano športno dvorano v izmeri kar 56 m x 35 m! Šola sprejme lahko do 450 dijakov.

Se to: v mestu izhaja dnevnik »The Pierz Journal«, imajo pa tudi Kamniško cesto (Kamnik Street). Počastitev našega kamniškega rojaka pa kar še ni konec! Po zapisih Ivana Zike povzemam: »Največji Pirčev spomenik je v St. Cloudu. Stoji ob robu parka pred mestno bolnišnico, nedaleč od desnega brega reke Mississippi. Na vzhodnem kamnitem podstavku je vpodobljen misijonar Francišek Pirc, ki pokroviteljsko drži roke nad Indijancem in belim naseljencem, ker so na spominski plošči omenjeni tudi trije Pirčevi pomočniki — Slovenci, ki jih je Pirc leta 1864 pripeljal s seboj iz domovine, je to pravzaprav spomenik Slovincem in zahvale njihovem uspešnemu delu v teh krajih.«

Franc Ks. Pirc (1785-1873) oče umne sadjereje

OČE UMNE SADJEREJE

Francišek Pirc, rojen leta 1785 v Kamniku, po pravici slovi kot oče umne sadjereje na področju nekdanje Kranjske. Bil je izrazit gospodarsko-organizatoričen talent, ki je v naše kmetijstvo uvedel dotlej malo upoštevano panogo — sadjarstvo in z njim povezano drevničarstvo. Sam je zapisal: »Lepo, zdravo sadje nas razveseli, nam k živemu pomaga, nas v hudi letini lakote obvarje.«

Mož je mnogo potoval, tudi po tujini. Povsod si je ogledoval sadjarstvo in vinogradništvo. Učil se je, da bi pozneje sam poučeval druge. Kmetijska družba v Ljubljani mu je leta 1834 natisnila knjigo »Kranjski vertuar ali Podučenje v kratkim veliko sadnim dreves zarediti, jih s cepljenjem požlahtniti in lepe verte k velikemu pridu zasadi«. — Pozneje je izšla še druga poučna Pirčeva knjiga »Podučenje, kako se morejo te škodljive gosence končati.«

Nekaj let je Francišek Pirc župnikoval v Podbrezjah. Po tradiciji je imel tu veliko sadno drevesnico, iz katere je vsako leto oddal do 8000 drevesc — pevcarjev. Znano je še, da je vzgojil čez 130.000 divjakov za cepljenje, ki jih je prodajal zelo poceni ali pa dajal kar zastonj. Tudi

ZBOR VADITELJEV UČITELJEV TRENERJEV SMUČANJA SZS KRANJ

VAŠI Varni tabora in občane, kateri spremljajo leto zborna

NA OBČNI ZBOR V SREDC 11. NOVEMBRA 1980

Priloge se ob 18. uri v sejni sobi št. 14 (50 Kranj)

SMUK - SMUK

Sneg, ki je te dni zapadel, je sicer skril tole planinsko sramoto, toda sneg bo še odlezel... Gre za nekdanji otroški zviralnik, ki je bil postavljen na zelenici za Domom upokojencev na Planini, kjer pa so potem zastavili tisto sporno gradnjo in je moral seveda zviralnik z zelenice. Le na drugo stran poti so zmetali posamezne brunčke, ki so nekoč sestavljali priljubljeno otroško igralnico. Nihte se ni našel, da bi ga postavil na novo in zdaj les jemlje konec v moči in blatu. Morda bo celo dočkal pomlad, če se ne bo prej našel nekdo, ki si bo z njim hotel omiliti svojo energetska krizo... — Foto: D. Dolenc

VAŠA PISMA

SPOMIN NA REZKO

Pri čitanju GLASA sem med drugimi članki nenadoma naletel na lep prispevek izpod peresa D. Dolenc »Mi pa nismo se uklonili...« o tovarišici Rozi Mede-Rezki. Saj to je vendar Rezka, tista Rezka, ki je nekako oktobra ali novembra 1942 prišla v škofjeloško četo, kjer sem bil jaz četni kurir. Z njo je prišel tudi njen mož Peter. Takoj smo postali prijatelji in tovariši. Ker nista imela šotora, sem jima jaz odstopil svojega, rekoč: »Mene tako vse noči ni v šotoru, ker hodim stalno na zveze.« In tako je ostalo. Če sem pa le kakšno noč ostal v četi, smo se pa stisnili skupaj.

Rezka nam je šivala, prala in kuhala. Toda jaz nisem bil dolgo z njima skupaj, ker sem bil še tisti mesec ujet.

Nekega dne je prišel v našo četo, ki je imela takrat taborišče blizu kmeta Jamnika nad Zmincem pri Škofji Loki, kurir Franc Bradeško-Janušek iz Poljanske čete. Takrat je med drugim tudi dejal, da bo čez par dni spet prišel in ostal v Loški četi. Ker pa je bila v kratkem najavljena hajka, sva se z Januškom dogovorila, da ga bom na določenem mestu pričakoval v četrtek ob sedmih zjutraj. Četa se je res par dni nato umaknila. V četrtek sem še šel na tisti kraj, da pričakam kurirja Januška. Toda ni ga bilo in jaz sem šel nazaj v četo. Naslednje jutro smo pa izvedeli, da je bil ujet nek partizan. Ker nismo bili gotovi, da je bil ujet ravno kurir Janušek, sem predlagal komandirju čete, da bi mi dovolil iti v soboto zvečer še na Gabrško goro do kmeta Kumra, ker sva bila z Januškom dogovorjena, da če ga ne bo v četrtek tu, se pa dobiva na Gabrški gori. Komandir mi je dovolil iti. V soboto proti večeru sem se pripravil za pot, nahrbtnik pa nesel v skrivališče. Potem sem se šel posloviti od Rezke in Petra. Toda Rezka je začela jokati in me na vso moč pregovarjati, naj nikar ne hodim, ker ima slutnjo, da bom še jaz ujet. Ni se dala potolažiti. Jaz sem se smejal rekoč: »Nič se ne boj, že celo leto hodim na veze, padal sem iz zasede v zasedo, pa sem se še vedno izvlekel. Če me bodo pa res Nemci ujeli, ti pa zapustim svoj šotor za spomin na tovarištvo.«

Potem sem odšel in čez dve uri so me nenadoma obkolili Nemci in raztrganci, me vlekli h Kumru na Gabrški gori, me pretepli in priklenili na skupno verigo k Francu Bradeškemu-Janušku in Tinetu Rih-taršiču, partizanu Poljanske čete... To je moj najljubši spomin na tovašico Rezko.

S spoštovanjem Janko Bernik Klobovsava ulica 4 Škofja Loka

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj
Priredba: M. Zrinski

Josip Jurčič

Praden se je človek lahko zavedel, kaj se dogaja, so se ciganji ubili dva kmeta, da je oče Bernard omedlel in da so gospodiča Jurija odpeljali s seboj. Peter se je delal osuplega. Nič ni zapovedal, hlapec Ožbe pa je brz zdrامل hlapec, da bi jo udrl za cigani. Zdjaj šele Peter zapove, naj še njega počakajo, da se pripravi. Da se mu pri tem opravilu ni kaj posebno mudilo, to si lahko vsak misli. Ožbe je odkrito godrnjal nad njim in najraje bi bil sam odjahal. Nemara bi bilo boljše.

56. Nazadnje vendar trije stečejo na Kozjak in vpijejo, da so ciganji ubili dva kmeta, da je oče Bernard omedlel in da so gospodiča Jurija odpeljali s seboj. Peter se je delal osuplega. Nič ni zapovedal, hlapec Ožbe pa je brz zdrامل hlapec, da bi jo udrl za cigani. Zdjaj šele Peter zapove, naj še njega počakajo, da se pripravi. Da se mu pri tem opravilu ni kaj posebno mudilo, to si lahko vsak misli. Ožbe je odkrito godrnjal nad njim in najraje bi bil sam odjahal. Nemara bi bilo boljše.

57. Sonce je že zahajalo, ko je z gradu jahalo krdelo hlapecov v orožju, njim na čelu pa grbavi Peter, po sledi ciganov. Kmetje, ki so gledali za njimi, so takoj vedeli, da so že pred gozdom zavili v napačno smer... »Na levo, na levo!« so kričali, ali kdo bi jih slisal tako daleč. Stemnilo se je. Kmetje se žalostni razidejo in to noč še posebno skrbno zapahnejo duri. Gori v gradu pa vso noč čakajo, kdaj se bodo vrnil hlapci z ljubljanim dečkom. Zlasti očeta Bernarda je skrb vrgla na posteljo.

Plavalni center v Kranju

KRANJ - Plavalni centri v svetu niso nič novega. Te imajo že nekaj let v NDR, ZDA in SZ. Zato ni nič novega, da so se tudi v Sloveniji odločili, da gredo po poti svetovnih plavalnih veselil. Res, da je še vedno med plavalnimi delavci v Sloveniji nekaj takih, ki niso za take centre, vendar je strokovni svet PZ Slovenije že dal soglasje, da se v Kranju začne s delom v tem centru. To je eksperimentalni center, v katerem po načrtovanem treningu trenira sedem plavalcev kranjskega Triglava in plavalec Rudarja Boris Novak. Novak je v Kranju že treniral lanske poletje in ta trening se mu je obrestoval. Tudi v tej sezoni bo tako. Novak, ki je dijak tretjega letnika gimnazije v Trbovljah, bo na treninge v Kranj hodil po štirinajst do tri tedne. Tako bo lahko uspešno končal šolo. Teško bi bilo to šolsko leto Novaku, da bi se vključil v učni načrt kranjske gimnazije. Prav zato je tudi Novak odin, ki je v tem kranjskem centru. Pri usklajevanju treninga in šole bo potrebno dobro razmisлити, kateri plavalci in plavalke naj bodo v centrih. Le-te naj bi ustanovili tudi v Ljubljani in Mariboru.

Zakaj so se odločili, da bo Kranj pri tem poizkusni srazec. Kvaliteta plavanja v Kranju je na visoki ravni. Tu je tudi dosti plavalcev in plavalk, ki lahko vzpodbujajo ostale. Poljaki pred osemimi leti niso v svetovnem plavalni pomenili skoraj nič. Ko pa so začeli sistematično delati v plavalnih centrih, se je njihova plavalna vrednost na mednarodni sceni začela dvigovati in že letos na olimpijskih igrah so imeli veliko finalistov. Tudi dejstvo, da plavalci pregledajo nehajo, je navdlo plavalne delavce po ustanovitvi lastnih centrov. Za jugoslovanske tekmovalce je namreč motiv, da so dobri samo za jugoslovansko plavanje in da pridejo v državno reprezentanco, ki nastopa na balkanskem prvenstvu. Vemo pa, da vsi najboljši rezultate dosegajo pri osemnajstih do dvaindvajsetih letih. Zato je škoda, da nekateri pregledajo prenehajo. Zato naj bi bili taki centri vzpodbuda za neprenehane nastopov, ki so na vrhuncu svojih sposobnosti.

Kot je dejal trener kranjskih plavalcev Venceslav Kapus, naj bi delali tako kot v našem alpejskem smučanju. »Tose Vogrinec je imel v začetku svojega dela motive. Vsakega tekmovalca je znal pripraviti, da je na mednarodnih tekmah stalno napredoval. Od zadnjih mest do najboljših. In tako naj bi bili tudi v slovenskem in jugoslovanskem plavanju. Le tako bomo napredovali in motivirali jugoslovanske tekmovalke in tekmovalce v plavanju za dvig v mednarodnem plavalnem prostoru.«

D. Humer

Alpsko smučanje Vreme nagaja

MARIBOR - »Tokrat nam v Val Senaleu vreme ni bilo naklonjeno. Primorani smo bili trening predčasno prekiniti in oditi domov. Od načrtovanih priprav v preteklem tednu smo lahko izkoristili za vadbo veleslaloma in slaloma le tri dni. Proge so bile zares dobro pripravljene, a bile pa so premehte za uspešno vadbo. Tudi megla in slaba vidljivost sta opravila svoje, je dejal trener naših najboljših alpejcev Filip Gartner pred nedeljskim odhodom na novi petdnevni trening, ki bo tokrat v Hintertuxu (Avstrija).

Križaj, Strel, Kuralt, Zibler, Franko, Benedik, Oberstar in Cerkovnik so že na vadbi v Avstriji. Šele sedaj, ko smo tudi doma dobili sneg, se pozna, kako bi bilo za naše smučarje potrebno domače smučišče. Na domačem snegu bi se naši lahko dobro pripravili v tem obdobju načrtovane treninga. Tako so naši primorani, da si poličejo smučišča tam kjer so najboljše pogoji za vadbo.

»Načrtovali smo, da bodo ta teden trening lahko opravili doma. Toda, spet nam jo je zagodilo vreme. Dej, ki je te dni namočil naša smučišča, nam je to preprečil. Upam le, da bodo do prihodnjega tedna opravili na Soriški planini vse potrebno, da bomo lahko na teh smučiščih nemoteno trenirali,« pravi trener Gartner.

Pod vodstvom trenerja Jožeta Šparovca so se z uspešnega treninga domov vrnil dekleta Zavadlav, Tome, Jerman, Dornig, Blatič, Leskovec, Pehar in Ravnikar. Vadle so na prelazu Tonalu. Doma bodo le nekaj dni in ponovno se bodo zbrale sredi tedna in odšle na novi trening. V Kaprunu je sedaj velika gneča, saj na tem smučišču vadijo tudi jugoslovanski B reprezentantje.

Malo smo pisali o treningu ženske B vrste. Trener te vrste Milan Žvan je v Kaprunu in vadi z dekleti Tjašo Klajniček (Branik - letnik 1982), Darjo Porenta (Alpetour - 1984), Alenko Mavec (Olimpija - 1985), Barbaro Benedičič (Jesenice - 1984), Majdo Žvokelj (Triglav - 1985), Savino Mihelič (Alpetour - 1985), Barbaro Koprli (Olimpija - 1985), Majo Česanik (Alpetour - 1986), Veroniko Klisar (Jesenice - 1986) in Matejo Krek (Alpetour - 1985).

Isvedeli smo, da bodo v Hintertuxu trenirali tudi avstrijski alpejci, saj tudi oni nimajo pravih pogojev v nižini. Primorani so tako kot naši trenirati na ledenikih. Poleg naših A reprezentantov bodo v Avstriji vadili tudi jugoslovanski smučarji. Zahodni Nemci trenirajo doma. Svoja smučišča so si na domačih terenih poiskali tudi Skandinavci. Teh ni namreč ne v Van Senaleu, ne na prelazu Tonalu in ne v Kaprunu in Hintertuxu. Kje trenirajo Američani, Japonci in Kanadčani, ni znano.

Vsi torej v teh zadnjih novembrskih dneh trenirajo zagnano in odpravljajo napake. Po 3. decembru ne bo več časa za trening. Tokrat se namreč začne tekmovanje v svetovnem alpejskem pokalu. Med tekmami se najvišje alpeko lovorko je le malo predaha!

D. Humer

KRANJ - VRATARKA VREČKOVA NAJZASLUŽNEJŠA ZA USPEH PREDDVORČANK - SRL - ženske Preddvor: Izola 13:11 (6:6), dvorana na Planini gledalcev 100, sodnika Albreht, Bentič (oba Maribor).

PREDDVOR - Vreček, B. Tišler, I. Šavs, Vesel, Ivanovec 3, Rezman 3, Brolih 5, C. Šavs 1, Krišelj, M. Tišler, Karničar 1, Smrtnik.

IZOLA - Samardžija, Omrzel, 3. Budal 4, Radojkovič 1, Babič, Jurinčič 2, Bizjak, Mihelič 1, Kaligarič, Kovatič, Pavlič Pajovič.

V zadnji minuti je obe točki za Preddvorčanke rešila njihova vratarka Vrečkova, ki je bila junakinja tekme. V tej minuti, pri izidu 12:11, je namreč Vrečkova kar dvakrat obranila strel, iz šestmetrske črte. Če ne bi bilo uspešne obrambe Vrečkove bi gostje povsem zasluženo v Kranju osvojile točko. V sicer ne preveč kvalitetni tekmi sta točki ostali doma.

Po enakovrednem prvem delu srečanja se je igra razživila šele v nadaljevanju. Gostje iz Izole so se namreč predstavile kot čvrsto moštvo s trdo obrambo. Vendar so tudi Preddvorčanke pokazale kaj znajo in uspele, da so jih premagale. (-dh) - Foto: F. Perdan

Gorenjci v ligaških tekmovanjih

KRANJ - Sneg, je bil krivec, da so nogometna moštva v slovenski ligi morala v tem času počivati. Igrišča so bila namreč zaradi snega za igro nemogoča. Svoje prvenstvo so nadaljevali hokejisti, rokometisti, odbojkarji, medtem ko so košarkarska šenka in moška moštva v soboto in nedeljo začela slovensko prvenstvo.

Hokej - V prvi zvezni ligi ni bilo v tem času nič presenetljivega, le ljubljanski Tivoli je presenetil v Beogradu Partizan, saj mu je po dobri igri odvzel točko. Jeseničani so doma zlahka opravili z Medveščakom, medtem ko je ljubljanska Olimpija dobro napadla gol Celju. Prav Celjani so bili tisti, ki so ljubljancem premagali v prvem krogu.

Izid - Jesenice : Medveščak 12:2 (2:0, 6:2, 4:0), Olimpija : Celje 11:1 (4:0, 2:1, 5:0), Vojvodina : Crvena zvezda 3:12 (2:8, 1:3, 0:1).

V vodstvu so še vedno Jeseničani, ki imajo tri točke prednosti pred ljubljansko Olimpijo.

Hokejisti Triglava so v tekmovalju slovensko hrvaška lige prvič zmagnali. V tem času so namreč v Ljubljani gostili zagrebško Mladost in jo z dobro igro tudi premagali. Kranjskogorci so gostovali v Sisku. Domača INA je bila slab nasprotnik boljšim gostom iz Kranjske gore.

Izidi - INA : Kranjska gora 1:15 (0:5, 1:4, 0:6), Triglav : Mladost 8:3 (1:3, 3:0, 4:0). Zagrebška Mladost je dobila srečanja prvega kola za zeleno miljo. Prevoščanov namreč ni bilo na tekmo v Zagreb.

Košarka - Na startu moške slovenske lige kranjski Triglav ni imel preveč sreče na gostovanju v Ljubljani. V enakovrednem srečanju so jih premagali košarkarji Iirije. V drugi slovenski ligi-zahod so Radovičičani polotili orožje v Postojni, srečanje med Cerknico in Jesenicami pa bo 12. novembra.

Izidi - Iirija : Triglav 96:91 (49:43), Kraški zidar : Lokainvest 92:75 (37:39), Kamnik : Zagorje 78:80 (42:34), Postojna : Radovljica 96:90 (54:46).

V drugi zvezni ženski ligi so igralke Alpine osvojile točki v Murški Soboti. Tu so namreč premagale moštvo Pomurja. Savčanke in Jeseničanke so bile na startu v enotni slovenski ligi uspešne. Oboje so zmagnale.

Izidi - Sava : Litija 71:56 (41:27), Jesenice : Drava 79:69 (37:39), Pomurje : Alpina 54:64 (28:33).

Rokomet - Rokometiške Alpece so se z zmago vrnil v Velenja, saj so v drugi zvezni ligi premagale domačinke. Lep uspeh so v slovenski ligi dosegle tudi Preddvorčanke, ki so bile boljše od Izole.

Tudi Jelovica je v moški slovenski ligi v derbiju kola v dvorani Poden dobila srečanje z Minervo, medtem ko je bilo srečanje Prule : Peko preloščeno.

Izidi - ženske - Velenje : Alpies 13:14 (7:7), Preddvor : Izola 13:11 (6:6), moški - Jelovica : Minerva 26:23 (15:11).

Labinski Rudar je v vodstvu v drugi zvezni ženski ligi ima 20 točk. Union Dalmacija je druga s šestnajstimi, Alpece na tretjem mestu pa jih ima trinajst. V ženski slovenski ligi je v vodstvu Milinost z devetnajstimi točkami, PP Drava in Preddvor, ki sta na drugem in tretjem mestu pa jih imata sedemnajst.

Na vrhu lestvice v slovenski moški ligi sta Šostanj in Jelovica. Oba imata po sedemnajst točk.

Odbojka - Odbojkarji Beda niso imeli sreče na Ravnah. Ravenčani so bili boljše v prvi zvezni B moški ligi. V drugi ZOL za ženske so Blečanke gostovale v Mislinji in čeprav so igrale odlično, so bile le premagane. Gorjanke so v slovenski ženski ligi izgubile z Ljubnim, medtem ko so bile Jeseničanke uspešne v Novem mestu.

V moški slovenski ligi so odbojkarji Triglava doma izgubili s Savo, mladinci Bleda pa niso bili dorasel nasprotnik Pionirju.

Izidi - moški - Fušinar : Bled 3:1, Triglav : Sava 0:3, Bled (mladinci) : Pionir 0:3, Brezovica : Zelnar 3:1, ženske - Mislinja : Bled 3:2, Ljubno : Gorje 3:2, Krka : Jesenice 0:3.

V prvi zvezni B ligi vodi Zeleznikar, ki ima 10 točk, Bled je s štirimi na sedmem mestu. V ženski drugi ligi vodijo Porčanke, ki imajo šest točk, na četrtem mestu so odbojkarice Bleda. Imajo štiri točke.

Pionir je na čelu moške slovenske lige s šestimi točkami. Mladinci Bleda in Triglava so na zadnjih dveh mestih brez dobljenega srečanja.

V ženski slovenski ligi vodijo odbojkarice Branika, ki imajo šest točk. Gorjanke so s štirimi pete, Jeseničanke pa z dvema sedme.

-dh

Šahisti Iskre zmagali

KRANJ - Šahisti mariborskega podjetja Certus so povabili v goste šahiste kranjske Iskre, ki so z gostitelji odigrali dvoboj na osemih deskah. Srečanje je prispevalo k utrjevanju sodelovanja in prijateljstva med delovnimi kolektivoma, gostitelji pa so podarili gostom spominška darila. V zanimivem dvokrožnem dvoboju so slavili šahisti Iskre s 8,5:5,5. Za kranjsko Iskro so igrali Janez Krek, Miha Smid, Albin Obličak, Alojz Mezeg, Vinko Zorman, Martin Breč, Olga Štepihar in Olga Logar. Povratno srečanje bo 22. novembra na Laborah, dan pred tradicionalnim moštvenim turnirjem v Iskri.

O.Š.

Obvestila, prireditve

SKOFJA LOKA - Zveza telesnokulturnih organizacij in odbor za namizni tenis boista tudi letos priredila občinsko ligo v namiznem tenisu. V pretekli sezoni je v ligi tekmovalo 14 moštve. V letošnjem tekmovalju bodo za ekipo igrali trije. Prijavijo se lahko moštva sindikalnih organizacij, krajevnih skupnosti, ulic, blokov, mladinskih, športnih in drugih organizacij iz skofjeljske občine. Vsaka ekipa mora imeti prostor za igranje. Prijave sprejema ZTKO Skofja Loka do jutri, 12. novembra.

M. Kalamar

TRZIC - Komisija za rekreacijo telesnokulturne skupnosti Trzic bo tudi letošnjo zimo pripravila trim ligo v odbojki. Moštva bodo razdeljena v dve skupini. V A skupini bo igralo osem najbolje uvrščenih iz lanskega prvenstva, v B pa moštva, ki se bodo prijavila na novo. Igrali bodo v telovadnicah osnovnih šol heroja Bračiča in heroja Grajzerja. Skupina A bo začela s tekmovaljem v torek, 18. novembra v telovadnici Bračičeve šole, skupina B pa začne v četrtek, 20. novembra v telovadnici Grajzerjeve šole. Zadnji dan za prijave je 12. november na TKS Trzic, Bračičeva 4. Prijave mora vsebovati tudi seznam največ dvanajstih igralcev, ki lahko nastopajo za moštvo. Tekmovalje bo enokrožno, najboljša dva iz B skupine se boista uvrstila v A skupino, zadnja iz te skupine pa izpadeta v B skupino.

J. Kikel

SKOFJA LOKA - ZTKO Skofja Loka in bazen Zelezniki prirejata tečaj za neplavalce v Zeleznikih. Tečaj se bo začel v ponedeljek, 17. novembra in se bo nadaljeval vsak ponedeljek, sredo in petek ob osmih zvečer. Prijave sprejema ZTKO Skofja Loka in bazen Zelezniki.

M.K.

ROKOMET Jelovica najuspešnejša

SKOFJA LOKA - V skofjeljski občini organizirajo občinsko pionirsko rokometno ligo. Sodeluje šest moštve, vodi pa SŠD Jelovica z 8 točkami brez poraza. Drugi je SŠD Mladi rod A 6 točk, tretji SŠD Ratitovec 4 točke, četrti SŠD Mladi rod B 2 točki, na zadnjih mestih pa sta brez točke SŠD Mladi rod C in SŠD Blegoš.

Najboljši strelci so Troha (SŠD Jelovica), Pozvek (SŠD Mladi rod A), Žvab (SŠD Mladi rod C) itd.

M. Kalamar

Vodi Mokerc

KRANJ - V drugi moški republiški rokometni ligi - zahod so odigrali deveto kolo. Obe gorenjski ekipi Zabnica in Kamnik sta srečanja na domačem igrišču izgubili. Kljub porazu so Kamničani četrti, Zabničani pa peti.

Lestvica:

Mokerc	8	8	0	0	203:173	16
Izola	9	7	0	2	206:170	14
Cromelj	9	6	1	3	226:204	13
Kamnik	9	5	1	3	221:197	11
Zabnica	9	4	1	4	226:212	9
Grosuplje	9	4	1	4	201:200	9
Inles	9	3	1	5	197:217	7
Piran	9	3	1	5	143:168	7
Krka	9	3	0	6	242:267	6
Slovan	9	2	1	6	230:238	5
Jadran	8	2	1	5	175:202	5
Ponikve	9	2	0	7	200:221	4

Najmlajši član naše A alpske reprezentance Jeseničan Grega Benedik na treningu kaže, da bo v tej sezoni krepko izboljšal svoje FIS točke v veleslalomu in slalomu. - Foto: F. Perdan

Obvestila, prireditve

SKOFJA LOKA - Zveza telesnokulturnih organizacij in odbor za namizni tenis boista tudi letos priredila občinsko ligo v namiznem tenisu. V pretekli sezoni je v ligi tekmovalo 14 moštve. V letošnjem tekmovalju bodo za ekipo igrali trije. Prijavijo se lahko moštva sindikalnih organizacij, krajevnih skupnosti, ulic, blokov, mladinskih, športnih in drugih organizacij iz skofjeljske občine. Vsaka ekipa mora imeti prostor za igranje. Prijave sprejema ZTKO Skofja Loka do jutri, 12. novembra.

M. Kalamar

TRZIC - Komisija za rekreacijo telesnokulturne skupnosti Trzic bo tudi letošnjo zimo pripravila trim ligo v odbojki. Moštva bodo razdeljena v dve skupini. V A skupini bo igralo osem najbolje uvrščenih iz lanskega prvenstva, v B pa moštva, ki se bodo prijavila na novo. Igrali bodo v telovadnicah osnovnih šol heroja Bračiča in heroja Grajzerja. Skupina A bo začela s tekmovaljem v torek, 18. novembra v telovadnici Bračičeve šole, skupina B pa začne v četrtek, 20. novembra v telovadnici Grajzerjeve šole. Zadnji dan za prijave je 12. november na TKS Trzic, Bračičeva 4. Prijave mora vsebovati tudi seznam največ dvanajstih igralcev, ki lahko nastopajo za moštvo. Tekmovalje bo enokrožno, najboljša dva iz B skupine se boista uvrstila v A skupino, zadnja iz te skupine pa izpadeta v B skupino.

J. Kikel

SKOFJA LOKA - ZTKO Skofja Loka in bazen Zelezniki prirejata tečaj za neplavalce v Zeleznikih. Tečaj se bo začel v ponedeljek, 17. novembra in se bo nadaljeval vsak ponedeljek, sredo in petek ob osmih zvečer. Prijave sprejema ZTKO Skofja Loka in bazen Zelezniki.

M.K.

ROKOMET

Jelovica najuspešnejša

SKOFJA LOKA - V skofjeljski občini organizirajo občinsko pionirsko rokometno ligo. Sodeluje šest moštve, vodi pa SŠD Jelovica z 8 točkami brez poraza. Drugi je SŠD Mladi rod A 6 točk, tretji SŠD Ratitovec 4 točke, četrti SŠD Mladi rod B 2 točki, na zadnjih mestih pa sta brez točke SŠD Mladi rod C in SŠD Blegoš.

Najboljši strelci so Troha (SŠD Jelovica), Pozvek (SŠD Mladi rod A), Žvab (SŠD Mladi rod C) itd.

M. Kalamar

Vodi Mokerc

KRANJ - V drugi moški republiški rokometni ligi - zahod so odigrali deveto kolo. Obe gorenjski ekipi Zabnica in Kamnik sta srečanja na domačem igrišču izgubili. Kljub porazu so Kamničani četrti, Zabničani pa peti.

Lestvica:

Mokerc	8	8	0	0	203:173	16
Izola	9	7	0	2	206:170	14
Cromelj	9	6	1	3	226:204	13
Kamnik	9	5	1	3	221:197	11
Zabnica	9	4	1	4	226:212	9
Grosuplje	9	4	1	4	201:200	9
Inles	9	3	1	5	197:217	7
Piran	9	3	1	5	143:168	7
Krka	9	3	0	6	242:267	6
Slovan	9	2	1	6	230:238	5
Jadran	8	2	1	5	175:202	5
Ponikve	9	2	0	7	200:221	4

Najmlajši član naše A alpske reprezentance Jeseničan Grega Benedik na treningu kaže, da bo v tej sezoni krepko izboljšal svoje FIS točke v veleslalomu in slalomu. - Foto: F. Perdan

NOGOMET

Triglav in Primskovo jesenska prvaka

Slabo vreme je onemogočilo odigranje zadnjega jesenskega kola občinskega prvenstva za člane. Tekmovalje se bo nadaljevalo spomladi.

V članski A ligi vodi Triglav pred Savo. Ti dve ekipi sta prikazali najboljši nogomet in najbližjemu nasledovalcu usli za šest točk. Enakovredno se borita za naslov občinskega prvaka. Tretjevrščeno Naklo igra spremenljivo. Skupno s Šenčurjem Naklancem računajo z uvrstitvijo v super ligo prvih štirih ekip. Omeniti velja, da igralci Triglava, Save in Nakla sestavljajo V. selekcijo Triglava in ne nastopajo z

vsemi najboljšimi igralci. Kljub temu so tudi v rekreacijskem tekmovalju pri vrhu, kar kaže na dobro delo v teh klubih. Dokazuje tudi dejstvo, da sodelovanje v selekcijskih ekipah ne vpliva na uspehe v rekreacijskem tekmovalju.

Izpad iz A lige grozi Trbojam, Podbrezjam in novincu v ligi Preddvoru. Obetajoča mlada ekipa Preddvora ima premajhen kader igralcev. Znano je, da se ta ekipa pred vsako sezono na tekmovalje dobro pripravi, zato so napovedi o njihovem izpadu iz lige preuranjene. Zanimivo je, da so Preddvorčani vse točke osvojili v gosteh. Najboljši strelac lige je Naklanec Kolč.

V članski B ligi je velika gneča na vrhu. Kar štiri ekipe upajo na prvo mesto, ki vodi v A ligo. Z visoko uvrstitvijo so prijetno presenetili igralci Visokega. Razočala je ekipa Britofa, katero so prehiteli tudi novinci v ligi Hraštej. Največ golov v B ligi je dosegel Cotman (Visoko).

CLANCI A

Triglav	9	7	1	1	38:9	13
Sava	9	7	1	1	18:9	13
Naklo	9	4	1	4	22:22	9
Kokrica	9	4	0	5	19:33	8
Šenčur	9	3	1	5	21:16	7
Podbrezje	9	3	1	5	19:20	7
Trboje	9	3	0	6	14:25	6
Preddvor	9	2	1	6	16:31	5

CLANCI B

Primskovo	8	5	1	2	36:20	11
Korotan	7	5	1	1	24:12	11
Visoko	8	5	1	2	26:17	11
Filmarij	6	4	1	1	19:10	9
Grintaver	8	2	1	5	14:28	5
Hraštej	7	1	1	5	12:27	3
Britof	8	1	0	7	13:30	2

S. Verbič

Bohinj dobil jesenski del

KRANJ - Rekreacijska skupina nogometnega prvenstva Gorenjske pri članih je zaključila jesenski del tekmovalja. V zadnjem kolu je za presenečenje poskrbel Tržič, ki je v Lescah katastrofalno premagal domače B moštvo. Igralcev Bleda ni bilo na Jesenicah. A moštvo Lesca pa je tesno porazilo B moštvo Bohinja.

Vratni red članov po jesenskem delu tekmovalja je naslednji: 1. Bohinj 10 točk, 2. Jesenice 9 točk, 3. Tržič 8 točk, 4. Lesca 4 točk, 5. Lesce B 5 točk, 6. Bled 3 točke in 7. Bohinj B brez točk.

Pionirji morajo odigrati še nekaj zmožnostnih srečanj. Prav tako pa se tekmovaljem zaključujejo tudi kadetski oziroma III. selekcijske. Pred zaključkom sta bila na vrhu lestvice Sava in Britof s 15 točkami, tretji pa je bil Tržič z osemimi.

P. Novak

KRANJ - KOŠARKARICE SAVE LAHKO DO PRVE ZMAGE - SKL - ženske Sava : Litija 71:56 (41:27), dvorana na Planini gledalcev 50, sodnika Lotrič (Ljubljana), Čahuk (Kočevje).

SAVA - Ponikvar 4, Mlinar 2, Oblak 9, Drinjakovič 8, Mladenovič 1, Horvat, Zagar 7, Baligač 18, Habjan, Trojer 6, Kuzma 15.

LITIJA - Kolman, Sterle 5, Milinkovič 4, Bruntek, Kosi 32, Babič 2, Lebinger 3.

V prvem nastopu v slovenski ženski košarkarski ligi so igralke kranjske Save lahko prišle do prvih točk. Gostje iz Litije jim namreč niso bile dorasel nasprotnik. Že prve minute srečanja so pokazale, da bodo Savčanke tokrat imele lahko delo, saj so igralke Litije pokazale malo košarkarskega znanja. Gostiteljice so že po petih minutah vodile s petnajstimi koki prednosti in s trinajstimi nato zaključile tudi prvi del srečanja.

Tudi v nadaljevanju se gostje iz Litije niso dosti bolje upirale domačinkam, čeprav tudi one niso pokazale blesteče igre. Vse preveč je bilo v njihovi igri tudi napak pri podaji in v metih na koš. Toda njihova zmaga je zaslužena. (-dh) - Foto: F. Perdan

Štirinajste zimske občinske sindikalne igre Kranja

Za letošnje igre trije pokrovitelji

KRANJ — Pravočasne in dobre priprave so bile vedno vodilo za organizacijo vseh prireditelj. Tega se zaveda tudi organizacijski odbor štirinajstih zimskih občinskih sindikalnih iger Kranja, ki bodo 31. januarja in 1. februarja v Martuljku. Na tretji sili je organizacijski odbor obravnaval tudi vprašanje o zimskih igrah. Le-ta je bil poslan vsem sindikalnim organizacijam vabiti in sindikalnim konferencam.

Na vprašanje je razvidno, da je pri odločitvi sodelovalo nad osemdeset odstotkov vseh zaposlenih. Potrjeno je bilo, da so igre ostale v sedanji obliki. Niso za izboljšanje in drobitev organizatorjev. Tako bodo igre v veselaslu, smučarskem teku in sankanju. Tisti, ki bodo opravili vse tri discipline, bodo imeli tudi kombinacijo. Večina jih je bila tudi za trenje pristojbine za start. Vsi udeleženci naj bi sami prispevali po 30 dinarjev, ostale stroške pa naj bi krile njihove osnovne organizacije. Novost letošnjih iger je, da bodo najboljši v vsaki disciplini in vseh kategorijah proglasili ob zaključku tekmovalstva. Tako naj bi kofajne in diplome prvi trije najboljši v sankanju dobili na cilju veselasloma pol ure pred startom prvih veselaslomitov. Najboljši v veselaslomu drugega dne bodo razglasili pol ure pred

startom tekačev, tekače pa uro po zaključku tekov. Drugi dan bo razglasitev veselasloma in kombinacije eno uro po zaključku štirinajstih zimskih občinskih iger v Martuljku.

Pokroviteljstvo nad štirinajstimi zimskimi sindikalnimi občinskimi igrami naj bi letos prevzela delovne organizacije Exoterna, Triglav konfekcije in Elektrotehnično podjetje. Vendar morajo pokroviteljstvo v vseh treh organizacijah potrditi še njihovi delavski sveti. Upajmo, da bo prišlo do potrditve, saj je v vseh teh treh delovnih organizacijah veliko število nastopajočih.

Sankači naj bi pričeli v soboto, ob 8. uri v dveh starostnih ženskih in moških skupinah. Ženske bodo v soboto imele tudi tekmo v veselaslu. Nastopile bodo v skupini nad 45 in od 25 do 35 let. Istega dne bo tudi tekma moških v veselaslu za starostno skupino nad 50, od 40 do 45 in od 30 do 35 let. Tri skupine bodo moški in ženske imele tudi v smučarskem teku. Tudi ta disciplina bo na sporedu v soboto.

V nedeljo bodo v veselaslu startale ženske od 35 do 45 in od 25 let, moški pa v starostni skupini od 45 do 50, od 35 do 40, od 25 do 30 let starosti in v starostni skupini do 25 let.

Sojenje Metodu Trobcu

Psihiatri: ni posledic zdravljenja z EŠ

Na včerajšnji sodni obravnavi zoper Metoda Trobca so bili zaslišani trije izvedenci psihiatri, ki so potrdili, da Trobec ni duševni bolnik in da je bil sposoben razumeti svoja dejanja, katerih je obtožen, pa tudi posledic zdravljenja z elektrošoki — kar Trobec trdi, da ima — nima

Na včerajšnji sodni obravnavi je pred senat temeljnega sodišča stopil najprej Franc Plevnik iz Ljubljane, ki je prepoznal oblačila, skornje in torbico svoje matere Ane Plevnik, ki je ni videl več po februarju 1978. Sicer sta se bolj poredko videvala. Saj se potem, ko je sin opazil, da mati prekomerno pije, nista več kaj dobro razumela. Za Plevnikovo je po februarju izginila vsaka sled, kasneje pa so njena oblačila in ostale predmete, ki jih je sin prepoznal kot matere, našli pri hišni preiskavi v Trobečevi hiši na Sp. Beli.

Sicer pa je bila včerajšnja sodna obravnavna v znamenju pričanj sodnih izvedencev. Dr. Vanoš Bregant, psihiater, sicer ni zdravil Metoda Trobca leta 1974, pač pa ga je sprejel le na opazovanje in zatorej ni mogel komentirati zdravstvene dokumentacije o zdravljenju v psihiatrični bolnišnici v Polju, kamor so zaradi težav Trobca prepeljali iz preiskovalnega zapora. Dr. Bregant je takrat ugotovil, da je imel Metod Trobec pripravo psihoze, takoimeno Ganserjev sindrom. Bistvo te motnje je, da psihopatska osebnost išče izhod iz stiske, kot je na primer bivanje v zaporu, na ta način, da se nenormalno obnaša, oziroma oponaša duševnega bolnika na način, kot si ga pač lahko predstavlja; vendar pa je takšno obnašanje podzavestno in se izraža z znaki, da ne govori ali odgovarja povsem kaj drugega, kot je vprašanje, in drugo. Dr. Bregant kot izvedenska priča ni mogel dati drugih odgovorov kot le dopolnilo svojega mnenja iz leta 1974: zaradi podatka, da je bil Trobec polbrat shizofrenični bolnik, je namreč zagovornik obtoženega Trobca želel zvedeti, ali bi bila diagnoza zdrav-

ljenja v psihiatrični bolnišnici leta 1974 kaj drugačna. Tega izvedenec brez poprejšnje preučitve zdravstvene dokumentacije in ponovnega pregleda obtoženca ne bi mogel dati. Menil pa je, da je bilo zdravljenje Trobca je bil v bolnišnico prepeljan v tistem letu dvakrat, koristno: saj so znaki Ganserjevega sindroma, to je zaporne psihoze, izginili. Trobec je pri prvem zdravljenju dobil tri elektrošoke, pri drugem pa dva. Dr. Bregant je povedal včeraj pred sodiščem, da pri Trobcu ni našel znakov duševne bolezni, posebno pa ne shizofrenije, pri tem pa je bilo njegovo stanje tako jasno, da ni bilo mogoče dvomiti, da bi bilo lahko kaj drugega.

Trobec je na vprašanje predsednika senata, če ima kaj pripomniti, ponovil že nekajkrat izrečene obtožbe na račun policije in zdravnikov, kar da ga je vse pripeljalo v stanje, da se ne spominja dejanj, ki jih je morda naredil.

Oba sodna izvedenca, ki sta po nalogu preiskovalnega sodnika napisala sodno psihiatrično mnenje o obtožencu, ta je bil od 20. februarja do 8. aprila letos poslan na opazovanje v KPD Bolnico Zagreb, sta potrdila, kar so po opazovanju v Zagrebu že opisali v izvedeniškem mnenju izvedenci psihiatri dr. Ivan Košuljandić, prof. dr. Nikola Peršič in prim. dr. Zlatko Vinek.

Dr. Zlatko Vinek je včeraj podrobneje razložil pred sodiščem razliko med obnašanjem normalnega, zdravega človeka in človeka, ki ga psihiatri označujejo kot psihopata: to so sicer osebe, ki odstopajo od »normalnega« obnašanja, vendar pa nikakor niso duševni bolniki. Za Trobca, ki je v preiskavi povedal več verzij o očitanih mu zločinih, tudi ni neobičajno, da sedaj molči, ker se to, kot je povedal izvedenec, sklada z obnašanjem psihopatske osebnosti v takšnem položaju. Glede načina storjenih dejanj zoper pet žensk, je izvedenec menil, da so v izvedenskem mnenju podali sliko, ki se je najverjetneje dogodila, predpostavlja pa, da je lahko bilo tudi drugače — da so se ženske, ki naj bi jih Trobec umoril, pred tem upirale, kar naj bi izvalo obtoženčovo agresivnost. Izvedenci so tudi zapisali v mnenju, da se po obnašanju obtoženca, kaj je storil potem, ko je opazil, da so ženske, ki jih je med spolnim obnašanjem grabil in stiskal, da so umrle.

da sklepati na to, da se je bil sposoben zavedati svojega dejanja. Trobec se je namreč znebil trupel v peči, pobrisal pa je tudi kri, ki je brizgala po tleh. Dr. Vinek je tudi menil, da ponavljanje takšnih dejanj ne bi bilo možno pri duševno motenih osebnostih. Za obnašanje Metoda Trobca v intimnem življenju s prvo ženo, ki je na petkovi obravnavi brez javnosti povedala o določenih grobostih svojega nekdanjega moža, pa je dr. Vinek menil, da je pomen normalnega v spolnem življenju zelo relativen in da nove podrobnosti, ki jih bivša žena prej ni povedala, v ničemer ne menjajo že ugotovljene slike obtoženca, za katerega so že poprej upoštevali, da se lahko obnaša tudi čudno in agresivno v stikih z ženskami.

Tudi na posebno vprašanje predsednika senata, kaj meni o tem, da se Trobec ničesar ne spominja, je izvedenec odgovoril, da gre za zavestno pozablanje in torej Trobec neče govoriti resnice, kar pa je seveda njegov način obrambe.

Podobno je pojasnjeval izvedeniško mnenje tudi drugi psihiater dr. Ivan Košuljandić. Sicer pa se je na včerajšnji obravnavi zelo veliko slišalo o elektrošokih, kdaj se uporabljajo in zakaj. Dr. Vinek je povedal, da se ta metoda uporablja za zdravljenje in tudi za določitev diagnoze nekega bolnika. Predvsem je obrambo obtoženega zanimalo, ali je lahko pri Trobcu prišlo zaradi učinka elektrošokov, zaradi psihotičnih stanj v zaporu leta 1974 jih je na dvakratnem zdravljenju dobil pet, tudi do neželenih posledic: dr. Vinek je povedal, da pri Trobcu ni prišlo do česa takega, sicer bi bile posledice vidne takoj. Z elektrošoki zdravnik le skuša vplivati na duševno bolezen ali le psihotično stanje in osebo s takimi motnjami povrniti spet v normalno zdravo stanje. Pri Metodu Trobcu se je stanje zaradi zaporniške psihoze v letu 1974, ko je bil obtožen prevare in lažne prijave, pozdravilo, terapijo z elektrošokom pa so uporabili tudi na pregledu oziroma opazovanju v Zagrebu, ko je Trobec prav tako kazal znake zaporniške psihoze, zaradi česar ni bilo možno z njim komunicirati.

Izvedenca dr. Vinek in dr. Košuljandić sta včeraj ostala pri že poprejšnjem pismenem izvedeniškem mnenju, da je Trobec sicer karakterno spremenjena osebnost s psihopatskimi karakteristikami in značilnim nesocialnim obnašanjem, vendar pa sposoben razumeti svoja dejanja in jih imeti v oblasti.

I. M.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH v ustanavljanju Škofja Loka, Šolska 2

Komisija za delovna razmerja objavlja oglas za sklenitev delovnega razmerja delavcev za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje naslednjih del in nalog:

1. GLAVNEGA TEHNIČNEGA VODJE JAMSKEGA OBRATA
1 delavec
2. ELEKTROMONTAŽNA IN ELEKTROVZDRŽEVALNA DELA
3 delavci
3. DELA VOZNIKA JAMSKE MEHANIZACIJE
1 delavec

- Pogoji:
Pod 1.: — visoka strokovna izobrazba rudarske smeri,
— strokovni izpit,
— 5 let delovnih izkušenj,
— znanje enega tujega jezika
- pod 2.: — KV električar — jaki tok,
— do 5 let delovnih izkušenj,
— starost nad 21 let
- pod 3.: — KV voznik — C kategorije,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— starost nad 21 let

Vsa dela se opravljajo v Žirovskem vrhu. Pri vseh delih je jamsko delo (delno ali v celoti) pri delih pod 2. in 3. pa tudi izmensko delo.

Komisija bo obravnavala samo popolne vloge, tj. z dokazili o izpolnjevanju pogojev.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi oglasa na gornji naslov. O izbiri bodo obveščeni v roku 30 dni po poteku objavnega roka.

NESREČE

PEŠEC UMRL, VOZNIK SE NEZNAN

Kranj — V četrtek, 6. novembra, ob 21.45 se je na regionalni cesti Kranj—Škofja Loka pri tovarni Iskra na Laborah pripetila hujša prometna nezgoda. Nikolčo Iliev (roj. 1953) iz Kranja je hodil peš proti Ljubljanski cesti po desni strani; za njim je pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila najverjetneje zastave 101, ki je z desno stranjo zadel pešca, da je padel in se huje ranil po glavi. Voznik ni počakal, pač pa odpeljal naprej proti Ljubljanski cesti. Pešca so prepeljali v Klinični center, kjer pa je v nedeljo, 9. novembra, umrl.

ZBIL KOLEŠARJA

Kranj — Na Smedniški cesti se je v petek, 7. novembra, ob 21.45 pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil ranjen Jože Kristanc (roj. 1939) iz Kranja. Kristan se je s kolesom peljal od Kranja proti Hrastju. Za njim je pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila in ga zadel, da je padel in se ranil. Voznik je, ne da bi ustavil in pogledal, kaj se je zgodilo s kolesarjem, odpeljal naprej. Za pogabljen voznikom poizvedujejo.

PREHITEVALA V MEGLI

Ljubno — Na magistralni cesti se je v petek, 7. novembra, ob 19.50 pripetila huda prometna nesreča. Voznica osebnega avtomobila Marija Cvetek (roj. 1948) iz Bohinja je vozila proti Radovljici. Med viaduktoma Lešnica in Ljubno je v megli prehitela avtobus, vozil ga je Alojz Mahnič; iz nasprotni smeri je prav tedaj pripeljal tovorni avto, vozil ga je Alojz Cvetko (roj. 1950) iz Šmarja pri Jelšah. Voznica je odvila v desno in pri tem trčila v avtobus, odbilo jo je v levo prav pred tovornjak. V hudem trčenju sta umrli sopotnici Nevenka Vukadinovič (roj. 1935) iz Boh. Bistrice in Janka Teraš (roj. 1951) iz Boh. Bistrice. Ranjeni pa so bili Primož in Robert Cvetek, Barbara Cvetek, Terezija Arh, Ivan Čatej — vsi huje, lažje pa še Marija Cvetek in voznik tovornjaka Alojz Cvetko.

S CESTE V HIŠO

Tržič — V nedeljo, 9. novembra, ob 1.35 zjutraj se je na regionalni cesti v Križah pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jusuf Hrnčič (roj. 1949) iz Bistrice je peljal proti Golniku. Zaradi spolzke ceste in neprimerne hitrosti ga je pri hiši št. 72 zaneslo s ceste na pločnik in v hišo. V trčenju je bil lažje ranjen sopotnik Milan Poljč z Golnika. Škode na avtomobilu pa je za 1500 DIN.

Izurjena civilna zaščita — Gasilske enote civilne zaštite radovljiške občine so v nedeljo s tekmovanjem zaključile letošnjo sezono dopolnilnega izobraževanja. Nedeljskega tekmovanja, ki ga je pripravil občinski štab civilne zaštite s pomočjo občinske gasilske zveze, se je udeležilo 48 desetih iz krajevnih skupnosti in združenega dela. Gasilske enote so tekmovale v tridelnem napadu in drugih veščinah. Letošnje tekmovanje je bilo prvo turistično. Organizirani so ga nameravali že lani, pa ga je preprečilo slabo vreme in je bilo zato nepopolno. (jfk) — Foto: F. Perdan

Nenadoma nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

JERICA BITENC

Štrosova mame

Pogreb pokojnice bo v sredo, 12. novembra 1980, ob 15. uri izpred hiše žalosti — Breg št. 4 na pokopališču v Križu

Žalujoči vsi njeni!

75

SKLADNO DELOVANJE FIGUR

1. ... Kh8
Tudi 1. ... Le6 ne zaustavi razigranih belih figur 2. Te6! De6: 3. Se7+ Kf7 4. Ld5 in beli osvoji damo.

2. Sf4!!

Črni se je vdal. Po umiku dame z linije d sledi Sg6+ in nato Th4 mat! Nastalo matno sliko si velja zapomniti, saj je v šahovski praksi kar pogosta.

Diagram 138

1. Sdf3 fg4:
2. Sg5+! hg5:
3. Sg6:++! gh3:

Tudi 3. ... Sh5 ni bolje. Sledilo bi 4. Sf8++ Kg7 5. Se6:++ in beli je osvojil naprotnikovo damo s šahom.

4. Sf8++ Kh6
5. fg5: Kh5
6. Ld1+ Kh4
7. Lf2 mat

K prikazanemu lahko dodamo le to, da je za učinkovito kombiniranje potrebna ustvarjalna domiselnost, pravi motiv igre in račun brez napake.

IZBIRA NADALJEVANJA

V vsaki poziciji je vrsta možnosti za nadaljevanje igre. Nekatere nadaljevanja niso primerna in nekatera nam niso všeč; tako se zmanjša njihovo število v ožjem izboru. Včasih pa je na voljo celo samo eno pravilno nadaljevanje. Pomembno je, da imamo jasno predstavlo o varianti, ki jo mislimo igrati; da imamo opredeljena načrta igre in cilj, ki ga želimo doseči.

UČINKOVIT SKLEP IGRE

Šahovska igra ima lahko zelo različen potek. Včasih se prednost prevesi že v otvoritvi, še posebno zaradi nepoznavanja teoretičnih novosti, včasih se bije ogorčena in enakovredna igra, včasih eden od nasprotnikov vsili svoj način igranja drugemu itn. Podobno kot pri namiznem tenisu so tudi v šahu tekmovalci, ki so izraziti napadalci in drugi izraziti obrambniki. Kadar opazujemo njihove medsebojne obračune, imamo pogosto občutek, da bo zmagal ofenzivec, vendar se igra neredko sprevrže v nepričakovan sklep. Opažovalca še najbolj prevzame učinkovita sklepna kombinacija.

Položaj na diagramu 138 je iz partije med Aljehinom in nekim petrograjskim šahistom (1914). Črni pripravlja zaporo kraljevega krila in nadaljevanje igre na daminem. Beli pa se je odločil za kombinacijo, s katero je lepo in učinkovito premagal nasprotnika.

Dr. Srdjan Baviček (Nadaljevanje v naslednji številki)

JATOVE DOMAČE IN MEDNARODNE ZVEZE Z LETALIŠČEM LJUBLJANA OD 1. NOVEMBRA 1980 DO 31. MARCA 1981

ODHODI IZ LJUBLJANE

	Št. leta JU	DNEVI	Odhod	Prihod	BUS Odhod	Preko	Tip Letala	Transfer Časi
BEOGRAD	721	2	06.50	07.50	05.30		72-S	
BEOGRAD	721	1	07.50	08.50	06.50		72-S	07.50/10.30
BEOGRAD	727	2	10.30	11.30	09.10		DC-9	16.00/20.00
BEOGRAD	723	2	15.00	16.00	13.40		DC-9	07.50/20.00
BEOGRAD	723	34	16.00	17.00	14.50		DC-9	22.10/23.00
BEOGRAD	723	2	16.30	17.30	15.10		DC-9	08.50/09.40
BEOGRAD	727	1	19.30	20.30	18.10		72-S	07.50/09.20
BEOGRAD	727	2	20.50	21.50	19.30		DC-9	16.00/19.40
BEOGRAD	725	2	21.10	22.10	19.50		DC-9	07.50/10.30
BEOGRAD	725	3	21.10	22.10	19.50		DC-9	16.00/22.00
BEOGRAD	725	5	21.10	22.10	19.50		DC-9	
BEOGRAD	725	6	21.10	22.10	19.50		DC-9	
BEOGRAD	725	7	21.10	22.10	19.50		DC-9	
DUBROVNIK	229	2	15.45	16.45	14.25		DC-9	
DUBROVNIK	906	2	16.20	17.20	15.00		DC-9	
OHRID	723/968	2	15.00	16.00	13.30		DC-9	
OHRID	723/968	3	15.00	16.00	13.30		DC-9	
OHRID	721/968	4	07.50	08.50	06.30		DC-9	
OHRID	721/970	5	07.50	08.50	06.30		DC-9	17.10/20.00
PRISTINA	723/978	1	16.30	17.30	15.10		DC-9	17.30/19.00
PRISTINA	723/978	3	15.00	16.00	13.40		DC-9	
PRISTINA	721/978	7	06.50	07.50	05.30		DC-9	
SARAJEVO	955	2	17.10	18.05	15.50		DC-9	17.30/23.00
SARAJEVO	955	4	16.30	17.25	15.10		DC-9	08.50/10.00
SARAJEVO	904	1	14.30	15.20	13.10		DC-9	07.50/10.00
SKOPJE	904	3	16.30	17.20	15.10		DC-9	08.50/10.25
SKOPJE	904	4	16.30	17.20	15.10		DC-9	
SKOPJE	955	2	17.10	18.00	15.50		DC-9	
SKOPJE	904	1	14.30	15.20	13.10		DC-9	07.50/10.30
SPLIT	904	1	16.30	17.20	15.10		DC-9	
SPLIT	904	3	16.30	17.20	15.10		DC-9	07.50/20.20
TITOGRAD	723/742	2	16.10	17.00	14.50		DC-9/72-S	17.10/20.00
TITOGRAD	723/742	3	15.00	16.00	13.40		DC-9/72-S	17.30/23.00
TITOGRAD	723/742	4	15.00	16.00	13.40		DC-9/72-S	17.10/20.00
TITOGRAD	955/826	4	16.30	17.20	15.10		DC-9/72-S	17.30/23.00
TITOGRAD	721/750	2	06.50	07.50	05.50		72-S/DC-9	08.50/13.00
TIVAT	721/750	6	06.50	07.50	05.50		72-S/DC-9	07.50/09.20
TIVAT	721/750	7	06.50	07.50	05.50		72-S/DC-9	08.50/15.40
TIVAT	721/750	4	07.50	08.50	06.50		DC-9	

ODHODI IZ LJUBLJANE

	Št. leta JU	DNEVI	Odhod	Prihod	BUS Odhod	Preko	Tip Letala	Transfer Časi
AMSTERDAM	228	2	11.00	12.40	09.25		72-S	
ATHENS	721/416	2	06.50	14.25	05.30	BEG	72-S	07.50/10.30
ATHENS	723/438	3	15.00	22.25	13.40	BEG	DC-9	16.00/20.00
ATHENS	721/438	7	06.50	22.25	05.30	BEG	72-S/DC-9	07.50/20.00
BEIRUT	725/470	7	21.10	05.50*	19.50	BEG	DC-9	22.10/23.00
BAGDAD	721/652	1	07.50	15.10	06.30	BEG	72-S	08.50/09.40
BUDAPEST	721/348	2	06.50	10.10	05.30	BEG	72-S/DC-9	07.50/09.20
CHICAGO	721/504	3	06.50	17.35	05.40	BEG	72-S/DC-10	07.50/10.30
CAIRO	723/440	2	15.00	01.30*	13.40	BEG	DC-9/72-S	16.00/22.00
CAIRO	723/440	7	19.30	01.30*	18.40	BEG	72-S	
FRANKFURT	354	23	15.05	16.15	13.30		DC-9	
FRANKFURT	352	1	15.05	16.15	13.30		DC-9	
FRANKFURT	356	4	13.40	16.15	12.05		DC-9	
FRANKFURT	723/430	2	16.30	23.20	14.50	BEG	DC-9	17.10/20.00
ISTAMBUL	723/110	2	16.30	23.55	15.10	BEG	DC-9	17.30/19.00
LONDON	212	2	10.20	11.35	08.45		DC-9	
MELBOURNE	723/604	2	16.30	07.10**	15.10	BEG	DC-9/DC-10	17.30/23.00
MOSCOW	721/132	3	07.50	14.50	06.30	BEG	72-S	08.50/10.00
MOSCOW	721/132	5	06.50	14.50	05.30	BEG	72-S	07.50/10.00
MOSCOW	721/132	7	07.50	15.15	06.30	BEG	72-S	08.50/10.25
NEW YORK	502	1	12.00	15.20	09.00		DC-10	
NEW YORK	721/504	2	06.50	14.20	05.30	BEG	72-S/DC-10	07.50/10.30
PARIS	224	2	06.50	14.20	05.30		DC-9	
PEKING	721/610	5	06.50	18.25*	14.45		DC-9	
SINGAPORE	723/604	5	16.30	18.55*	15.10	BEG	72-S/707	07.50/20.20
SOFIA	723/110	2	16.30	20.50	15.10	BEG	72-S/DC-10	17.30/23.00
SOFIA	723/112	2	16.10	20.50	14.50	BEG	DC-9	17.10/20.00
SYDNEY	723/604	2	16.30	09.30**	15.10	BEG	DC-9	17.30/23.00
TIRANA	721/480	1	07.50	14.10	06.30	BEG	DC-9/DC-9	08.50/13.00
WARSAW	721/348	2	06.50	12.25	05.30	BEG	72-S/DC-9	07.50/09.20
ZÜRICH	721/340	1	07.50	17.20	06.30	BEG	72-S/DC-9	08.50/15.40
ZÜRICH	322	1	10.30	11.45	08.55		DC-9	

PRIHODI V LJUBLJANO

	Št. leta JU	DNEVI	Odhod	Prihod	BUS Odhod	Preko	Tip Letala	Transfer Časi
BEOGRAD	720	345	06.00	07.00	07.15		72-S	
BEOGRAD	726	7	08.30	09.30	09.45		DC-9	
BEOGRAD	720	2	09.00	10.00	10.15		DC-9	17.10/19.10
BEOGRAD	722	7	14.40	15.40	15.55		DC-9	08.45/15.00
BEOGRAD	722	1	15.00	16.00	16.15		DC-9	07.25/15.00
BEOGRAD	724	1	15.40	16.40	16.55		DC-9	08.15/15.00
BEOGRAD	724	2	17.40	18.40	18.55		72-S	18.00/19.10
BEOGRAD	724	7	19.10	20.10	20.25		72-S	18.00/20.35
BEOGRAD	724	6	20.35	21.35	21.50		72-S	18.00/20.35
BEOGRAD	228	2	08.20	10.20	10.35		DC-9	08.45/15.00
DUBROVNIK	907	1	08.45	09.45	10.00		DC-9	07.50/09.00
DUBROVNIK	907	5	08.45	09.45	10.00		DC-9	05.15/06.20
OHRID	971/722	1	10.25	16.00	16.15	BEG	DC-9	
OHRID	971/724	2	12.50	16.40	16.55	BEG	DC-9	
OHRID	971/724	5	18.50	21.50	21.50	BEG	DC-9	
PRISTINA	977/720	2	07.50	10.00	10.15	BEG	DC-9	06.35/15.00
PRISTINA	977/722	1	07.50	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.15/15.00
SARAJEVO	954	2	08.40	09.35	09.50		DC-9	
SARAJEVO	954	4	12.40	13.35	13.50		DC-9	05.00/06.20
SKOPJE	905	1	07.20	09.40	09.55		DC-9	17.15/19.10
SKOPJE	954	2	07.20	09.35	09.50		DC-9	16.50/19.10
SKOPJE	905	3	11.20	13.50	14.05		DC-9	16.50/20.35
SKOPJE	954	4	11.20	13.35	13.50		72-S	16.50/17.40
SPLIT	905	1	08.50	09.40	09.55		DC-9	
SPLIT	905	3	13.00	13.50	14.05		DC-9	
TITOGRAD	741/722	1	07.25	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.50/09.00
TITOGRAD	741/720	2	07.25	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.50/15.00
TITOGRAD	741/722	4	07.15	16.00	16.15	BEG	707/DC-9	07.05/15.00
TITOGRAD	741/722	7	07.25	16.00	16.15	BEG	DC-10/72-S	05.00/06.20
TIVAT	751/722	3	10.20	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.15/15.00
TIVAT	751/722	2	17.40	20.10	20.25	BEG	DC-9	05.00/06.20
TIVAT	751/724	1	10.45	16.00	16.15	BEG	DC-10/72-S	16.20/19.10
TIVAT	751/722	4	10.45	16.00	16.15	BEG	DC-9	14.55/15.40
TIVAT	751/724	7	10.45	16.00	16.15	BEG	DC-9	13.30/15.00
TIVAT	751/724	1	10.45	18.40	18.55	BEG	DC-9	18.50/20.35

PRIHODI V LJUBLJANO

	Št. leta JU	DNEVI	Odhod	Prihod	BUS Odhod	Preko	Tip Letala	Transfer Časi
AMSTERDAM	229	2	13.25	15.05	15.35		DC-9	
ATHENS	417/724	2	15.15	20.10	20.25	BEG	72-S	17.10/19.10
ATHENS	439/722	4	07.00	16.00	16.15	BEG	DC-9	08.45/15.00
BEIRUT	470/722	1	06.35	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.25/15.00
BAGHDAD	653/724	1	16.30	20.10	20.25	BEG	72-S	18.00/19.10
BAGHDAD	653/724	5	16.30	21.35	21.50	BEG	72-S	18.00/20.35
BUDAPEST	303/722	1	07.55	16.00	16.15	BEG	DC-9	08.45/15.00
CHICAGO	505/720	1	17.00	10.00*	10.15	BEG	DC-10/DC-9	07.50/09.00
CAIRO	441/720	1	03.30	07.20	07.35	BEG	72-S	05.15/06.20
FRANKFURT	355	23	11.50	13.00	13.30		DC-9	
FRANKFURT	353	4	11.50	13.00	13.30		DC-9	
FRANKFURT	357	1	11.50	14.15	14.45		DC-9	
ISTAMBUL	431/722	3	07.10	16.00	16.15	BEG	DC-9	06.35/15.00
ISTAMBUL	111/722	6	06.20	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.15/15.00
LONDON	213	2	12.35	15.35	16.05		DC-9	
MELBOURNE	605/720	7	15.30	07.20*	07.35	BEG	DC-10/DC-9	05.00/06.20
MOSCOW	133/724	1	16.15	20.10	20.25	BEG	72-S	17.15/19.10
MOSCOW	133/724	3	15.50	21.35	20.25	BEG	72-S	16.50/19.10
MOSCOW	133/724	5	15.50	21.35	20.25	BEG	72-S	16.50/20.35
MOSCOW	133/724	7	15.50	18.40	18.55	BEG	72-S	16.50/17.40
NEW YORK	503	6	22.45	13.00*	13.30		DC-10	
NEW YORK	505/720	1	17.00	10.00*	10.15	BEG	DC-10/72-S	07.50/09.00
NEW YORK	505/722	5	17.00	16.00*	16.15	BEG	DC-10/72-S	07.50/15.00
PARIS	244	2	18.50	20.35	21.05		DC-9	
PEKING	611/722	2	22.25	16.00*	16.15	BEG	707/DC-9	07.05/15.00
SINGAPORE	605/720	7	21.30	07.20*	07.35	BEG	DC-10/72-S	05.00/06.20
SOFIA	113/722	3	07.30	16.00	16.15	BEG	DC-9	07.15/15.00
SOFIA	111/722	6	07.30	16.00				

MALI OGLASI
telefon 23-341

PRODAM
 Prodaj 10 kub. m bukovih DRV. Britof 35, Kranj 9418
 Poceni prodaj lepa zimna JABOLKA. Sr. Bela 6, Preddvor, tel. 9507
 Prodaj neškropljena obrana JABOLKA. Križnar Jože, Srednja 14, Naklo 9608
 Prodaj dobro KRAVO s šest letov starim teletom ali brez teletov. Lotrič, Vošče 3, Radovljica 9516

Poceni prodaj železno PEČ na drva in premog. Kajuhova 2, Kranj 9510
 Prodaj AVTOMAT za VREZOVANJE MATIC (do M 8). Vengust, Brezovica 17, Kropa 9511
 Prodaj TELETA za pleme. Zg. Brnik 46, Cerklje 9512
 Prodaj KONJA. Jože Krničar, Mevkuš, Zg. Gorje 9513
 Prodaj termoakumulacijsko PEČ AEG, 6 kW. Ogris Ciril, Luže 70, Senčur 9514
 Poceni prodaj devet mesecev staro zlatorumeno KOKER-ŠPANJELKO. Goriče 8, Golnik 9515
 Prodaj NAPUŠČ in LATE ter nekaj betonske OPEKE (30 in 20 cm). Zg. Brnik 57, Cerklje 9516
 Ugodno prodaj stereo KASETO-

FONE: sobni radio WAGNER, tranzistor AIWA, KODAK instant KAMERO EK 8. Ogljed od 17. do 20. ure. Naslov v oglasnem oddelku 9517
 Prodaj dva KAVČA. Naslov v oglasnem oddelku 9518
 Prodaj 150 kg teškega PRASIČA. Britof 315, Kranj 9519
 Šest mesecev brejo KRAVO (3 teleta) zamenjam za 2 pitana PRAŠIČA. Ljubno 14, Podnart 9520
 Prodaj težko KRAVO simental-ko v osmem mesecu brejosti. Mežan Anton, Partizanska 21/a, Bled 9521
 Prodaj COLN sevytor K-68 (gumirano platno) z motorjem TOMOS 4. Informacije po tel. 22-658 9522
 Prodaj ŠTEDILNIK gorenje

Frizerski in pedikerski salon CILKA SATLER
 Oldhamska 14
 Kranj pri Vodovodnem stolpu
 Če želite, da bo vaša pričeska in noge urejene, se zglasite v frizersko-pedikerskem salonu
 Odstranjujemo odvečno kožo, kurja očesa, zarasle nohte.
 Frizerski salon je odprt vsak dan od 6 - 19 ure, sobota od 6 - 13 ure
 Pedikerski salon je odprt v ponedeljek in petek od 12 - 19 ure, torek, sredo, četrtek in sobota pa od 6 - 13 ure.
 Prva sobota v mesecu zaprt!

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta in strica

JOŽETA VIDICA
 Špančevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in izrekli sožalje.
 Posebno zahvalo izrekamo dobrim sosedom za pomoč, dr. Cesarčevi, upokojencem Žirovnice, Planiki Breznica, ZB Žirovnica. Hvala tov. Pšenici za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za žalostinke ter g. župniku za opravljen obred.

Žaljujoči vsi njegovi!
 Selo, 5. novembra 1980

Ob smrti našega strica

MATEVŽA POKLUKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom; č. g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem, vsem prijateljem in znancem, ki so se poslovili od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti.
 Posebno zahvalo smo dolžni dr. Borutu Rusu in dr. Mariji Rus za dolgoletno zdravljenje, dr. Mencingerju in osebju Internega oddelka Bolnice Jesenice; upravi GG Bled za podarjeni venec. Hvala tudi g. Micki Pretnar.

Nečakinja Tončka z družino!
 Poljšica, 29. oktobra 1980

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi dragega moža, ata, starega ata in brata

TOMAŽA DEMŠARJA
 Žgajnarjevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, znancem, pevcem, g. župniku, predsedniku SZDL za poslovilne besede, delovnim kolektivom, društvom in organizacijam ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje, poklonili vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi!
 Zapreval, 5. novembra 1980

Umrla nam je naša draga mama, stara mama, sestra in teta

FRANČIŠKA ŠUMI
 roj. Sajovic

Pokopali smo jo v družinskem krogu v petek, 7. novembra 1980, Prosimo tihega sožalja!
 Hčerka, sinova, brata z družinami in sorodniki!
 Kranj, 7. novembra 1980

(2 plin, 4 električna) in vrtno MIZE iz kostanjevega debla. Sr. vas 39, Senčur 9523
 Prodaj garažna VRATA, črne barve, širina 230 cm, višina 200 cm, malo rabljena, mizarsko delo in FIAT 750, letnik 1969, registriran do maja 1981. Por Anton, Krnica 60, Zg. Gorje 9524
 Prodaj 20 prm suhih bukovih DRV. Čevka, Laniše 2, Kamnik 9535
 Prodaj 16 prm suhih bukovih DRV. Grič Peter, Sidraž 3, Cerklje 9536
 DOBRIM LJUDEM oddamo dve leti starega volčjaka, dve mucki. 23-838 9549
 Prodaj otroško POSTELJICO, jogi in odejo. Majce, Gubčeva 6, Kranj, tel. 26-537

VOZILA

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973, cena po dogovoru. Ogljed po 14. uri. Hamzić Derviš, Kejžarjeva 1, Jesenice 9387
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1972, registrirano do maja 1981. Igor Rener, Kidričeva 20, Kranj 9391
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do oktobra 1981. Tavčar, Sopotnica 13, Škofja Loka 9454
 Po ugodni ceni prodaj AUSTINA 1300 lux, letnik 1972, registriranega do novembra 1981. Goriče 8, Golnik 9525
 Prodaj RENAULT 12 karavan, karamboliran, letnik 1972. Benedičič, Prezrenje 19, tel. 064-70-028 9526
 Prodaj tovorno PRIKOLICO za osebni avto in ŠTEDILNIK gorenje (4 plin, 2 električna) Lavtar Stane, Bukovica 32, Selca nad Škofjo Loko 9527

Prodaj SKODO 1000 MB, neregistrirano, cena po dogovoru, Zg. Duplje 5 (Bjelokapič) 9528
 Ugodno prodaj WARTBURG turist, letnik 1972, registriran do julija 1981. Ogljed od 16. do 18. ure. Bukara Miladin, Kidričeva 47, Kranj 9529
 Kupim motor za NSU 1200. Bled 9530
 Mijović Marjan, Ribno 60, Bled 9530

Prodaj ZASTAVO 101 lux, letnik 1976. Ljubo Hajdinjak, Ovsiše 42, Podnart, tel. 70-166 9531
 Prodaj ELEKTRONICA 90, letnik 1979, prevoženih 2.000 km. Primožič Bogdan, Podgora 17, Gorenja vas 9532
 Prodaj ZASTAVO 750, starejši letnik, registriran do avgusta 1981. Telefon 23-624 9533
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1974. Dolenc Juri, Stirpnik 6, Selca nad Škofjo Loko 9534
 Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do marca 1981, dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku 9464

ZAPOSLITVE

Zaposlim delavca za ulivanje aluminija v kokile. OD po učinku, od 8.000 din dalje. Interesenti morajo imeti odslužen vojaški rok in stanovanje v okolici Škofje Loke. LI-VARSTVO, Primožič Stane, Zminec 30, Škofja Loka 9539

Službo dobi fant, prost vojaščine, s stanovanjem, izučen lesne stroke. Žitnik Zlata, Visoko 71, Senčur 9540

STANOVANJA

Iščem enosobno prazno STANOVANJE. Ponudbe po telefonu 011-673-887 od 12. do 20. ure 9478
 V zimskem času iščem SOBO v Kranju. Ponudbe pod: Uslužbenka - izredna študentka 9480
 Mlademu fantu oddam ogrevano SOBO. Zlato polje 15/a, Kranj 9537
 Mati s 5-letno hčerko išče SOBO z možnostjo kuhanja v Kranju ali okolici. Šifra: Gorenjska 9538

OBVESTILA

Termoakumulacijske peči MON-TIRAN, ČISTIM in PROPRAV-LJAM. Telefon 061-737-466 9541
ČIŠČENJE! »tepihova«, tapisoma in itisona. Kličite po tel. 25-819 od 14. do 20. ure 9542
 V novo odprtem KRZNARSKEM LOKALU, vam nudimo vse vrste krznarskih uslug, hitro in po ugodnih cenah. KRZNARSTVO, Gavranovič, Jenkova 4, Kranj 9543

PRIREDITVE

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Lišček Kranj prireja v sodelovanju z jeseniškim društvom prvo samostojno RAZSTAVO SOBNIH PTIC v delavskem domu, vhod 6, od 21. do 24. novembra. Pridite!

IZGUBLJENO

Izgubljena je bila REGISTRSKA TABLICA KR 831-90. Poštenega najditelja prosim, da ji proti nagradi vrne na naslov: Remic Marjan, Bobovek 15 9544
 1. 11. 1980 sem izgubil zeleno avtomobilsko »CERADO« za fiat 126-P. Padla mi je iz avta na kokrškem mostu ali pri pošti. Najditelju nudim polovično vrednost. Župančičeva 5, Kranj, Fras Borut 9545

OSTALO

V VARSTVO vzamem otroke, do dveh let starosti. Markelj, Valjavčeva 13, Kranj 9546
 Tako vzamem dva otroka do dveh let starosti v dopoldansko ali popoldansko VARSTVO na domu. Stara Loka 17, Škofja Loka 9547
 V Škofji Loki INSTRUIRAM angleščino in nemščino za osnovne in srednje šole. Dogovor po tel. 064-62-349 9548

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše mame, sestre in stare mame

SLAVKE PERKO

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje ter nam izrekli sožalje.
 Posebno zahvalo izrekamo organizaciji ZB Goriče in g. župniku za poslovilni obred.
Žaljujoči vsi njeni!

Drznost in tveganje na vrveh

Člani slovenske letalske milice in reševalci-letalci so po tridnevem tečaju v nedeljo v Kranjski gori na zaključni vaji pokazali nekatere nove načine reševanja s pomočjo helikopterja

Helikopter je s pomočjo električnega vitla dvignil s kraja nesreče reševalni čoln mariner in reševalca

Kranjska gora – Vedno pogosteje v Sloveniji zadnjih petnajst let rešujemo življenja s pomočjo helikopterja in izurjenih reševalcev-letalcev, pripadnikov letalske milice in Gorske reševalne službe Slovenije. Piloti, tehniki, mehaniki in reševalci vestno, drzno in humano izpolnjujejo svoje naloge in pomagajo. Iz leta v leto je popolnejša njihova oprema, stalne oblike izobraževanja in vežbanja pa bogatijo njihovo znanje in usposobljenost.

Kompletno moštvo slovenske letalske milice in reševalcev-letalcev je v nedeljo v Kranjski gori prikazalo nekatere nove elemente reševanja v najzahtevnejših razmerah, ko bi bil človek brez pomoči tehnike in helikopterja nemočen. Slovenija se tako uvršča med dežele z razvitim in izpolnjenim helikopterskim načinom reševanja.

Letalci in reševalci so v nedeljo v Kranjski gori pokazali nekatere standardne oblike reševanja s po-

močjo helikopterja: prenos reševalca, visečega pod trupom helikopterja, na kraj nesreče, dvig reševalca in nosil s ponesrečencem ter prenos do kraja pomoči, dvig, nošnja in spuščanje tovora itd. V teh veščinah so naši letalci in reševalci pravi mojstri, preizkušeni v številnih akcijah v gorah in drugje, kjer je bila potrebna človeku pomoč.

Hrabri in drzni možje pa so v nedeljo prvič pokazali tudi nekatere veščine, ob katerih je gledalcem zastajal dih. Večina novih vaj je bila izvedena s pomočjo novega helikopterja Republiškega sekretariata za notranje zadeve. Štirje reševalci so se na primer z lebdečega helikopterja z višine 60 metrov po vrveh s pomočjo prostega plezanja spustili

Pripadniki naše letalske milice in reševalci-letalci so prvič uporabili za reševanje poseben zvon oziroma kletko, ki sprejme do šest ljudi. Uporabna je za reševanje z žičnic in visokih stavb. Slednje je še posebej pomembno; saj ponavadi nimamo dovolj dolgih reševalnih lestev in drugih naprav.

na kraj nesreče. Pomemben pripomoček reševalcev je električni vitel, vgrajen v helikopterju, ki lahko dvigne 700 kilogramov. S pomočjo vitla so v nedeljo s helikopterja na kraj nesreče spuščali reševalni čoln mariner, reševalce, lavinskega psa z vodnikom in druge reševalne pripomočke ter jih potlej dvignili v helikopter, ki je lebdel v veliki višini. Prvič je bil tudi prikazan način reševanja z žičnice in visokih stavb s pomočjo posebnega zvona oziroma kletke, ki jo posadka helikopterja skupaj z reševalcem spusti na kraj nesreče in potlej dvigne. Nedeljska vaja je bila zaključena s filmom, ki ga je na reševalnih akcijah posnel reševalec iz Mojstrane Janez Brojan. Nova znanja naših reševalcev, pilotov in mehanikov nam bodo še koristila in utrdila našo varnost in družbeno samozaščito. J. Košnjek F. Perdan

V vajo sta bila vključena tudi vodnik lavinskega psa Janez Mertelj s Podkorenin in psička Astra, stara dobre tri leta. Psička, uvrščena med naše najkvalitetnejše lavinske pse, se ni ustrašila vožnje s helikopterjem in dviganja ter spuščanja s trupa.

Častna in odgovorna naloga

V srednji splošni vojaški šoli Franc Rozman-Stane v Ljubljani že pet let izobražujejo mlade Slovence, ki po študiju na vojaški akademiji postanejo starešine naše armade – Svečanost v spomin na legendarnega partizanskega poveljnika Staneta in proslava ob jubilejnim dnevu šole

Ljubljana – Pred desetimi leti so v Ljubljani ustanovili internat, v katerem so bivali mladi slovenski fantje, ki so po šolanju na eni od ljubljanskih gimnazij nadaljevali študij predvsem na vojaški akademiji kopenske vojske v Beogradu. Vzgojna ustanova, pomenovali so jo po slavnem partizanskem poveljniku Francu Rozmanu-Stanetu, je iz leta v leto sprejemala več bodočih slovenskih vojaških starešin. Ob tem se je vse bolj kazala tudi potreba po izgradnji vojaške gimnazije. Te načrte so uresničili 1975. leta, ko je srednja vojaška šola sprejela prve učence. Odtlej v njej s pomočjo najmodernejših pedagoških metod in raznovrstnih učil izobražujejo mlade Slovence za nadaljnji študij na vojaških akademijah. V vojaški gimnaziji so lani kot v prvi slovenski srednji šoli prešli na usmerjeno izobraževanje. Tako imajo zdaj učenci srednje splošne vojaške šole več strokovnih predmetov in lahko

študij na vojaški akademiji opravijo v treh letih.

Organizirana akcija širom po naši republici za seznanjanje mladih z možnostmi šolanja v ljubljanski srednji vojaški šoli, nadaljnega študija in opravljanja vojaškega poklica daje spodbudne rezultate. Letos je v šoli blizu dvesto učencev, med njimi največ s štajerskega in prekmurskega področja. Vodstvo šole si bo v bodoče prizadevalo privabiti več mladih tudi iz drugih predelov Slovenije.

«Naša šola ima poseben družbeni pomen; pripravljati mora učence za vpis na vojaške akademije, predvsem akademijo kopenske vojske. To je častna in hkrati zelo odgovorna naloga, kakor je časten in zahteven poklic starešine Jugoslovanske ljudske armade,» je v svojem govoru ob jubilejnim dnevu šole, 7. novembra, med drugim poudaril načelnik šole Stanko Jelačin. Ko je govoril o nekaterih posebno pomembnih vpraša-

njih za sicer doslej uspešno dejavnost šole, je tudi dejal: »Nobenemu Jugoslovancu in Slovencu ne sme biti vseeno, kakšna je naša armada. Da bo lahko tudi v bodoče izpolnjevala naloge, ki izhajajo iz tradicije naše partizanske vojske, mora imeti ustrezno sestavo starešin. V njej morajo biti zastopani predstavniki naših narodov in narodnosti glede na odstotke v številu jugoslovanskega prebivalstva.«

Letošnji dan srednje splošne vojaške šole ni bil namenjen samo praznovanju pete obletnice šole. Kot vedno so se tudi tokrat spomnili 7. novembra 1944. leta, ko je v tragični nesreči izgubil življenje Franc Rozman-Stane, po katerem se šola imenuje. S spominsko svečanostjo so osvetlili lik legendarnega partizanskega poveljnika. Po njej so se na proslavi, ki so se je med drugimi udeležili ugledni predstavniki poveljstva ljubljanskega armadnega območja in republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, zaožjubili zvesto ohranjati izročilo naših revolucionarjev.

Svojo aktivnost so učenci izkazali z bogatim kulturnim sporedom, v katerem so se med drugimi nastopajočimi predstavili recitatorji, pevci, godbeniki in plesalci. Dan šole so popestrili tudi mladi likovniki, fotografi in modelarji, ki so razstavili svoje izdelke, učenci in predavatelji pa so v posebni številki šolskega biltena opisali široko zasnovano izvenšolsko dejavnost.

S. Saje

V znanju na temo Tito-partija-revolucija so se v finalu pomerile ekipe občinskih konferenc ZSMS Tržič, Radovljica in Kranj. Najuspešnejši so bili domačini. – Foto: F. Perdan

Tržičani pokazali največ znanja

V petek je bila v Tržiču gorenjska prireditev Mladost v pesmi, besedi in spretnosti – Na republiško tekmovanje v znanju s temo Tito – partija – revolucija bo odpotovala ekipa gostiteljskega domačini, ki je v finalu zbrala največ točk

Tržič – Tekmovanje Mladost v pesmi, besedi in spretnosti zajame vsako leto več mladih v JLA, krajevnih skupnostih, delovnih kolektivih in šolah. Sestavljeno je iz dveh tematskih celot. Namen tekmovanja v znanju je razvijati v mladih socialistično zavest in domoljubnost kot osnovna pogoja za krepitev obrambne sposobnosti države pred oboroženo agresijo in drugimi oblikami sovražnega napada na vrednote socialističnega samoupravnega sistema naše domovine, medtem ko naj bi z raznimi vrstami kulturnih dejavnosti tekmovanje krepilo ponos do narodne kulture in spodbujalo ustvarjalnost mladih na vseh področjih kulturnega in zabavnega udejstvovanja.

Letošnje tekmovanje v znanju, ki je posvečeno 35. obletnici osvoboditve, se odvija pod imenom Tito-partija-revolucija. Razširja vednost

decembrskem republiškem tekmovanju.

Med kvizom znanja je na prireditvi Mladost v pesmi, besedi in spretnosti potekalo tudi tekmovanje kulturnih skupin. Kranjčani so se delovali s sekstetom iz garnizije Stane Zagar, Jeseničani z dramatično recitatorsko skupino iz osnovne šole Tone Cufar, Radovljičani s kvinteto buršarji iz osnovne šole Janca Meringer, Ločani s folklorno skupino Tržičani z baletno skupino Mladostskega gledališča.

Prireditev je lepo uspela. Tekmovalne ekipe so pokazale ogromno znanja v kvizu Tito-partija-revolucija in v kulturnozabavnem delu tako da so bili številni mladi gledalci, ki se jih je v dvorani Cankarjeva doma zbralo več kot je bilo sedežev, upravičeno presenečeni in navdušeni.

H. Jelovec

Članice Mladinskega gledališča Tržič so v kulturnozabavnem delu prireditve nastopile z izraznim plesom Silhueta vojne. – Foto: F. Perdan

mladine in vojakov o zgodovinskem pomenu prihoda tovariša Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije, o njegovi vlogi pri združitvi narodne in socialno osvoboditve, pri zmagi socialistične revolucije, razvoju našega socialističnega samoupravnega sistema, marksistične misli v teoriji in praksi ter pri uveljavljanju politike neuvrčenosti in Jugoslavije kot nosilke te politike. Mlade seznanja z zgodovinsko potjo Zveze komunistov Jugoslavije in Zveze socialistične mladine Jugoslavije, z njihovo vlogo med narodnoosvobodilnim bojem, povojno izgradnjo ter s sedanjimi nalogami pri razvoju našega samoupravnega socialističnega sistema.

Tekmovanje, ki se je začelo v vojašnicah in osnovnih organizacijah ZSMS, se je nadaljevalo po občinah. Najuspešnejše ekipe z občinskih tekmovanj, sestavljene iz treh vojakov in treh mladincev, pa so se v petek pomerile na gorenjskem kvizu v Tržiču, ki ga je v sodelovanju z medobčinskim svetom ZSMS za Gorenjsko pripravila občinska konferenca ZSMS Tržič. V popoldanskem pismenem delu so najvišje znanja pokazale radovljška, kranjska in tržiška ekipa, ki so se uvrstile v večerni finale v Cankarjevem domu. Tu so na tri vprašanja, kolikor jih je vsaka dobila, najbolje odgovorili domačini, ki bodo kot zmagovalci zastopali Gorenjsko na

Dražji mestni promet

Kranj – Alpetourova temeljna organizacija Potniški promet Kranja je posredovala komiteju za gospodarstvo in finance predlog za povišanje cen v kranjskem mestnem prometu od sedanjih 5 na 6 dinarov za enkratni prevoz na vseh potniških kranjskega mestnega prometa. Področja, na katerih je bila sprejeta, so aprila, predlog za novo pa Potniški promet utemeljuje z nad 40-odstotno podražitvijo goriva, kar povišava skoraj 15 odstotkov stroške v ceni vozovnice. Podražitev goriva je za mestni promet še posebej izrazita, saj vozila trošijo nižjih prestavah več goriva, kot tako pa mora Potniški promet odšteti za gume, rezervne dele in zavarovanje vozil in potnikov.

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je obravnaval predloženo temeljne organizacije Alpetour in njim soglašal. Tako naj bi Kranjčani odšteli za potniški promet po novem toliko kot Ljubljanci. Vendar je kranjski izvršni svet predlagal dogovor temeljne organizacije, interesne komunalne skupnosti in izvršnega sveta o vlaganju v modernizacijo potniškega prometa. Za to naj bi namenili 50 par od prodane vozovnice.